

ΠΑΡΕΜΒΟΛΗ

Τεύχος 110 • Τιμή τεύχους: 3,5€

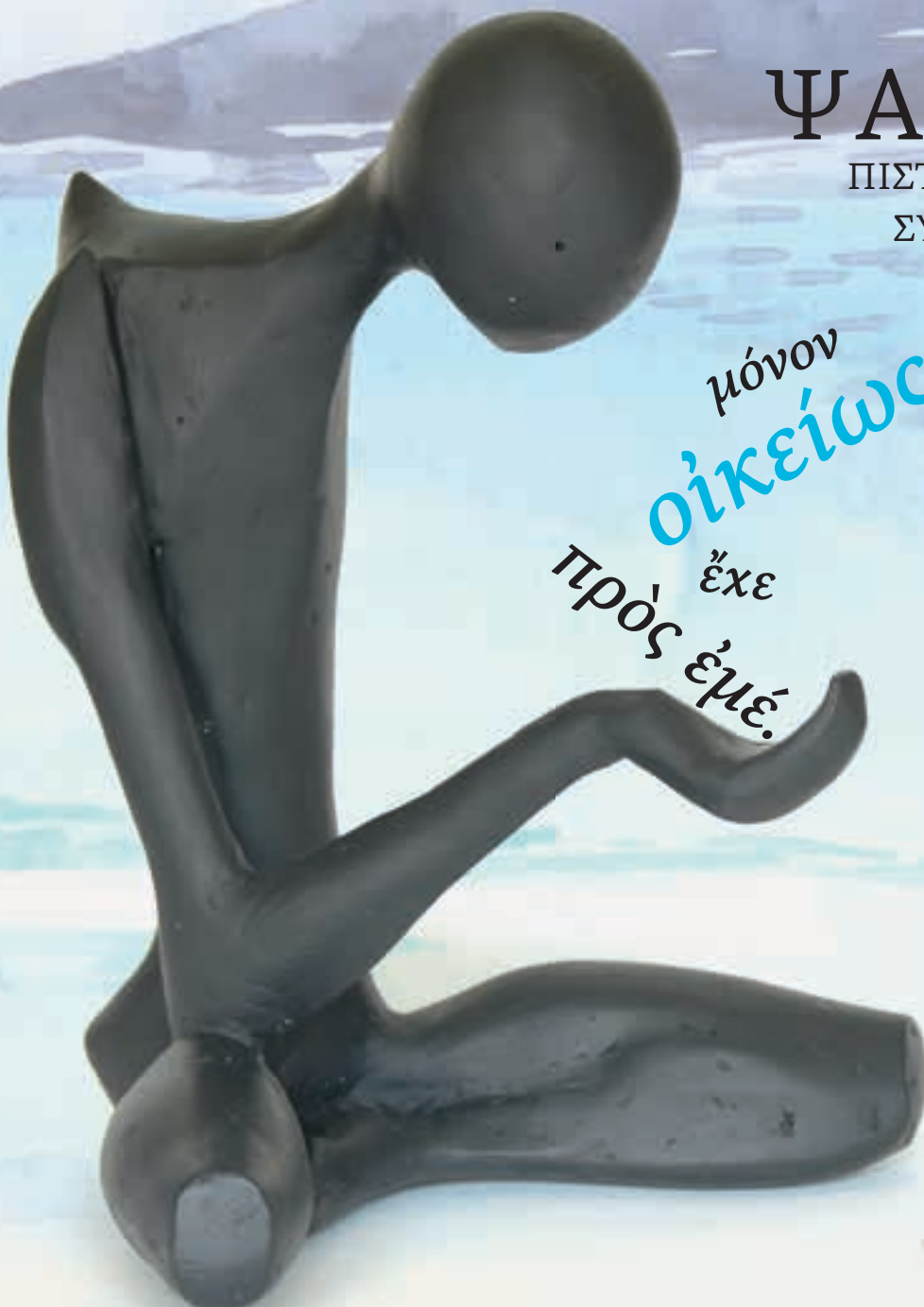
ΑΦΙΕΡΩΜΑ

ΨΑΛΜΟΙ

ΠΙΣΤΗ ΚΑΙ ΠΟΙΗΣΗ

ΣΥΝΑΝΤΙΟΥΝΤΑΙ

μόνον
οἰκείως
ἔχε
πρὸς ἐμέ.

Ραδιοκαταγραφές

για νέους ακροατές που
δεν παραμένουν θεατές

Συνεντεύξεις

Ρεπορτάζ

Απόψεις

Γκάλοπ

...η ραδιοφωνική
συντροφιά της Χ.Φ.Ε.
καταγράφει
την επικαιρότητα!

Κάθε Σάββατο, 7-7.30μμ,
στους 91,2 fm της
Πειραιϊκής Εκκλησίας!

...εδώ η φωνή μας
ακούγεται δυνατά!

www.xfe.gr

σταθερά στο μέλλον

Σύντομα κοντά σας
με την
ανανεωμένη μας
ιστοσελίδα!

Αναζητήστε μας και στο facebook:
"Χριστιανική Φοιτητική Ένωση"

επικοινωνία
xfe@xfe.gr

ηλεκτρονικές
εγγραφές στην

ΠΑΡΕΜΒΥΛΗ

YOLO CHRISTMAS

*Ἦλθε σαρκωθείς, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, ...
ράκει σπαργανοῦται,
λύει δέ, πολυπλόκους σειρὰς παραπτώσεων»*

«Ζεις μόνο μια φορά» ή απλά YOLO (You only live once). Στ' αυτιά του αντηχούσαν οι ευχές των φίλων του «για τις γιορτές»: «Να περνάς καλά!».

YOLO ή αλλιώς «φάγωμεν καὶ πίνωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν» (Α' Κορ. 15, 32). Η σχέση μου με τον άλλον, τον κάθε άλλον που συναντώ, η σχέση μου με την κοινότητα, κάθε συλλογικότητα αφορμάται από το «Εγώ». Μα αν νομίσω ότι μπορώ να είμαι αυτόκλητος, για ποιον λόγο να αναζητήσω την κοινότητα, να αγαπήσω τον άλλον, να νοιαστώ για την ανάγκη του, να συμμετάσχω ακόμα και στη χαρά του; Και πώς θα μπορέσω να αποφύγω ο πλησίον να μετατραπεί σε ανταγωνιστή όταν η απόσταση που μας χωρίζει θα 'χει μεγαλώσει τόσο που πλέον δε θα 'ναι πλησίον; Η σκέψη ότι έναν βαθύ ναρκισσισμό κρύβουν αυτά τα τέσσερα γράμματα τριβέλιζε το μυαλό του...

Χριστούγεννα. Μια ευκαιρία για αγορές και δώρα. Ναι, πράγματι! Shopping therapy! Το θέμα είναι όμως ποιος αγοράζει, τι και για ποιον. Ο καταναλωτισμός επιτάσσει να αγοράσω, να κυκλοφορήσει η ύλη. Η αγάπη του Θεού υπαγορεύει στο μοναδικό του Παιδί, να ντυθεί την ύλη για να την καθαρίσει, να την εξαγιάσει, να την υψώσει στον Ουρανό. Τα ταμεία των πολυεθνικών γεμίζουν, εγώ αδειάζω. Ο Χριστός αδειάζει, εγώ γεμίζω. Οι διαφημίσεις με καλούν να πληρώσω για να αγορά-

σω αναλώσιμα δώρα. Ο Χριστός μου χαρίζει εντελώς δωρεάν τη θεότητά Του, για να κερδίσω ύλη και ψυχή αθάνατα.

«Περασμένα μεγαλεία και διηγώντας τα να κλαις»; «Μπορεί κάτι που συνέβη παλιά, πριν 2.000 και βάλε χρόνια, να με αφορά σε μια εποχή που τρέχει και αλλάζει»; Κι όμως! Το «παλιό» και το «νέο» δεν μετριέται με το χρόνο, αλλά κυρίως με τον τρόπο. Ο τρόπος των Χριστουγέννων είναι ακριβώς αυτό: το ξερίζωμα του παλιού, του αυτόκλητου, του εγωιστικού και φίλαυτου, του φθαρτού και αποστατημένου. Είναι η αλλαγή του ανθρώπου που χρειάζεται για την αλλαγή του κόσμου, είναι η ειρήνη στις καρδιές και στους λαούς της γης («και επί γης ειρήνη»), είναι η αγάπη που θα δροσίσει τις άνυδρες αστικές ερήμους της αποξένωσης, είναι η αλληλεγγύη στον ξένο, σ' αυτόν που πεινά και σ' αυτόν που διεκδικεί δικαιοσύνη. Η γέννηση του Χριστού είναι η τσεκουριά στο παλιό, το μπόλι στο δέντρο της ανθρωπότητας, η αναμόρφωση στην πρωτινή ομορφιά, το ξεβόλεμα, το αντι-yolo. «Τὴ μείζον ἄλλο καινὸν εἶδεν ἢ κτίσις;»¹, τι πιο ριζοσπαστικά καινούριο γνώρισε ποτέ ο κόσμος από τη σαρκωμένη αγάπη;

¹ Από την ακολουθία του Ὁρθρου των Χριστουγέννων

#Givegn

Ιδιοκτήτης: Χριστιανική Φοιτητική Ένωση
Ορθόδοξο Χριστιανικό Σωματείο

Καρύτση 14 - 105 61 Αθήνα, Τηλ. - Fax: 210 32.37.154

www.xfe.gr • e-mail: xfe@xfe.gr

www.paremboli.gr • paremboli@xfe.gr

Διευθύνεται από συντακτική επιτροπή.
Η Σύνταξη διατηρεί το δικαίωμα να μη δημοσιεύει
ή να συντέμνει τα κείμενα κατά την κρίση της

Εκδότης - Υπεύθυνος κατά νόμο: Γεώργιος Πράρας

Διευθυντής Σύνταξης: Παναγιώτης Φαρανιάτος

Συντακτική επιτροπή: Αναστασία Μπιτοάνη, Αγγελική Καλκάνη

Συντάκτες:

Αραβοπούλου Διονυσία, Βλάχος Αλέξης, Γούλα Μαρία, Κορνηνού Ελισάβετ,
Λουλουδάκη Κυριακή, Λουλουδάκη Μαρία, Μαρκόπουλος Παναγιώτης,
Μπαλής Αθανάσιος, Μπέκος Γιάννης, Μπέκου Βασιλική, Μπουγά Σοφία, Μωραϊτού
Μαριαλένα, Νάϊδος Μινάς, Νιζάκης Κλεάνθης, Παπαδημητρίου Μαρία, Παπαμιχάλης
Θωδωρής, Παππά Μόνικα, Παππά Φιλοθέη, Πράρας Γιώργος, Στούμπου Ανδρμάχη,
Στούμπου Ευτυχία, Στραγαλινού Ακριβή, Τερζάκη Πηνελόπη, Τζάφα Δήμητρα, Τερζάκη
Φωτεινή, Τικκιτοής Κώστας, Χαραλάμπους Αθηνά,

Υπεύθ. Μην/ωσσης: Βασιλίνη Κυρβασιλίνη, Διονυσία Μαγούλη

Καλλιτεχνική επιμέλεια: Βγόντζα Καλλιόπη, Παπαδόπουλος Κυριάκος

Φωτογραφική επιμέλεια: Αγγελική Καλκάνη, Αλέξανδρος Παλαιός, Όλγα Ράλλη.

Ιδέα εξωφύλλου: Στέλιος Τσαπάρας, Έργο τέχνης: The beggar, Καλλιτέχνης: Ari Cekderi

Επιμέλεια διορθώσεων: Σοφία Μπουγά

Δημιουργικό - Παραγωγή:

«Λυχνία Α.Ε.», Υιοί Θ. Βγόντζα
Ανδραβίδας 7, Χαμόμυλο Αχαρνά, Τηλ. 210 34.10.436, www.lychnia.com

Τιμή τεύχους: 3,5€

Συνδρομή Εξωτερικού: 20€ • Συνδρομή Εσωτερικού: 12€

Αριθμός άδειας: 868 • Κωδικός: 015475.

Περιεχόμενα

ΙΟΥΛ-ΑΥΓ-ΣΕΠΤ. 2014 | Έτος ΚΣΤ' | Τεύχος: 110

- 1 Σύνταξη
- 2 Περιεχόμενα
- 3 Εισαγωγικό αφιερώματος
- 6 Ψαλμοί παθημάτων
- 8 Ψαλῶ τω Θεῷ μου
- 11 Να ζήσω την ψυχή ως σώμα
- 13 Και προτρέπει του ωροδείχτη ο
κτύπος της καρδιάς Του...
- 14 Πόσο ζυγίζει τιο φως;
- 15 Be your self
- 16 Άνθρωπο ψάχνω
- 17 «Εκαστος δὲ βλέπῃ πῶς ἐποικοδο-
μεῖ»
- 21 Ελλάδα Κύπρος Ισραήλ
Απέναντι στα «θολά νερά» μιας ισλα-
μικής μέσης Ανατολής
- 24 Φωτογραφικός διαγωνισμός Παρεμ-
βολής
- 27 Η ένδοξη Ελλάς των συνταξιούχων
- 29 Τα Χριστούγεννα ανάποδα
- 31 Πανεπιστημιακά αναγνωστήρια και
λέσχες
- 35 Θάρος εν ελευθερία
- 38 Η σιωπηρώς φωνάζουσα παρουσία
ένα χρόνου μετά
- 40 Συμβαίνουν
- 42 Θέματα Πνευματικής Ζωής
- 43 Η φωνή των πατέρων
- 44 Δραστηριότητες
- 46 Ημερολόγιο Χριστιανικής
Φοιτητικής Ένωσης 2015
- 47 Έντεχνο

Οι απόψεις που διατυπώνονται στα άρθρα, τις συνεντεύξεις και τις ποιητές δημοσιεύσεις
δεν απηχούν κατ' ανάγκη και απόψεις της Συντακτικής Επιτροπής.

ΑΓΑΠΗΤΟΙ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ

- Μην ξεχνάτε να ανανεώνετε εγκαίρως τη συνδρομή σας. Στην
ετικέτα του πλαστικού φακέλου αναγράφεται η ημερομηνία
λήξης της συνδρομής, π.χ. εάν γράφει 31/12/2013 σημαίνει
ότι οφείλεται η συνδρομή των ετών 2014, 2015.
- Η ανανέωση της συνδρομής μπορεί να γίνει με τέσσερις τρόπους:
 - α) στα γραφεία της Χ.Φ.Ε στην
Αθήνα, οδός Καρύτση 14 (4ος όροφος)
Θεσσαλονίκη (Αγ. Σοφίας 41)
Πάτρα (Παντανάσσης 61)
Λάρισα (Παπακυριαζή 30)
Πειραιάς (Πραξιτέλους 137B).
 - β) στα βιβλιοπωλεία «ΖΩΗ»: Αθήνα (Καρύτση 14),
Θεσσαλονίκη, Λάρισα
 - γ) με ταχυδρομική επιταγή στη διεύθυνση του περιοδικού
(Καρύτση 14 Τ.Κ. 105 61 Αθήνα)

δ) ηλεκτρονικά μέσω διαδικτύου, στην ιστοσελίδα:
www.xfe.gr

Γενικά για θέματα μηχανοργάνωσης τηλεφωνείτε
στο 697-63.96.480

- Κάθε συνδρομή ισχύει για το ημερολογιακό έτος, δηλ. από
1/1 - 31/12. Αυτό σημαίνει ότι θα αποστέλλονται τα προ-
βλεπόμενα τεύχη του έτους, εκτός αν υπάρχει διαφορετική
δική σας υπόδειξη.
- Εάν για κάποιο λόγο επιθυμείτε να μην λαμβάνετε πλέον
την «Παρεμβολή», ενημερώστε μας. Διαφορετικά το τεύχος
θα αποστέλλεται και η συνδρομή σας θα εκκρεμεί.
- Εάν αλλιάξει η διεύθυνσή σας, ενημερώστε μας εγκαίρως
γράφοντάς μας και τα παλιά και τα νέα στοιχεία σας.
- Περιμένουμε τις παρατηρήσεις, τα σχόλια, τις αντιρρήσεις
και τις προτάσεις σας για την «Παρεμβολή»!

ΟΙ ΨΑΛΜΟΙ

Οι ψαλμοί είναι θρησκευτικοί ύμνοι, τους οποίους τραγουδούσαν οι Εβραίοι (αλλά και οι Έλληνες) με τη συνοδεία του ψαλτηρίου, ενός εγχόρδου μουσικού οργάνου που έδωσε και την ονομασία στη συλλογή που τους περιέχει. Με τους ψαλμούς προσευχόταν ο Ίδιος ο Χριστός, ενώ τους χρησιμοποιούσε και για να διδάξει το λαό ή για να εξηγήσει τη λυτρωτική του αποστολή. Άλλωστε ψαλμικός στίχος ήταν και η τελευταία φράση που εξήλθε από το στόμα του επί του Σταυρού: «Πάτερ, εἰς χεῖρας σου παρατίθεμαι το πνεῦμα μου» (Ψαλμ. λ', 6, Λουκ. κγ' 46). Αλλά και η Εκκλησία, από τη στιγμή της ίδρυσής της μέχρι σήμερα, χρησιμοποιεί τους ψαλμούς σε κάθε ακολουθία, στον Ὁρθρο, στη Θ. Λειτουργία και σε όλα τα υπόλοιπα μυστήρια.

Οι ψαλμοί είναι ιερά ποιήματα, γεμάτα συναρπαστικές εικόνες, υψηλές συμβολικές παραστάσεις. Είναι η πιο πλούσια και συγκινητική έκφραση των ανθρώπινων συναισθημάτων, όπως αυτά ξεδιπλώνονται σε κάθε στιγμή της καθημερινότητας: του πόνου, της χαράς, της ελπίδας και της αποκαρδίωσης, του θάρρους και του φόβου, της αγάπης και του μίσους, της καλοσύνης και της μοχθηρίας, της ειλικρίνειας και της υποκρισίας, της ευθύτητας και της δολιότητας, του θαυμασμού προς το ωραίο και του αποτροπισμού προς το κακό, όπως αυτά τα συναισθήματα φωλιάζουν στις καρδιές και εκφράζονται μέσα από τις πράξεις των αγαθών και των πονηρών ανθρώπων². Γι' αυτό και είναι κείμενα πάντοτε επίκαιρα και συγχρονισμένα με την πραγματικότητα, επειδή δηλαδή απηχούν συναισθήματα του ανθρώπου ανεξαρτήτως εποχής. Το μόνο που αλλάζουν είναι οι αφορμές και τα ερεθίσματα. Όλα έχουν αποθησαυριστεί στο βιβλίο των ψαλμών, «πάντα ὡς ἐν μεγάλῳ τινὶ καὶ κοινῷ ταμείῳ, τῇ βίβλῳ τῶν ψαλμῶν τεθησαύριστα!»³. Κατά τον Paul Ricoeur «οι Ψαλμοί είναι κατ' αρχάς ποιήματα που ανυψώνουν στο επίπεδο της ομιλίας, της γραφής, και τέλος του κειμένου, θεμελιώδεις στιγμές της θρησκευτικής εμπειρίας»⁴.

¹ Migne 29, 212-213

² Ι. Θ. Κολιτσάρα, «Ψαλμοί» - κείμενο με ερμηνευτική απόδοση, Εκδ. «Ζωή», έκδ. 5η, Αθήνα 1997, σ. 6.

³ ΕΠΕ. Αγίου Βασιλείου Καισαρείας, του Μέγα, «Ομιλία εἰς τὸν πρῶτον ψαλμὸν», Τόμος 5, σελ 12.

Θεραπεύει τα παλιά τραύματα της ψυχής, καταστέλλει ό,τι αναστατώνει τους λογισμούς, είναι έργο των αγγέλων, είναι όπλο κατά των βραδινών φόβων, κάνει τους δαίμονες να τραπούν σε φυγή, λέει ο Μέγας Βασίλειος¹... Ο λόγος για το Ψαλτήρι (εβραϊκά Τεχίλμ), ένα από τα βιβλία της Παλαιάς Διαθήκης που αποτελεί μια συλλογή 150 ψαλμών που αγκαλιάζουν κάθε στιγμή του ανθρώπινου βίου.

Πώς όμως γράφτηκαν οι ψαλμοί, από ποιον, πότε και γιατί;

Ας προσεγγίσουμε λίγο βαθύτερα το θέμα.

ΠΩΣ ΓΡΑΦΤΗΚΑΝ

Χαρκική σύνθεση και απαγγελία των ψαλμών γινόταν από τους υμνωδούς που υπήρχαν σε κάθε βασιλική αulή. Σε πολλούς ψαλμούς επιγράφεται και το όνομα του θεόπνευστου άνδρα ο οποίος συνδέεται με τον ψαλμό. Από τα χρόνια του βασιλιά Δαυίδ ή του Σολομώντα (περί το 1050 π.Χ.), μέχρι την εποχή του Νεεμία, περί το 450 π.Χ. συγκροτήθηκε αυτή η συλλογή των θρησκευτικών ποιημάτων με την προσθήκη καθ' όλο αυτό το διάστημα και νέων ψαλμών στους αρχικούς. Από τους 150 ψαλμούς, αποδίδονται στον Δαυίδ οι 87, στον Άσαφ 12, στους υιούς Κορέ 10, στον Αγγαίο και Ζαχαρία 4 και από ένας στον Μωϋσή, στο Σολομώντα, στον Αιμά και στον Αιθά. Οι 33 ψαλμοί στους οποίους δεν υπάρχει επιγραφή δηλωτική του ποιητή λέγονται «ορφανοί».

Χαρίθμηση των ψαλμών έχει ορισμένες μικρές διαφορές στην εβραϊκή Βίβλο σε σχέση με την ελληνική μετάφραση των Εβδομήκοντα (Ο') του 2ου π.Χ. αιώνα και τη λατινική (Βουλγάτα) του 5ου μ.Χ. αιώνα.

Κεντρικά θέματα των ψαλμών είναι η δοξολογία και η ευχαριστία στον Θεό, η ικεσία και ο νόμος που διαχωρίζει τον ευσεβή από τον ασεβή, τον δίκαιο από τον άδικο και η σχέση του λαού του Ισραήλ με το Θεό, όπως αυτή διαμορφώθηκε στην πολύπαθη ιστορία του εβραϊκού λαού. Στο ιστορικό πλαίσιο αυτό, των διωγμών, της καταστροφής, των εξοριών και του πολέμου, πρέπει να γίνει αντιληπτή και η βία που συναντάμε σε κάποιους στίχους («άφθονο έχυσαν το αίμα των, ωσάν το νερό κύκλω από την Ιερουσαλήμ και κανείς δεν υπήρξε να τους θάψη», Ψαλμ. 78, 3) ή οι κατάρες προς του εχθρούς («Μηδενικά και αρνητικά στοιχεία είναι εις την ζωή των. Συ, λοιπόν, θα τους σώσης; Όχι βέβαια. Αλλά και λαούς ακόμη ολοκλήρους θα οδηγήσης εις τον άδην, ω Θεέ μου, εν τη δικαία σου οργή» (Ψαλμ. 55, 8) που απηχούν την πάλη της δικαιοσύνης των πιστών με την ανομία και την ασέβεια των μη τηρούντων το Νόμο που πρέπει να εξαλειφθούν οριστικά.

Στο σημείο αυτό, πρέπει να αναφέρουμε ότι, πέρα από τους παραλληλισμούς, τις εικόνες, τις αναλογίες και τα πλούσια

⁴ Paul Ricoeur, «Ας σκεφτούμε τη Βίβλο», Εκδ. Άρτος Ζωής, Αθήνα 2005, σ. 280.

εκφραστικά μέσα, εντύπωση προκαλεί στον αναγνώστη των ψαλμών η συχνή εναλλαγή του μέλλοντα με τον αορίστο. Ο μέλλοντας δηλαδή μπορεί να λάβει τη θέση του αορίστου, καθώς και ο αορίστος μπορεί να αντικαταστήσει τον μέλλοντα. Για παράδειγμα, όπως σημειώνει ο Καθηγητής Π. Ν. Τρεμπέλας, στην περικοπή του ψαλμού ρε' (105) 7-10, στο εβραϊκό πρωτότυπο τα ρήματα εκφέρονται ως εξής: «Οὐκ ἐμνήσθησαν τοῦ πλήθους τοῦ ἐλέους σου καὶ παραπικρανοῦσί σε ἐν τῇ Ἐρυθρᾷ θαλάσῃ καὶ σώσει αὐτούς... καὶ ἐπιτιμήσει τῇ Ἐρυθρᾷ καὶ ξηρανθήσεται καὶ ὀδηγήσει αὐτούς ἐν ἄβυσσῳ...». Ο Καθηγητής σχολιάζει ότι «ορθώς οι Ο' απέδωσαν τους μέλλοντες με αορίστους» και ότι «ο Εβραῖος είναι τόσο πεπεισμένος περί του ότι τα εις το μέλλον γενησόμενα θα έχωσιν ἐκβασιν αισίαν, ὥστε παρουσιάζει ταῦτα ως ἤδη τετελεσμένα και αντικαθιστά τον μέλλοντα ἢ ἀτέλεστον δια του αορίστου ἢ τετελεσμένου»⁵.

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΔΑΥΙΔ

Μια υπόμνηση πρέπει να γίνει και για τον βασιλιά Δαυίδ που συνέγραψε τους περισσότερους ψαλμούς του Ψαλτηρίου. Ο Δαυίδ, γεννημένος στη Βηθλεέμ, 1.000 περίπου χρόνια πριν γεννηθεί εκεί ο Χριστός, ανήκε σε μία φτωχή πολύτεκνη οικογένεια, με πατέρα τον Ιεσσαί. Από παιδί συνήθιζε, τις ώρες που έβοσκε τα πρόβατα της οικογένειας, να συνθέτει με το ψαλτήριό του άσματα. Όταν ο λαός του ήρθε αντιμέτωπος με τους αλλόπιστους Φιλισταίους, ο Δαυίδ αντιμετώπισε νικηφόρα, κατά τη βιβλική αφήγηση, τον Γολιάθ και γι' αυτό του το ανδραγάθημα προσελήφθη στα ανάκτορα. Ο φθόνος του βασιλιά Σαούλ τον απομάκρυνε όμως σύντομα από την αυλή και τον ανάγκασε να ζει για ένα διάστημα κυνηγημένος, μέχρι το θάνατο του βασιλιά και την ανάρρησή του στο θρόνο του Ισραήλ, τον οποίο ο Δαυίδ διατήρησε για 40 χρόνια, γράφοντας την πιο ένδοξη ιστορία του εβραϊκού λαού.

Κατά τη διάρκεια της ένδοξης βασιλείας του, ωστόσο, ο Δαυίδ διέπραξε δύο θανάσιμα αμαρτήματα: φόνο και μοιχεία. Ερωτευμένος με την Βηρσαβέε, διέταξε να τοποθετήσουν εν καιρώ πολέμου τον σύζυγό της, τον Ουρία, στην πρώτη γραμμή της μάχης, ώστε να φονευθεί από τους εχθρούς. Πράγματι ο Ουρίας σκοτώθηκε και ο Δαυίδ έκανε σύζυγό του τη Βηρσαβέε. Θα χρειαστεί η συνάντηση του βασιλιά με

⁵ Π. Ν. Τρεμπέλας, «Το Ψαλτήριον μετά συντόμου ερμηνείας», Εισαγωγή, Εκδ. «Ζωή», Αθήνα 1955, σ. 11.

τον Προφήτη Νάθαν, την οποία οικονόμησε ο Θεός, ώστε ο Δαβίδ να συναισθανθεί την αμαρτία του και να εξομολογηθεί συντετριμμένος «*Ἡμάρτηκα τῷ Κυρίῳ*» (Β' Βασ. 12, 1-13). Τότε ο Δαβίδ, με δάκρυα, θα συνθέσει τον απαράμιλλο 50ό ψαλμό, γνωστό και ως «*ψαλμός της μετανοίας*» που ξεκινάει με μία κραυγή· «*Ἐλέησόν με, ὁ Θεός*».

Κλείνοντας το εισαγωγικό μας σημείωμα στους ψαλμούς, κοφείουμε να ομολογήσουμε ότι παρά την τακτική χρήση του ψαλμικού κειμένου στις ακολουθίες της Εκκλησίας, η πλειοψηφία των Χριστιανών μένει άγευστη του πλούτου και των νοημάτων, ακόμα και για τους ψαλμούς εκείνους (όπως για παράδειγμα ο 50ός) οι οποίοι αναγιγνώσκονται τακτικά απ' όσους διαβάζουν το Απόδειπνο ή την Παράκληση. Έτσι, αν και για το θέμα της μεταγλώττισης των λειτουργικών κειμένων εν γένει διατυπώνονται επιφυλάξεις, θεωρούμε πως, με δεδομένη τη «*χύμα*» ανάγνωση και όχι την έμμελη απαγγελία των ψαλμών, θα μπορούσε το ψαλμικό κείμενο να αποτελέσει κοινό τόπο για χρήση άρτιων μεταγλωττίσεων. Φρονούμε, ωστόσο, ότι σε κάθε περίπτωση δεν πρέπει να λανθάνει της προσοχής πως η μη κατανόηση των ψαλμών είναι, πρωτίστως, θέμα έλλειψης κατκήσεως και δευτερευόντως γλωσσικό. Να αντιληφθεί ο πιστός το ιστορικό πλαίσιο, το ποιος και το γιατί

της συγγραφής του Ψαλτηρίου, ακόμα και διάφορα στοιχεία λαογραφικά ή λειτουργικά της εποχής εκείνης. Για παράδειγμα, στον 50ό ψαλμό, στο στίχο 9, αναφέρεται ο ύσσωπος (ράντιεις με ύσσωπω, καὶ καθαρισθήσομαι). Η χρήση ενός μεταγλωττισμένου κειμένου που θα έλεγε «*θα με ραντίσεις με ύσσωπο και θα καθαρισθώ*» ή έστω και με ερμηνευτική απόδοση ότι: «*Σαν με συμβολικά κλωνάρια υσώπου θα με ραντίσης με το έλεός σου, κι έτσι εγώ θα καθαρισθώ από την αμαρτία μου*»⁶, δεν θα ήταν αρκούντως επαρκής για τη λογική πρόσληψη του στίχου. Αντίθετα, η κατήχηση είναι αυτή που θα εξηγήσει ότι ο ύσσωπος είναι το φυτό που χρησιμοποιούσαν οι Εβραίοι για ραντισμό, για να καθαριστούν, και θα συνδέσει με τον ευαγγελικό στίχο που διαβάζεται τη Μ. Παρασκευή «*Οἱ δὲ πλήσαντες σπόγγον ὄξους καὶ ύσσωπω περιθέντες προσήνεγκαν αὐτοῦ τῷ στόματι*» (Ιωάν. 19, 29) και την ερμηνεία του, κατά τη στιγμή που ο Χριστός, στο Γολγοθά, επάνω στο Σταυρό, γεύεται το ξύδι που το έφεραν στο στόμα. Φυσικά, το ένα δεν αποκλείει και τη χρήση του άλλου.

Στο τεύχος αυτό, λοιπόν, επιλέξαμε να αφιερώσουμε κάποιες σελίδες, εν είδει μικρού αφιερώματος, στα υπέροχα αυτά ποιήματα που χρησιμοποιούνται σε κάθε λατρευτική ευκαιρία της Εκκλησίας προκειμένου να τα γνωρίσουμε λίγο καλύτερα. Προκειμένου να γευθούμε λίγη από την γλύκα που κουβαλάνε και να επιχειρήσουμε μερικούς επίκαιρους καθρεπτισμούς στη διαχρονική ανάγκη της ανθρωπίνης ύπαρξης να παρακαλέσει, να δοξολογήσει, να παραπονεθεί, να πείσει, να ελπίσει, να διαμαρτυρηθεί... Χρησιμοποιήσαμε το ψαλμικό κείμενο των εκδόσεων «*Ζωή*», «*ως το πλέον οικείο εις την εκκλησιαστική παράδοση*»⁷.

⁶ Ι. Θ. Κολιτσάρα, *ibid*, σ. 158.

⁷ Αρχιμ. Αιμιλιανού Σιμωνοπετρίτου, «*ΑΓΑΛΛΙΑΣΜΕΘΑ ΤΩ ΚΥΡΙΩ*», Εισαγωγή, Εκδ. Ἰνδικτος, Αθήνα 2011, σ. xviii.

ΨΑΛΜΟΙ

Κύριε, γιατί πληθύνανε κείνοι που με πικραίνουν; Ένα σωρό σπικωθήκανε καταπάνω μου.

Πολλοί λέγουνε κοιτώντας με: ο Θεός του σε τίποτα δεν μπορεί να τον συντρίξει.

Μα, εσύ, Κύριε, είσαι το στήριγμά μου, εσύ είσαι η δόξα μου, κ' εσύ ανασπκώνεις το κεφάλι μου πόχει πέσει απάνου στο στήθος μου.

Έκραξα με τη φωνή μου τον Κύριο και με άκουσε απάνου απ' το άγιο βουνό του.

Εγώ αποκοιμήθηκα και ξαπόστασα· σπκώθηκα το πρωϊ με καρδιά ειρηνεμένη, γιατί ξέρω πως ο Κύριος θα με βοηθήσει.

Δε θα δειλιάσω μπρος σε χιλιάδες πλήθος που πέφτουν απάνω μου από κάθε μεριά. Σήκω, Κύριε, και γλύτωσέ με γιατί εσύ τσάκισες κάθε έναν που με οχτρεύτηκε δίχως αιτία, έσπασες τα δόντια των αμαρτωλών.

Ψαλμός Γ' (3)

Κύριε μη με κρίνεις με το θυμό σου, και μη με παιδέψεις με την οργή σου.

Ελέπσέ με, Κύριε, γιατί είμαι άρρωστος γιάνε με, γιατί τα κόκκαλά μου ξεκλειδώθηκαν κ' η ψυχή μου ταραχτηκε φριχτά.

Κ' εσύ, Κύριε, ως τότε; Έλα, Κύριε, γλύτωσε την ψυχή μου, σώσε με εσύ που 'σαι τόσο σπλαχνικός.

Γιατί κανένας δε σε θυμάται σαν πεθαίνει· μεσ' στον Άδη ποιος θα σου ξομολογηθεί; Έλυωσα με το αχ, κάθε βράδι λούζω με δάκρυα το κρεβάτι μου, τα μάτια μου μουσκεύουνε το στρώμα μου

Το φως μου θόλωσε απ' τον πόνο, έγινα μπαίγνιο στους οχτρούς μου.

Φευγάτε από κοντά μου, όλοι εσείς που κάνετε κάθε αμαρτία, γιατί ο Κύριος έσπινε αυτί στα δάκρυά μου, ο Κύριος δέχτηκε την προσευχή μου.

Ψαλμός ΣΤ' (6)

ΠΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΣΕ ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΦΩΤΗ ΚΟΝΤΟΓΛΟΥ

Σώσε με Κύριε, γιατί μπήκαν νερά ως μέσα στην ψυχή μου.

Βούλιαξα μέσα σε βάλτο άπατον, και δε γλυτώνω πια.

Κατέβηκα ως τα βάθη της θάλασσας, και με πόντισε η φουρτούνα.

Απόκανα να φωνάζω, βράχνιασε το λαρύγγι μου, τα μάτια μου θολώσανε περιμένοντας να έρτεις σε βοήθειά μου.

Πληθύνανε περισσότερο απ' τις τρίχες του κεφαλιού μου κείνοι που με οχτρούνονται άδικα.

Γίνανε μεγάλοι και τρανοί κείνοι που με διώχνουν σα σκυλί πλήρωσα σα να χρωστούσα πράγματα που δεν είχα πάρει.

Θέέ μου, εσύ ξέρεις την αμυαλωσύνη μου, και τα σφάλματά μου δεν είναι κρυφά σε σένα.

Ας μη ντροπιαστούν στο πρόσωπό μου κείνοι που ελπίζουν σε σένα,

Κύριε των Δυνάμεων ας μη ντροπιαστούν κείνοι που περιμένουν από σένα βοήθεια, Θεέ του Ισραήλ, γιατί σε σένα υπόμεινα εξευτελισμούς κ' η ντροπή σκέπασε το πρόσωπό μου για σένα.

Κατάντησα να μη θέλουν να με ξέρουνε τ' αδέρφια μου, και να 'μαι ξένος στους γιουούς της μητέρας μου

Γιατί θα με φάγει η αγάπη του σπιτιού σου, κ' οι βρισιές κεινών που σε βρίζουν πέσανε απάνω μου.

Τσάκισα την ψυχή μου με νηστεία, και με περιπαίζανε και φόρεσα τσουβάλι για ρούχο, και κατάντησα η παροιμία τους

Για μένα κουτσομπολεύανε οι χασομέρηδες που καθόντανε στην καστρόπορτα, και μένα τραγουδάγανε κείνοι που πίνανε κρασί.

Μα εγώ παρηγοριέμαι με την προσευχή μου σε σένα, Κύριε είναι καιρός πια να με γλυτώσεις, Θεέ μου.

Ψαλμός ΞΗ' (68)

Φωτογραφία: Αλέξανδρος Παλαϊός

ΨΑΛΩ ΤΩ ΘΕΩ ΜΟΥ

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΟΥ
ΑΧΕΛΩΟΥ
κ. ΕΥΘΥΜΙΟΥ

Όταν τα ανθρώπινα, για οποιοδήποτε λόγο, «φρακάρουν», η λύση πρέπει να αναζητείται στα υπερανθρώπινα. Με άλλα λόγια, η λύση πρέπει να αναζητείται στον Θεό. Ο Θεός είναι ο μόνος ικανός να επιλύσει τις διαφορές, να άρει τις παρεξηγήσεις, να μαλακώσει τις καρδιές, να διορθώσει τις ιδέες και τις αντιλήψεις. Τελικά να ειρηνεύσει και να γαληνέψει τους ανθρώπους. Ο Θεός είναι ο μόνος που μπορεί να άρει την λύπη και την στεναχώρια και να κάνει να ξανανθίσει το χαμόγελο στα χείλη των ανθρώπων.

«Εξεζήτησέ σε το πρόσωπό μου»
(Ψαλμ. 26,8)

Το πρόσωπο του ανθρώπου είναι ο καθρέφτης της ψυχής του. Οι άνθρωποι που αγαπώνται επιζητούν να βλέπουν ο ένας το πρόσωπο του άλλου. Και τούτο, διότι το πρόσωπο του ενός αντανακλά την αγάπη του προς το άλλο. Η αγάπη είναι εκείνη που ανταμώνει και ενώνει τα δύο πρόσωπα.

Ο Ψαλμωδός δεν αναζητεί το πρόσωπο κάποιου ανθρώπου, αλλά το πρόσωπο του Θεού. Με τον τρόπο αυτό φανερώνει την αγάπη του προς το πρόσωπο του Θεού. Το άλμα είναι τεράστιο. **Να υψώνεις τα μάτια σου πάνω από τα πρόσωπα όλων των ανθρώπων και να αναζητείς το πρόσωπο του Θεού.** Ο άνθρωπος, στην παρούσα φάση της ζωής, δεν μπορεί να δει το πρόσωπο του Θεού. Αυτό όμως δε σημαίνει ότι ο άνθρωπος είναι αδύνατο να αγαπήσει το πρόσωπο του Θεού. Το γεγονός ότι ο άνθρωπος δεν μπορεί να δει ακόμη τον Θεό είναι ένα κίνητρο να αυξάνει την αγάπη του προς το πρόσωπό του.

Ο άνθρωπος που αγαπά τον Θεό αισθάνεται την στοργή, την θαλπωρή και την αγάπη του Θεού, πριν ακόμη δει το πρόσωπό του. Θα μπορούσαμε να πούμε ότι η μυστική αγάπη είναι πιο μεγάλη και πιο δυνατή από την φανερή. Η ορατή απουσία του Θεού αυξάνει την αγάπη και τον έρωτα για το πρόσωπό του. Άλλωστε, η ορατή απουσία του Θεού δεν εμποδίζει τις χάριτες του προσώπου του να επισκέπτονται τα πρόσωπά εκείνων που τον αγαπούν. Κάθε μέρα, πριν ο ήλιος ανατείλει και φωτίσει τα πρόσωπα των ανθρώπων, ο ήλιος του θεϊκού προσώπου έχει ήδη ανατείλει στα πρόσωπα των ανθρώπων που τον αγαπούν.

Αυτό σημαίνει ότι η ορατή απουσία του Θεού, τελικά, δεν είναι ουσιαστικό εμπόδιο για να αγαπήσεις το πρόσωπό του, εδώ και τώρα. Εκείνο που χρειάζεται είναι η έκφραση της αγάπης σου προς τον Θεό. **Εάν εκζητήσεις το πρόσωπο του Θεού, τότε οι χάριτες του θεϊκού προσώπου θα αντανακλούν στο δικό σου φτωχικό πρόσωπο.**

«Κύριε, ἐλέησόν με, ἴασαι τὴν ψυχὴν μου, ὅτι ἥμαρτόν σοι»
(Ψαλμ. 40, 5)

Ἡ αμαρτία είναι η νόσος της μεταπτωτικής ανθρώπινης φύσης. Ο άνθρωπος αμαρτάνει ακουσίως ή εκουσίως, διότι είναι ασθενής (αλλοτριωμένη) η φύση του, εκ γενετής. Η διαδικασία, επομένως, της άρσεως της αμαρτίας είναι καθαρά θέμα ίασης της φύσης. Μια άλλη παρατήρηση είναι ότι, εφόσον η αμαρτία είναι νόσος της φύσεως εκ γενετής, η θεραπεία της δεν αποκτάται αυτομάτως, αλλά σταδιακά. **Η θεραπεία της αμαρτωλούς κατάστασης της ανθρώπινης φύσης επιτυγχάνεται με διαρκή, συνεχή και ισόβιο πνευματική βιοτή.** Ο Χριστός για το θέμα αυτό χρησιμοποίησε το παράδειγμα της καρποφορίας των δένδρων. Για να καρποφορήσει ένα οπωροφόρο δένδρο, χρειάζεται να περάσουν πολλά χρόνια. Έτσι και οι άνθρωποι, για να θεραπευθούν και να παραγάγουν πνευματικούς καρπούς χρειάζονται μακρά πνευματική προσπάθεια. «Καρποφοροῦσιν ἐν ὑπομονῇ» (Μάρκ. 8'20).

Ἡ δεύτερη διαπίστωση είναι ότι ο άνθρωπος μόνος του δεν μπορεί να θεραπεύσει την φύση του. Όπως ο άνθρωπος, όταν αρρωστήσει σωματικά δεν μπορεί να θεραπεύσει τον εαυτό του μόνος του, αλλά προσκαλεί ή προσφεύγει σε κάποιον

γιατρό, έτσι και στην περίπτωση της αμαρτίας, της νόσου της ανθρωπίνης φύσης. Στην περίπτωση της νόσου της αμαρτίας μοναδικός Ιατρός είναι ο Χριστός. Ο Ίδιος, μάλιστα, χαρακτήρισε τον Εαυτό του ως ιατρό (Ματθ. θ' 20). Η Εκκλησία ονομάζει τον Χριστό «ιατρό τῶν ψυχῶν καὶ τῶν σωμάτων».

Ηίαση και η θεραπεία της αλλοτριωμένης φύσης είναι θέμα υπεράνθρωπο, είναι αρμοδιότητα του Θεού και, ειδικότερα, του Χριστού, ο οποίος, όπως ο Ίδιος εδήλωσε, έχει «ἐξουσίαν ἀφιέναι ἐπὶ τῆς γῆς ἁμαρτίας» (Μάρκ. β' 10).

«Ἰνατί περίλυπος εἶ ἡ ψυχὴ μου;... Ἐλπίσον ἐπὶ τὸν Θεόν»
(Ψαλμ. 42, 5)

Ο άνθρωπος περιπίπτει συχνά σε κατάσταση λύπης και θλίψης. Άλλοτε διότι υπάρχουν λόγοι που τον θλίβουν και τον στεναχωρούν και άλλοτε χωρίς κανένα λόγο. Ο καθένας επιθυμεί να είναι κάθε μέρα, κάθε ώρα και πάντοτε χαρούμενος, εύθυμος και ευχαριστημένος.

Στην πράξη όμως αυτό δεν επιτυγχάνεται. Κάθε μέρα και πάντοτε θα βρεθεί κάποιος λόγος, κάποια αιτία, κάποιο μικρότερο ή μεγαλύτερο πρόβλημα που θα λυπήσει τον άνθρωπο. Πώς αντιδρούν οι άνθρωποι στις περιπτώσεις αυτές;

Συνήθως οι άνθρωποι κατηγορούν τον εαυτό τους ή τους άλλους ως αίτιους της στεναχώριας τους. Μερικοί, ακόμη χειρότερα, θεωρούν ως υπαίτιον τον Θεόν, γι' αυτό συχνά τον υβρίζουν ή και τον βλασφημούν. Όλες αυτές οι στάσεις δεν επιλύουν το πρόβλημα. Το πρόβλημα παραμένει.

Ο Ψαλμωδός προτείνει μια εντελώς διαφορετική λύση. «Ἐλπίσον ἐπὶ τὸν Θεόν». Όταν τα ανθρώπινα, για οποιοδήποτε

λόγο «φρακάρουν», η λύση πρέπει να αναζητείται στα υπεράνθρωπινα. Με άλλα λόγια, **η λύση πρέπει να αναζητείται στον Θεό. Ο Θεός είναι ο μόνος ικανός να επιλύσει τις διαφορές, να άρει τις παρεξηγήσεις, να μαλακώσει τις καρδιές, να διορθώσει τις ιδέες και τις αντιλήψεις. Τελικά να ειρνεύσει και να γαληνέψει τους ανθρώπους. Ο Θεός είναι ο μόνος που μπορεί να άρει την λύπη και την στεναχώρια και να κάνει να ξανανθίσει το χαμόγελο στα χείλη των ανθρώπων.**

«Εἰσάκουσον ὁ Θεός τῆς δεήσεώς μου»
(Ψαλμ. 60, 2)

Η μονοθεΐα είναι η προϋπόθεση του προσωπικού διαλόγου. Ο μονοθεϊστής Ψαλμωδός απευθύνεται στον Θεό στον ενικό αριθμό. Τι σπουδαίο προτέρημα να μιλάς με τον Θεό, «ὡς εἴ τις λαλήσαι πρὸς τὸν ἑαυτοῦ φίλον» (Εξ. Λγ' 11). Η προσωπική επικοινωνία δημιουργεί μια οικεία σχέση μεταξύ Θεού και ανθρώπου. Ο Θεός δεν είναι ο απόμακρος και άγνωστος θεός των αρχαίων. Η πολυθεΐα, εξ άλλου, καταργεί την προσωπική σχέση και καθιστά τον διάλογο αδύνατο.

Ο Χριστός, επίσης, καθιέρωσε τον προσωπικό διάλογο με τον Θεό Πατέρα, στον ενικό αριθμό. «Πάτερ, σῶσον με ἐκ τῆς ὥρας ταύτης» (Ιωάν. ιβ' 27). Οι πιστοί τόσο στην προσωπική τους προσευχή όσο και στη δημόσια λατρεία απευθύνονται στον Θεό στον ενικό αριθμό. «Ἀγαπήσω σε, Κύριε, ἡ ἰσχύς μου, Κύριος στερῶμά μου καὶ καταφυγὴ μου καὶ ρύστης μου».

Ο Χριστιανισμός την επικοινωνία με τον Θεό την καθιέρωσε στην προσωπική σχέση του ΕΓΩ-ΣΥ. Μια

Φωτογραφία: Αλέξανδρος Παλαιός

σχέση που γίνεται ολοένα και πιο προσωπική και πιο εμπιστευτική. Σε μια τέτοια σχέση, σιγά-σιγά το ΕΓΩ χάνεται και παραμένει μόνο το Συ του Θεού. «Οὐχ ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σύ» (Ματθ. κοτ'39).

Το ΕΓΩ είναι ένας ολόκληρος κόσμος. Ο άνθρωπος συνήθως κλείνεται και περιορίζεται μέσα στον κόσμο του ΕΓΩ του. Το κλείσιμο του ανθρώπου στον κόσμο του ΕΓΩ του σημαίνει μοναξιά και ασφυξία. **Ένας μεγάλος στόχος του ανθρώπου είναι να σπάσει τον κλοιό του ΕΓΩ του και να ανοιχτεί στο ΣΥ του άλλου. Και μεγάλη κλήση του ανθρώπου είναι να ανοιχτεί στο ΣΥ του Θεού.**

Οὐχί τῷ Θεῷ ὑποταγῆσεται ἡ ψυχὴ μου· Παρ' αὐτῷ τό σωτήριόν μου» (Ψαλμ. 61, 2)

Η αναφορά στο ΣΥ του Θεού δεν είναι μόνο θέμα ευσεβείας, αλλά και συμφέροντος για τον άνθρωπο. Διότι το ΕΓΩ του ανθρώπου μπροστά στο ΣΥ του Θεού εξισούται με το μηδέν. Αυτό σημαίνει ότι η αναφορά και η υποταγή του ανθρώπου στο ΣΥ του Θεού είναι προς το συμφέρον του. Και το αντίθετο. Το κλείσιμο του ανθρώπου είναι τόσο φτωχό όσο και ο ίδιος ο άνθρωπος. Το ΕΓΩ του ο άνθρωπος το χτίζει με ανθρώπινα δομικά υλικά και ανθρώπινα σχέδια. Το ΕΓΩ του ανθρώπου είναι περιορισμένο, στενό και εφήμερο.

Αντίθετα το Συ του Θεού είναι πλούσιο, άπειρο και ευρύτατο. Το Συ του Θεού γνωρίζει πολύ καλύτερα ποιο είναι το συμφέρον του ΕΓΩ του κάθε ανθρώπου. Το Συ του Θεού είναι «ἡ ὁδός», που οδηγεί το ΕΓΩ του ανθρώπου στην τελείωση και ολοκλήρωσή του. **Το Συ του Θεού είναι οδηγός που γνωρίζει καλύτερα τον δρόμο που πρέπει να ακολουθήσει το ΕΓΩ του κάθε ανθρώπου προς την ευτυχία, προς το τέρμα.**

Εάν οι άνθρωποι γνώριζαν τον πλούτο, την πληρότητα και το άπειρο του ΣΥ του Θεού, θα αποφάσιζαν πιο εύκολα να το εμπιστεύονται. Οι πιο πολλοί άνθρωποι εμπιστεύονται μόνο το ΕΓΩ τους, διότι δεν γνωρίζουν την πληρότητα, το αγαπτικό ενδιαφέρον και την ασφάλεια που διακρίνει το ΣΥ το Θεού.

Κάποτε το ΕΓΩ του ανθρώπου θα παύσει να λειτουργεί. **Τότε ο κάθε άνθρωπος θα βρεθεί ενώπιον του ΣΥ του Θεού.** Τότε ο άνθρωπος ελεύθερος από το μικρό και εφήμερο ΕΓΩ του θα καταλάβει το μεγαλείο, την αγάπη και την ομορφιά του ΣΥ του Θεού. Μακάριοι θα είναι όσοι από την παρούσα ζωή είχαν προσπαθήσει να μην εμπιστεύονται στο ΕΓΩ τους, αλλά να αγαπούν και να αναφέρονται στο ΣΥ του Θεού.

Σημ: Οι παραπάνω σκέψεις επί των Ψαλμών, τις οποίες καταθέτει στους αναγνώστες της «Παρεμβολής» ο Μητροπολίτης Αχελώου, αποτελούν προδημοσίευση από το υπό έκδοση σχετικό πόνημά του, με τον ομώνυμο με το παρόν άρθρο τίτλο. Τον ευχαριστούμε πολύ για την ευλογία και την τιμή να εμπιστευτείται σε εμάς και τους αναγνώστες μας, πρώτα απ' όλους, τις σκέψεις του αυτές.

ΝΑ ΖΗΣΩ ΤΗΝ ΨΥΧΗ ΩΣ ΣΩΜΑ!

“ποῦ πορευθῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός σου καὶ ἀπὸ τοῦ προσώπου σου ποῦ φύγω; ἔὰν ἀναβῶ εἰς τὸν οὐρανόν, σὺ ἐκεῖ εἶ, ἔὰν καταβῶ εἰς τὸν ἄδην, πάρει· ἔὰν ἀναλάβοιμι τὰς πτέρυγάς μου κατ' ὄρθρον καὶ κατασκηνώσω εἰς τὰ ἔσχατα τῆς θαλάσσης, καὶ γὰρ ἐκεῖ ἡ χεὶρ σου ὁδηγήσει με, καὶ κατέξει με ἡ δεξιὰ σου”

(Ψαλμ. 138,7-10)

Πέλαγος το Ψαλτήρι! Πιάνεις να το διαβάσεις και βγαίνει η ψυχή σου στ' ανοιχτά, εκεί που 'χει γαλήνη και σιυχία και καλοσύνη, κι άλλοτε αβεβαιότητα και τρικυμία και σκοτασμό. Κι η ψυχή ανεβαίνει στον ουρανό και κατεβαίνει στον άδην, κι απλώνει τα φτερά της σαν πουλί και πετά μέχρι «τα έσχατα της θαλάσσης» κι έχει τον Κύριο παντού, να της μιλά, να την καθοδηγεί να την αγκαλιάζει...

Πώς σάς φαίνεται αυτή η πρώτη παράγραφος που έγραψα; Όμορφες προτάσεις, αιθέριοι λυρισμοί! Μα τι έχουν να μας πουν κάτι τέτοια λόγια; Αυτό είναι το ψαλτήρι; Όμορφες εικόνες και λόγια; Ποιηματάκια για να 'χει να ρεμβάζει ο στοχασμός;

Τον Θεό τον νιώθεις με την ψυχή, λένε. Μα την ψυχή πώς τη νιώθω; Πού έχει την έδρα του αυτό το απροσδιόριστο «μέσα μου», που «απλώνει τα φτερά του σαν πουλί...», καταπώς έγραψα, αντιγράφοντας ανέξοδα τα λόγια του ψαλμού; Πού κατοικεί; Και πώς γίνεται να το νιώσω;

Τον Θεό τον ψάχνουμε σε σκέψεις, σε στοχασμούς, σε ιδέες, σε όμορφες εικόνες και γλυκερά αισθήματα, γιατί δεν ξέρουμε να τον ψάξουμε στην ψυχή μας. Και δεν ξέρουμε να τον ψάξουμε στην ψυχή μας, γιατί δεν ξέρουμε τι είναι αυτό που λέμε “ψυχή”.

Το Ψαλτήρι δεν γνωρίζει και πολλά να μας πει για την ψυχή. Το Ψαλτήρι γνωρίζει έναν άνθρωπο, με σάρκα και αίμα, που παλεύει να γλυτώσει από το σπαθί και τη βροντή· ένα κορμί που παλεύει να κρυφτεί από την οργή του εχθρού, να βρει τροφή, κυνηγημένο στα βουνά. Το ψαλτήρι γνωρίζει έναν αλαφιασμένο άνθρωπο, ο οποίος άλλο πράγμα δεν ξέρει πέρα από την κρίση του Θεού.

Ο άνθρωπος των ψαλμών δεν είναι άνθρωπος του παραμυθιού. Είναι ο άνθρωπος της πιο σκληρής καθημερινότητας. Αυτός που παλεύει να καλύψει τις ζωτικές του ανάγκες, να βιοπαλέψει, να τα βγάλει πέρα με τον πόνο, την απώλεια, τη συμφορά. Και συνάμα, είναι ο άνθρωπος που δεν μπορεί να μην έχει έγνοια του τον Θεό: έχει την κρίση Του φόβητρο και καταφυγή, τη σκέπη Του παρηγοριά κι ελπίδα.

Τις ζωτικές μας ανάγκες τις ζούμε και τις λαχταράμε με το κορμί μας. Είναι αυτές που

Τις καλύπτουμε για να ζούμε, για να 'χει αυτή η σάρκα ανάσα να αναπνέει, κι η καρδιά αίμα να αιμοδοτεί. Οι ζωτικές ανάγκες είναι αυτές που στηρίζουν τη ζωή. Κι οι μεταφραστές της ΚΔ, όπου απαντούν τη λέξη «ψυχή», τη μεταφράζουν με τη λέξη «ζωή»: ένα κορμί που ζει κι αναπνέει είναι ο ψυχικός άνθρωπος, ένα σώμα που παλεύει να ζήσει.

Διαβάζουμε τους ψαλμούς και το μυαλό μας ταξιδεύει σε Διονυσιότικους γλυκασμούς. «Αναπαύεται η ψυχή μας», λέμε, και εννοούμε κάτι αφηρημένο, απροσδιόριστο, μια καρδιακή ηρεμία, λες κι ο ρόλος των ψαλμών είναι να λειτουργούν σαν άλλο (πνευματικό) λεξοταμί. Μα οι ψαλμοί που διαβάζουμε, μας τραβούν αδιάκοπα (και αδιόρατα) προς την σωματικότητα:

«**Ο**ύ φοβηθώ μεθα ἐν τῷ ταρασσεσθαι τὴν γῆν καὶ μετατίθεσθαι ὄρη ἐν καρδίαις θαλασσῶν. ἤχησαν καὶ ἐταράχθησαν τὰ ὕδατα αὐτῶν, ἐταράχθησαν τὰ ὄρη ἐν τῇ κραταιότητι αὐτοῦ... ἐταράχθησαν ἔθνη, ἐκλιναν βασιλεῖαι· ἔδωκε φωνὴν αὐτοῦ, ἐσαλεύθη ἡ γῆ. Κύριος τῶν δυνάμεων μεθ' ἡμῶν, ἀντιλήπτωρ ἡμῶν ὁ Θεὸς Ἰακώβ. δεῦτε καὶ ἴδετε τὰ ἔργα τοῦ Θεοῦ, ἃ ἔθετο τέρατα ἐπὶ τῆς γῆς. ἀνταναιρῶν πολέμους μέχρι τῶν περάτων τῆς γῆς τόξον συντρίψει καὶ συνθλάσει ὄπλον καὶ θυρεοὺς κατακαύσει ἐν πυρί...» (Ψαλμ. 45,3-10).

Γη που τρέμει, ὄρη μετακινούμενα και θάλασσες σε τρικυμία, πόλεμος, φωτιά, τόξα, όπλα... Τι είναι όλα αυτά (πώς μπορούμε να τα συλλάβουμε όλα αυτά) χωρίς το σώμα μας; Χωρίς τις άμεσες εμπειρίες της σωματικότητάς μας; Όλο μεταρσιωνόμαστε σε στοχασμούς

Και σκέψεις, μα οι ψαλμοί μας δείχνουν συνεχώς το σώμα μας - αυτή τη μία ζωή μας, που τη ζούμε σωματικά· αυτές τις ανάγκες μας για στέγη, τροφή και ασφάλεια.

Σ’ όλο το ευαγγέλιο, ο Χριστός συναντά ανθρώπους αναγκημένους, ανθρώπους που παλεύουν να καλύψουν τις ζωτικές τους ανάγκες, που βιώνουν την πίεση αυτών των αναγκών στο πετσί τους - χωλοί, τυφλοί, σακατεμένοι από την αρρώστια και την απώλεια του θανάτου. Κι είναι αυτοί οι άνθρωποι που καταφέρνουν να δουν τον Χριστό, να τον αναγνωρίσουν, να τον δεχτούν και να τον κάνουν Κύριο της ζωής τους. Μοιάζει σαν να

τους έχει ετοιμάσει για Κείνον, η ταλαιπωρημένη σωματικότητά τους. Μα δεν είναι έτσι. Απλά, πάνω στον αγώνα τους να αντιπάλεψουν τη βία αυτού του κόσμου με το κορμί τους, δεν ξέχασαν τον Θεό: δεν είπαν Θεό την κάλυψη της ανάγκης, αλλά εκεί που πάλευαν γι' αυτήν, είχαν το νου τους στην έλλειψη Εκείνου.

Οι άνθρωποι ζούμε τη ζωή μας με το σώμα μας. Και το σώμα είναι όλο μια ανάγκη. Συναντάμε τον Θεό, όταν αποδεχόμαστε ταπεινά αυτή την ανάγκη (νιώθουμε οδυνηρά την ελλειματικότητα που γεννά ένα αναγκασμένο κορμί), καθιστώντας συνάμα αυτή την ανάγκη “εικόνα” της άλλης μεγάλης ανάγκης μας: της ανάγκης μας για Θεό. Κι ο Θεός μάς επισκέπτεται πάνω στον αγώνα της ανάγκης, όχι για να μας απαλλάξει απ’ αυτή, αλλά για

να την αγκαλιάσει έτσι σταυρωμένη, και να τη σύρει μαζί του ως την Ανάσταση. Σώματα θα αναστήσει, δεν θα αθανατίσει απλώς ψυχές...

Ο ψαλμικός άνθρωπος είναι άνθρωπος σωματικός, βαθιά σωματικός. Γι’ αυτό και ο παραπάνω ψαλμός (ο 45ος) λέει στο διάψαλμά του, «ἀντιλήπτωρ ἡμῶν ὁ Θεὸς Ἰακώβ». Ποιος είναι αυτός ο Θεός; Είναι αυτός που πάλεψε με τον Ιακώβ, ολονυχτίς, σώμα με σώμα...

Επιμέλεια:

Βασίλης Αργυριάδης

Επιμελητής εκδόσεων, Μεταφραστής

ΚΑΙ ΠΡΟΤΡΕΧΕΙ ΤΟΥ ΩΡΟΔΕΙΧΤΗ Ο ΧΤΥΠΟΣ ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ ΤΟΥ...

Πολύ συχνά, ο καθένας μας υποβάλλει τον εαυτό του σε διλήμματα.

«Σταματημένος νιώθεις αλλά σε τρέχει ο δρόμος σου και προτρέχει τον ωροδείκτη ο χτύπος της καρδιάς σου...»¹

Αποφάσεις που πρέπει να λάβουμε μας αγχώνουν.

Αγωνιούμε. Φοβόμαστε μήπως η τελική μας επιλογή δεν είναι η σωστή. Μήπως κάνουμε λάθος, πληγωθούμε και πληγώσουμε.

Και αυτό είτε γιατί η πίστη μας δεν είναι αρκετή, είτε γιατί ο εγωισμός μας είναι μεγάλος.

Αρχές Σεπτεμβρίου 2013. Βρισκόμαστε στον 5ο όροφο του κτηρίου της οδού Καρύτση 14 και συζητάμε με τους υπευθύνους μας για τον εορτασμό των 80 χρόνων της Χ.Φ.Ε.

Προέκυπταν διάφορα ζητήματα. Άλλος έλεγε να κάνουμε το τάδε, άλλος το δείνα. Φοβόμασταν μήπως κάνουμε λάθος, μήπως δεν κάνουμε κάτι σωστά.

Και ήταν η απάντηση του αείμνηστου Ιωάννη Ζαρταλούδη (επί σειρά ετών υπεύθυνού μας) που μας άφησε με το στόμα ανοιχτό! «Παιδιά μου, θα κάνουμε ό,τι αποφασίσετε. Και μη φοβάστε! Θα προσευχηθούμε στον Θεό και θα του πούμε: «Θεέ μου, εμάς τόσο μας κόβει και επιλέξαμε αυτό. Αν Εσύ θες να γίνει κάτι διαφορετικό, αν είναι διαφορετικό το θέλημά Σου φανέρωσε το μας! Βοήθα μας να το καταλάβουμε!»

Τελικά, αυτά τα λόγια δεν είναι πολύ μακριά από αυτό που ζητά ο Δαβίδ, όταν το ίδιο το παιδί του τον καταδιώκει.

«Γνώρισόν μοι, Κύριε, ὁδὸν ἐν ἧ πορεύσομαι, ὅτι πρὸς σὲ ἤρα τὴν ψυχὴν μου» (Ψαλμ. 142, 8).

Όταν ζητάμε από τον Θεό ταπεινά τη βοήθεια Του στα διλήμματά μας, όταν του εμπιστευόμαστε τη ζωή μας, τότε η Χάρις Του ενεργοποιείται. Μας τη δίνει απλόχερα. Και τότε ακόμα και μέσα από τις «λάθος» επιλογές μας, θα βγει κάτι καλό.

Όταν ο Θεός ζήτησε από τον Προφήτη Ιωνά να πάει στη Νινευή για να πείσει τους αμαρτωλούς να μετανοήσουν, ο Ιω-

νάς δεν υπάκουσε. Μπήκε

σε ένα καράβι με προορισμό την Θαρσίς. Η τρικυμία στην οποία βρέθηκε το πλοίο που μετέφερε τον Ιωνά, θεωρήθηκε από τον καπετάνιο μήνυμα του Θεού, για την παρακοή του Ιωνά και πρότεινε να τον ρίξουν στη θάλασσα. Και αυτό έπραξαν. Ώσπου

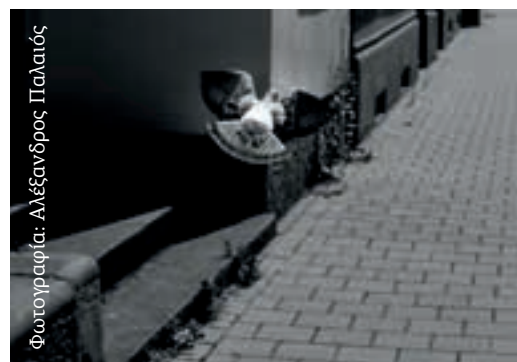
το κήτος τον κατάπιε. Αφού προσευχόταν ακατάπαυστα μέσα στην κοιλιά του κήτους να τον συγχωρέσει ο Θεός, την τρίτη μέρα το κήτος πλησίασε στη στεριά της Νινευής και τον έβγαλε από το στόμα του.

Λάθος επιλογή του Ιωνά, η ταπεινώσή του στη συνέχεια, και η προσευχή του στον Θεό οδήγησαν από τη λάθος επιλογή, στην πραγμάτωση της πιο μεγάλης προφητείας, της προφητείας της Αναστάσεως.

Και από τις «λάθος» επιλογές μας, θα βγει το καλό, αρκεί να αφήσουμε τα διλήμματά μας, τους φόβους και τα άγχη μας στα χέρια Του.

«Κύριε εἰς χεῖράς σου παραθήσομαι τὸ πνεῦμά μου· ἐλυτρώσω με, Κύριε ὁ Θεὸς τῆς ἀληθείας» (Ψαλμ. 30,6)

Και τότε, ακόμα και όταν νιώθουμε σταματημένοι, αγκυλωμένοι στα διλήμματά μας, τα θέλω μας, οι επιλογές μας, οι χτύποι της καρδιάς μας θα μας οδηγούν στο δρόμο που Εκείνος μας υποδεικνύει.

Φωτογραφία: Αλέξανδρος Παλαιός

Επιμέλεια:

Αγγελική Καλκάνη

Τελειόφ. Ηλεκτρολόγων Μηχανικών & Μηχανικών Υπολογιστών ΕΜΠ

¹ Οδ. Ελύτης, Δυτικά της λύπης

ΠΟΣΟ ΖΥΓΙΖΕΙ ΤΟ ΦΩΣ;

Η φύση μου με δυσκολεύει να σπκώσω το φως. Πασχίζω να συντονίσω τη βούλησή μου με του Θεού: Να ενεργώ στη γη και να χτίζω στον ουρανό. Να βρίσκω παύσεις σιωπής στη ρουτίνα μου για να ακούω τους ψιθύρους της αλήθειας Του. «Επίστρεψον, Κύριε· έως πότε;» Έως πότε θα σπκώνουμε το σκοτάδι; Έως πότε θα φοβόμαστε τη ζωή;

Φωτογραφία: Αλέξανδρος Παλαιός

Ο Κώστας Βάρναλης στους «Πόνους της Παναγίας», σε ερμηνεία του Νίκου Ξυλούρη και προσφάτως του Γιάννη Χαρούλη, διαβάζει στην καρδιά της Παναγίας τον πόνο για το παιδί της που η κακία ανέβασε στο Σταυρό. Είναι ένα ποίημα με έντονο λυρισμό, πόνο και θρήνο όχι μόνο για τον Χριστό που θυσιάζεται, αλλά και για την τυφλότητα των ανθρώπων που καθημερινά βιώνουν το χωρισμό από τον Θεό και μυρηκάζουν το θάνατο. Στην τελευταία στροφή, ο ποιητής λέει δια στόματος της Παναγίας: «Θεριά οι άνθρωποι δεν μπορούν/ το φως να το σπκώσουν/ δεν είναι η αλήθεια πιο χρυσή απ' την αλήθεια της σιωπής/ χίλιες φορές να γεννηθείς/ τόσες, τόσες θα σε σταυρώσουν». Και ο Ψαλμωδός θα εξηγήσει το γιατί μέσα από μια πολύ δυνατή εικόνα: «τά ἐτι ἡμῶν ὥσει ἀράχνη ἐμελέτων» (89,9). Περνάμε τη ζωή μας δημιουργώντας έργα αραχνοῦφαντα, φθαρτά, άνευ ουσίας, συνεχίζοντας να βιώνουμε το χωρισμό από το Δημιουργό. Σπίτια, καριέρες, δόξα, χρήμα, φιλοδοξίες προσωπικές, όλα ίχνη ενός ιστού που εύκολα και στιγμιαία καταστρέφεται. Με μελέτη, με μεγάλη σπουδή τα φτιάχνουμε σαν την αράχνη που εμφανίζεται εκεί που δεν φθάνει η ζωή, εκεί που υπάρχει

ερήμωση κι εγκατάλειψη. Στις καρδιές που έφραξαν την πόρτα σ' Εκείνον που είναι η Αλήθεια και η Ζωή, εκεί η εργασία της αράχνης δεν κινδυνεύει.

«**Θεριά οι άνθρωποι δεν μπορούν το φως να το σπκώσουν**». Θεριό ο άνθρωπος γιατί η φύση του είναι εν τη αμαρτία: «*Εν αμαρτίαις ἐκίσσῃσέ με ἡ μήτηρ μου*» (50, 7). Αν το εγώ δεν ξεριζωθεί, δε μπορούμε να σπκώσουμε το φως. Το φως, ο Θεός, η ζωή ή η απουσία του φωτός, το σκοτάδι, η ευκολία του υφαντού της αράχνης. Διαλέγω και παίρνω. Αν συνεχίσω να μελετώ, να ασχολούμαι καθημερινά με έννοιες και στόχους χωμάτινους, συνεχίζω ένα έργο που μπορεί να το διαρρήξει η κάθε δυσκολία. Επιλέγω σκοτάδι, κάνω επιλογή θανάτου. Και Τον σταυρώνω κάθε στιγμή, με κάθε σκέψη ή ενέργημά μου. Δεν μιλάμε για παραίτηση από τη δουλειά,

για καθημερινό επαγγελματικό ή προσωπικό αναχωρητισμό. Μιλάμε για αλλαγή του τρόπου και του χρόνου των εντρυφημάτων. Η εργασία, μπορεί να είναι αφορμή να έρθεις πιο κοντά στο Θεό, μπορεί να είναι και αιτία αποστασίας.

Απ' την άλλη, η φύση μου με δυσκολεύει να σπκώσω το φως. Πασχίζω να συντονίσω τη βούλησή μου με του Θεού: Να ενεργώ στη γη και να χτίζω στον ουρανό. Να βρίσκω παύσεις σιωπής στη ρουτίνα μου για να ακούω τους ψιθύρους της αλήθειας Του. Να κάνω την καρδιά μου νχείο για να δυναμώνουν οι ψιθύροι και να μαρτυρείται η αλήθεια προς τα έξω. Κι όταν νιώθω ότι με τις δικές μου δυνάμεις, το φως είναι ασήκωτο και η επιστροφή αδύνατη, να έχω φωνή να φωνάζω: «**Επίστρεψον, Κύριε· έως πότε;»** (89,13). Γύρισε Κύριε εσύ, γιατί η δική μας επιστροφή είναι αδύνατη. Έως πότε θα σπκώνουμε το σκοτάδι; Έως πότε θα υφαίνουμε στον αέρα φοβούμενοι μήπως κάποια ζωντανή ύπαρξη ακυρώσει τα έργα μας; Έως πότε θα φοβόμαστε τη ζωή;

Επιμέλεια:

Π.Φ.

BE YOURSELF

Είναι μια επιταγή της εποχής μας, που την γράφουν στίς κασετίνες τους τα παιδιά του Λυκείου, και γράφεται βαθιά μέσα μας μεγαλώνοντας «Να είσαι ο εαυτός σου»!

Σοφή κουβέντα, μα και εντελώς άστοχη, όπως συμβαίνει γενικώς με τις γενικόλογες εκφράσεις (άλλωστε «ο κοινός νους δεν είναι τόσο κοινός όσο κοινώς λέγεται...!»).

Ναι, να 'σαι ο εαυτός σου, αν αυτό σημαίνει το να καλλιεργείς την δική σου μοναδική προσωπικότητα ή το να μην την απαρνιέσαι χάριν οποιουδήποτε άλλου οφέλους -μιας παρέας, μιας δουλειάς, μιας κάποιας κοινωνικής καταξίωσης.

Εν προκειμένω όμως, πολύ φοβάμαι ότι συνήθως ερμηνεύεται διαφορετικά: Να 'σαι ο εαυτός σου, ακόμα κι αν όλοι γύρω σου σε προειδοποιούν για το λάθος - γιατί ναι, όλοι θαυμάζουμε τους φωτισμένους ανθρώπους που αντιτάχθηκαν μόνοι τους σε πολλούς για ένα ιδανικό, για την αγάπη του Χριστού ή του συνάνθρωπου, μα ξέρετε... τυχαίνει να μην μετέχουμε όλοι σε κάθε περίπτωση του φωτισμού αυτού!-. Να 'σαι ο εαυτός σου, ακόμα κι όταν τον βλάπτεις. Ακόμα χειρότερα, κι όταν ταλαιπωρείς τους γύρω σου. Κόντρα στη λογική, στους νόμους της φύσης ή το νόμο του Θεού... να 'σαι ο εαυτός σου!

«Γιατί έτσι μου κάπνισε, κύριος!». «Έτσι είμαι εγώ και σ' όποιον αρέσω!». «Γιατί έτσι σας αρέσει!», μας φωνάζει, άλλωστε, κι η γνωστή διαφήμιση.

Και να που ακούω ήδη μέσα μου τον αντίλογο: «Τί είν' αυτά που λες, καημένη μου; Θα προτιμούσες δηλαδή

την καταπίεση ή την σύνθλιψη της προσωπικότητάς σου; Τους αυστηρούς, τυφλούς κανόνες συμπεριφοράς συντηρητικών κοινωνιών ή μήπως τίποτα ολοκληρωτικά καθεστώτα; Θα ήθελες να μην τολμάς να... είσαι ο εαυτός σου;»

Μα δεν λέω αυτό. Ανάμεσα στα δυο άκρα βρίσκεται κι εκείνη η έρμη η χρυσή τομή, η άριστη μεσότητα του Αριστοτέλη, θυμάσαι; Δε μιλάω παρά για εκείνο το σημείο που η ελευθερία γίνεται ασυδοσία κι η λογική καταντά παραλογισμός. Αυτά είναι που μέφομαι, κι όχι το ανεκτίμητο δώρο της ελευθερίας μας.

Να 'μαι, λοιπόν, ο -κακός- εαυτός μου, υπηρετώντας τα πάθη μου και γινόμενη υποχείριο του πονηρού; Να ζω εγκλωβισμένη στον εαυτούλη μου (γιατί εδώ που τα λέμε κανείς δε με καταλαβαίνει εμένα!), κι ακούγοντας μονάχα το ξερό μου το κεφάλι;

Όχι, ευχαριστώ. Προτιμώ το «γένειο» οίος έσσι μαθών», του Πινδάρου. Να γίνεις, δηλαδή, αυτός που είσαι, αφού πρώτα μάθεις ποιός είσαι. Ποιός σ' αλήθεια είσαι. Γιατί δεν γεννήθηκες τυχαία, ούτε για πλάκα σ' αυτήν εδώ τη γη. Πλάστηκες κατ' εικόνα Του και καθ' ομοίωσίν Του. Και όπως, λέει κι ο 81ος Ψαλμός: «ἐγὼ εἶπα· θεοί ἐστε καὶ υἱοὶ Ὑψίστου πάντες». Να, λοιπόν, ποιός σ' αλήθεια είσαι: ένα βασιλόπουλο του Ουρανού! Υπ' αυτήν την έννοια, πρώτη εγώ το διακηρύσσω: «Be yourself»!

Επιμέλεια:

Μαριαλένα Μωραΐτου
Αποφ. Νομικής Αθηνών

ΑΝΘΡΩΠΟ ΨΑΧΝΩ

Ζού-
σε κάποτε
στην Κόρινθο
ένας άνθρω-
πος, ονόματι
Διογένης,
που κατοι-
κούσε μέσα
σε ένα πιθάρι, γιατί
αυτό του έφτανε. Ήταν
αυτός ο ίδιος που όταν
ο Μέγας Αλέξανδρος τον
ρώτησε τί χάρη ήθελε απ'
αυτόν, ο Διογένης τού απάντησε
απλά να κάνει λίγο πιο πέρα,
για να μην τον κρύβει τον
ήλιο. Λέγεται, λοιπόν, ότι αυτός ο
παράξενος άνθρωπος
βγήκε μια μέρα μεση-
μέρι στην αγορά με
αναμμένο φανάρι, και
σ' όσους τον ρωτούσαν
τί έκανε απαντούσε πως
"Άνθρωπο ψάχνω".

Λίγα χρόνια αργό-
τερα, ο Μένανδρος,
Αθηναίος συγγρα-
φέας, έγραψε αυτήν
την φράση: "Ὡς χα-
ρίεν ἔστ' ἄνθρωπος,
ὅταν ἄνθρωπος ᾖ",
που μας γεννάει την
εὐλογη ἀπορία τί να
θέλει να πει ο ποιη-
τής... Πόσο χαριτωμέ-
νος είναι ο άνθρωπος,
όταν είναι άνθρωπος...
Πότε δηλαδή;

Τί ήθελε να πει ο
Μένανδρος δεν ξέρω
να σας πω. Μα να που
έχει μια ιδέα επ' αυτού ο Άγι-
ος Ιωάν-
νης ο Χρυ-
σόστομος:

«Εἶσαι
λοιπόν ἄνθρω-
πος. Δεν ἀρκεί
ὅμως να λέγε-
σαι ἄνθρωπος.
Πρέπει και
να εἶσαι
ἄνθρωπος. Ἄν-
θρωπος ἀληθινός, ἀνώ-
τερος. Ὅπως σε θέλει ο Θεός,
ὅπως ταιριάζει στην ἀνθρώπινη
φύση σου. Σύμφωνα με το σκο-
πό και για τον προορισμό, για τον
οποῖο σε ἐφπιαξε ο Δημιουργός σου.

Και πραγματικά, πόσο ἀξιαγάπη-
τος και χαριτωμένος γίνεται ο ἄνθρω-
πος που 'ναι ἀληθινά ἄνθρωπος! Ο
ἄνθρωπος ο ευγενικός, με τ' ἀνώτε-
ρα αἰσθήματα, με τη λεπτή κι ευαί-
σθητη καρδιά, τη γεμάτη ἀγάπη
και καλωσύνη. Ο ἄνθρωπος ο
ἀκέραιος, ο αγωνιστής, ο
ἀσυνθηκολόγητος στο
ψέμα και την ἀπάτη.
Αυτός που ἀγωνίζεται
και δεν παρασύρεται.
Δεν βάζει τον τράχη-
λό του κάτω ἀπό κα-
νέναν τυραννικό ζυ-
γό. Δεν συμφιλώ-
νεται με τις γυαλι-
στερές αλυσίδες
που τον χαλ-
κεύουν οι αδυ-
ναμίες. Μέ-
νει ελεύθερος
στην ψυχή και
αδούλωτος
στο φρόνη-
μα. Ἄνθρω-
πος, που
δεν κυ-
ρι-

αρχεῖ
απλῶς στο σύ-
μπαν. Κυριαρχεῖ,
προ πάντων, στον
εαυτό του».

Πάνε τό-
σα χρόνια
που έχουν
γραφτεῖ αυτά τα
λόγια, κι ἀκόμα πιο
πολλά ἀπὸ τότε που ο
Διογένης ἔψαχνε ἄν-
θρωπο... Εἶναι ν'ἀπορεῖ
κανεῖς τί στο καλό κάνει ο πολι-
τισμός μας τόσους αἰῶνες, και
πού τραβάει... Ὅπως λέει κι ο
ποιητής: «Το μυαλό μας κάνει μαι-
άνδρους ἀπίθανους προ-
κειμένον στο μέλλον
να σταδιοδρομήσει στα
εργαστήρια, στους ηλε-
κτρονικούς ἐγκεφάλους,
οπουδήποτε οσφραίνε-
ται ὄφελος χειροπια-
στό. Προκειμένου ὅμως
να καταλήξει σε μια συ-
νειδητοποίηση τού
εἶναι παραμένει στην
πρώτη τού Δημοτι-
κού. Γιατί»,¹

Επιμέλεια:

Μαριαλένα Μωραΐτου
Απόφοιτος Νομικής Σχολής ΕΚΠΑ

1 Οδυσσέα Ελύτη, "Εν λευκῷ", εκδ. Ίκαρος

«Εκαστος δὲ βλεπέτω πῶς ἐποικοδομεῖ»

**Σύνθημα εργασιῶν Χ.Φ.Ε.
ακαδημαϊκού έτους 2014-2015**

Ὁ λόγος τοῦ Ἀποστόλου ποὺ ἔχει ἐπιλεγεῖ ὡς σύνθημα γιὰ τὴ φετινὴ χρονιά δὲν θὰ ἦταν ὑπερβολὴ νὰ εἰπωθεῖ ὅτι ἀγκαλιάζει ὅλη τὴ ζωὴ, ὅλο τὸν ἀγῶνά μας: *«Εκαστος δὲ βλεπέτω πῶς ἐποικοδομεῖ»*.¹

1 Α΄ Κορ., γ΄ 10.

ΤΟ ΘΕΜΕΛΙΟ

Πρῶτ' ἀπ' ὅλα, ὁ λόγος τοῦ Ἀποστόλου μᾶς θυμίζει κάτι ποὺ συχνὰ κινδυνεύουμε νὰ ξεχνᾶμε: πῶς ὅλα ὅσα κτίζουμε στὴ ζωὴ μας καὶ μὲ τὴ ζωὴ μας, αὐτὴ ἡ ἴδια ἡ ζωὴ μας, εἶναι κάτι ποὺ *«ἐποικοδομοῦμε»*, τὸ κτίζουμε δηλαδὴ πάνω σὲ ἓνα θεμέλιο. Καὶ ὁ καθένας μπορεῖ νὰ ἐπιλέγει τὸ θεμέ-

«**ἂν πρέπει
νὰ δείξουμε
στοὺς ἄλλους
τί μπορεῖ
νὰ κάνει ὁ
Χριστὸς στὴ
ζωὴ τους,
ἓνας τρόπος
ὕπάρχει νὰ τὸ
ἐπιτύχουμε:
δείχνοντάς
τους τί ἔχει
κάνει ὁ
Χριστὸς στὴ
δική μας ζωὴ**

λιο ποὺ προτιμᾷ. Γιὰ ὅσους ὅμως ἔχουμε ἐπιλέξει νὰ ζοῦμε μέσα στὴν Ἐκκλησία, τὸ θεμέλιο δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι παρὰ ἓνα καὶ μόνο: ὁ Ἰησοῦς Χριστός. *«Θεμέλιον γὰρ ἄλλον οὐδεὶς δύναται θεῖναι παρὰ τὸν κείμενον, ὃς ἐστὶν Ἰησοῦς Χριστός»*.²

Ἀντιλαμβάνομαι ὅτι πολλοὶ θὰ βρεθοῦν πρόθυμοι νὰ μᾶς εἰρωνευθοῦν, νὰ μᾶς κλευσάσουν. Πῶς μπορεῖτε, θὰ μᾶς ποῦν, νὰ κτίζετε πάνω σὲ ἓνα τόσο σαθρὸ θεμέλιο ὅπως εἶναι ἡ πίστις; Αὐτὸ εἶναι καθαρὴ ἀνοησία.

Ἐπιτέλους, δὲν ζοῦμε πιά στὴν ἐποχὴ τοῦ «Πίστευε καὶ μὴ ἐρεῦνα»· ζοῦμε

στὴν ἐποχὴ τῆς ἐπιστήμης, τῆς ἔκρηξης τῆς γνώσης, τῆς πληροφορίας.

Ἐπειδὴ δὲν νομίζω νὰ ὑπάρχει κάποιος ἀπὸ μᾶς ποὺ νὰ μὴν ἔχει ἔλθει ἀντιμέτωπος μὲ αὐτὴ τὴ μομφή, εἶναι ἀνάγκη νὰ ξεκαθαρίσουμε ἐδῶ κάτι σημαντικό, πρῶτα στὸν ἑαυτό μας καὶ μετὰ στοὺς ἄλλους: Εἴτε τὸ θέλουμε εἴτε ὄχι, εἴτε μᾶς ἀρέσει εἴτε ὄχι, οἱ ἄνθρωποι εἴμαστε καταδικασμένοι νὰ κτίζουμε πάνω στὴν πίστιν. **Ὅταν φθάνουμε στὸ ἐρώτημα περὶ τοῦ Θεοῦ, ὅλοι πιστεύουν, καὶ μάλιστα ἐξίσου. Δὲν ὑπάρχει ἐδῶ πιστὸς καὶ ἄπιστος. Ἀπλῶς, ὁ ἓνας πιστεύει ὅτι ὑπάρχει Θεός, ὁ ἄλλος πιστεύει ὅτι δὲν ὑπάρχει Θεός. Καὶ οἱ δύο ἐξίσου πιστεύουν, καὶ πάνω στὴν πίστιν ποὺ ἐπιλέγουν «ἐποικοδομοῦν» τὴ ζωὴ τους. Ὑπ' αὐτὴ τὴν ἔννοια, ἐπαναλαμβάνουμε ὅτι οἱ ἄνθρωποι εἴμαστε καταδικασμένοι νὰ κτίζουμε πάνω στὴν πίστιν.**

Αὐτὸ ὅμως ποὺ θὰ ἦταν πραγματικὰ ἀνοησία νὰ κάνουμε θὰ ἦταν νὰ ἐπιλέξουμε νὰ *«ἐποικοδομήσουμε»* τὴ ζωὴ μας πάνω σὲ μιὰ πίστιν σὲ κάτι ποὺ γνωρίζουμε ἀπὸ πρὶν ὅτι εἶναι σαθρὸ καὶ ἀσταθές. Καὶ δὲν βλέπουμε πῶς μπορεῖ ἡ ἐποχὴ μας, ποὺ ἐπαίρεται ὅτι εἶναι ἐποχὴ τῆς ἐπιστήμης, τῆς ἔκρηξης τῆς γνώσης καὶ τῆς πληροφορίας, νὰ ἀγνοεῖ τὸ προφανές καὶ αὐταπόδεικτο: ὅτι ἡ ἀνθρώπινη ζωὴ καὶ ὅλα τὰ ἐν αὐτῇ εἶναι ἐντελῶς συνυφασμένα μὲ τὴ φθορά. [...]

Μέσα στὸν κόσμον αὐτὸ τῆς φθορᾶς, μέσα στὶς τρικυμίες τῆς ζωῆς, **ὁ ἄνθρωπος εἶναι φυσικὸ νὰ ἀναζητεῖ ἓνα στέρεο θεμέλιο νὰ οἰκοδομήσει πάνω του τὴ ζωὴ του, ἓνα στήριγμα τὸ ὁποῖο θὰ τοῦ ἐπιτρέψει νὰ σταθεῖ ὀρθὸς καὶ νὰ μὴν πέσει.** Καὶ εἶναι ἀσφαλὲς δύσκολο νὰ πείσουμε κάποιον ὅτι τὸ ἓνα στήριγμα εἶναι καλὸ καὶ τὸ ἄλλο κακὸ. Ἀλλὰ, σὲ κάθε περίπτωση, τὸ λογικὸ εἶναι νὰ ἀναζητήσει ὁ ἄνθρωπος τὸ στήριγμα σὲ κάτι σταθερὸ καὶ ὄχι σὲ κάτι ποὺ κινεῖται καὶ φεύγει. Δέστε το αὐτὸ μὲ ἓνα παράδειγμα: Φαντασθεῖτε κάποιον ἄνθρωπο ποὺ σκοντάφτει στὴν ἄκρῃ τοῦ δρόμου καὶ κινδυνεύει νὰ πέσει· ἂν αὐτὸς γυρέψει νὰ στηριχθεῖ σὲ ἓνα στυλο, μπορεῖ νὰ ἐλπίζει ὅτι θὰ ἀποφύγει τὴν πτώση καὶ τὸν τραυματισμό· ἂν, ἀντίθετα, γυρέψει νὰ στηριχθεῖ σὲ ἓνα αὐτοκίνητο ποὺ διέρχεται μὲ ἱλιγγιώδη ταχύτητα, ὅχι μόνον δὲν θὰ παραμείνει ὀρθὸς, ἀλλὰ καὶ θὰ παρασυρθεῖ ἀπὸ αὐτὸ καὶ θὰ τραυματισθεῖ δις καὶ τρίς χειρότερα, ἴσως ἀκόμη καὶ θανάσιμα.

Τὸ ἴδιο ἀκριβῶς συμβαίνει καὶ στὴν περίπτωση ἐνὸς ἀνθρώπου ποὺ ἀναζητεῖ ἓνα στήριγμα μέσα τὶς τρικυμίες τῆς ζωῆς: Θὰ παραμείνει ὀρθὸς, ἂν γυρέψει νὰ στηριχθεῖ σὲ κάτι τὸ σταθερό. Σχεδὸν ὅλες οἱ πτώσεις στὴ ζωὴ μας ὀφείλονται στὸ ὅτι γυρεύουμε νὰ στηριχθοῦμε σὲ πράγματα ποὺ δὲν εἶναι τὰ ἴδια σταθερά. Ὁ νέος ἢ ἡ νέα ποὺ στηρίζει ὅλη τὴν εὐτυχία καὶ τὴ ζωὴ του στὴν ἐξωτερικὴ ἐμφάνισιν καὶ ἀσχολεῖται μὲ αὐτὴν ὀλημερὴς μοιάζει μὲ ἓναν ἄνθρωπο ποὺ ἐπιλέγει νὰ ἐπενδύσει διὰ βίου ὅλη του τὴν περιουσία σὲ μιὰ μετοχὴ γιὰ τὴν ὁποία γνωρίζει ἀπὸ πρὶν μὲ βεβαιότητα ὅτι πολὺ σύντομα ἡ τιμὴ της θὰ σημειώσει δραματικὴ πτώση. Ἀλλὰ ἀκόμη καὶ ἂν υποθέσουμε ὅτι κατορθώνει κάποιος νὰ εἶναι πρῶτος σὲ ὅλη τὴ ζωὴ του καὶ στὴν ἐξουσία καὶ στὸν πλοῦτον καὶ στὸ κάλλος καὶ σὲ ὅλα τὰ πράγματα αὐτοῦ τοῦ κόσμου τῆς φθορᾶς, ξέροντες πολὺ καλά ὅτι θὰ ἔλθει ἡ στιγμὴ ποὺ θὰ ἀναφανήσῃ αὐτὸ ποὺ τόσο παραστατικὰ φέρεται νὰ εἶπε φεύγοντας ἀπὸ τὴ ζωὴ ἓνας Ρωμαῖος αὐτοκράτορας: νὰ θυμίσουμε ὅτι ὁ αὐτοκράτορας τότε ἦταν περίπου ἓνας «θεός» ἐπὶ τῆς γῆς·

2 Α΄ Κορ., γ΄ 11.

καὶ ὁμως, ὁ αὐτοκράτορας Σεπτίμιος Σεβήρος (145-211, αὐτ. 193-211), φεύγοντας ἀπὸ τῆ ζωῆ, εἶπε μονολογώντας: «Υπῆρξα τὸ πᾶν, ἀλλὰ αὐτὸ δὲν θὰ πεῖ τίποτα».

Εἶναι λοιπόν, ὅπως εἶπαμε, φυσικὸ ὁ ἄνθρωπος νὰ γυρεύει ἓνα στήριγμα μέσα στὶς τρικυμίες τῆς ζωῆς, ἓνα στέρεο θεμέλιο νὰ «ἐποικοδομήσει» τὴ ζωὴ του. Ἀλλὰ εἶναι ἐξ ὀρίσμου ἀνόητο νὰ γυρεύει τὸ στήριγμα καὶ τὸ στέρεο αὐτὸ θεμέλιο μέσα στὸν κόσμο τῆς ἀστάθειας καὶ τῆς φθορᾶς. Ὁ γνήσιος χριστιανὸς, ἀντίθετα, αὐτὸς ποὺ «ῥυκοδόμησεν αὐτοῦ τὴν οἰκίαν ἐπὶ τὴν πέτραν», ἀκόμη καὶ ἂν «κατέβῃ ἢ βροχὴ καὶ ἤλθον οἱ ποταμοὶ καὶ ἐπνευσαν οἱ ἄνεμοι καὶ προσέπεσαν τῇ οἰκίᾳ ἐκείνῃ», μένει ἀλώβητος, καὶ ἡ οἰκία του «οὐκ ἔπεσεν, τεθεμελίωτο γὰρ ἐπὶ τὴν πέτραν». Ὅπως γράφει ὁ Μέγας Βασίλειος, «οὐ γὰρ ἐν τοῖς παρερχομένοις ὀριζόμεθα εἶναι τὸ ἀγαθόν, ἀλλ' ἐπὶ αἰώνιων ἀγαθῶν καὶ ἀληθινῶν μετουσίαν κεκλήμεθα»³

Τὸ σύνθημα ποὺ ἔχει ἐπιλεγεῖ γιὰ τὴ φεικτινὴ χρονιά μᾶς θυμίζει ποιοὶ εἶναι τὸ στέρεο θεμέλιο πάνω στοῦ ὁποῖο ἔχουμε ἐπιλέξει ὡς χριστιανοὶ νὰ «ἐποικοδομήσουμε» τὶς πράξεις καὶ τὶς ἐπιλογές μας, τὴν ἴδια μας τὴ ζωὴ. Θεμέλιο εἶναι ὁ Χριστός, τοῦ ὁποῖου εἴμαστε «γεώργιον», τοῦ ὁποῖου εἴμαστε «οἰκοδομή».⁴

ΤΟ ΕΠΟΙΚΟΔΟΜΗΜΑ

Πέρα ἀπὸ τὰ παραπάνω, τὸ σύνθημά μας μᾶς θυμίζει καὶ κάτι ἀκόμα: ὅτι ὁ ἀγώνας μας δὲν περιορίζεται στὴν ἐπιλογὴ τοῦ σωστοῦ θεμελίου. «Ἐκαστος δὲ βλέπει πῶς ἐποικοδομεῖ». Ὅπως σχολιάζει ὁ Ὁριγένης, ὁ λόγος τοῦ Ἀποστόλου «ἐνὸς ἐκάστου ἡμῶν ἄπαιται», ἀφορᾷ τὸν καθένα ἀπὸ μᾶς: διότι, ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ ὁ καθένας ἀπὸ μᾶς δέχθηκε τὸν λόγο τοῦ εὐαγγελίου, δέχθηκε ὡς θεμέλιο τὸν Ἰησοῦ Χριστό, ὥστε μὲ ὅλα ὅσα πράττει καὶ λέγει καὶ σκέπτεται νὰ ἐποικοδομεῖ πάνω σὲ αὐτὸ τὸ θεμέλιο.⁵ Ἀλλὰ, ὅπως συνεχίζει

ὁ Ἀπόστολος, ἄλλος ἐποικοδομεῖ πάνω στὸ θεμέλιο «χρυσόν», ἄλλος «ἄργυρον», ἄλλος «λίθους τιμίους», ἄλλος «ξύλα», ἄλλος «χόρτον», ἄλλος «καλάμην». Καὶ μόνο στὸ τέλος «ἐκάστου τὸ ἔργον φανερόν γενήσεται», καὶ μάλιστα «ἐν πυρὶ ἀποκαλύπτεται, καὶ ἐκάστου τὸ ἔργον ὅποιόν ἐστιν τὸ πῦρ δοκιμάσει». [...]

Ἄν θέλαμε νὰ προσπαθήσουμε νὰ χωρέσουμε τὰ πάντα σὲ μία λέξη, θὰ λέγαμε ὅτι τὸ «ἐποικοδομήμα» εἶναι ὁ βίος ἐνὸς ἐκάστου ἀπὸ ἐμᾶς. «Ἐκαστος δὲ βλέπει πῶς ἐποικοδομεῖ», μᾶς προειδοποιεῖ ὁ Ἀπόστολος. Διότι, ὑψώνοντας τὸ οἰκοδόμημα τοῦ βίου μας, ὑπάρχει μιὰ σειρὰ ἀπὸ πράγματα ποὺ πρέπει νὰ προσέχουμε.

Πρῶτ' ἀπ' ὅλα, κτίζοντας τὴ ζωὴ μας, πρέπει νὰ φροντίζουμε νὰ πατᾶμε γερά πάνω στὸ θεμέλιο. Ὅπως τονίζει μὲ κάθε ἔμφαση ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, τίποτε δὲν πρέπει νὰ παρεμβάλλεται ἀνάμεσα σὲ μᾶς καὶ τὸν Χριστό, γιατί, ἂν παρεμβληθεῖ κάτι, ἀκόμα καὶ τὸ ἐλάχιστο, ὁδηγούμεστε στὴν ἀπώλεια: «Μηδὲν ἔστω μέσον ἡμῶν καὶ Χριστοῦ· ἂν γὰρ γένηται τι μέσον, εὐθὺς ἀπολλύμεθα».⁶ Ὅπως ἐξηγεῖ ὁ ἱερὸς Χρυσόστομος, Αὐτὸς εἶναι ἡ κεφαλὴ, καὶ ἐμεῖς τὸ σῶμα· **Αὐτὸς εἶναι τὸ θεμέλιο, ἐμεῖς ἡ οἰκοδομή· Αὐτὸς ἡ ἀμπελος, ἐμεῖς τὰ κλήματα· ὁδὸς Ἐκεῖνος, ἐμεῖς οἱ βαδίζοντες· Αὐτὸς ἡ ζωὴ, ἐμεῖς οἱ ζῶντες· Αὐτὸς ἡ ἀνάστασις, ἐμεῖς οἱ ἀνιστάμενοι· Αὐτὸς τὸ φῶς, ἐμεῖς οἱ φωτιζόμενοι.** Ὅλα αὐτὰ δείχνουν ἔνωση, καὶ δὲν ἀφήνουν περιθώριο νὰ ὑπάρξει ἀνάμεσα κενό, οὔτε τὸ ἐλάχιστο. Γιατὶ καὶ τὸ κλῆμα, ἂν ἀποκοπῇ ἀπὸ τὴν ἀμπελο, ἀκόμη καὶ λίγο, μαραίνεται καὶ πεθαίνει. «Ὡστε», συμπεραίνει, «τὸ μικρὸν τοῦτο οὐκ ἔστι μικρόν, ἀλλὰ καὶ σχεδὸν τὸ ὅλον ἐστίν».⁸

Ἐκαστος ἡμῶν παραδεχόμενος τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου, παρεδέξατο Ἰησοῦν Χριστὸν θεμέλιον, ἵν' ἐν πᾶσιν οἷς πράττει καὶ λέγει καὶ διανοεῖται ἐποικοδομῇ· τούτῳ τῷ θεμελίῳ».

6 Α' Κορ., γ' 12-13.

7 Ἰω. Χρυσ., Εἰς τὴν Πρὸς Κορινθίους πρώτην ἐπιστολήν, Ὁμιλία Η', ed. J.-P. Migne, PG 61, 72.44-45.

8 Ἰω. Χρυσ., ὁ.π., PG 61, 72.54-73.9: «Καὶ γὰρ διὰ πολλῶν ἡμᾶς ὑποδειγμάτων ἐνοῖ. Σκόπει δέ· Αὐτὸς ἡ κεφαλὴ, ἡμεῖς τὸ σῶμα· μὴ δύναται μέσον τι εἶναι κεφαλῆς καὶ σώματος διάστημα κενόν· Αὐτὸς θεμέλιος, ἡμεῖς οἰκοδομή· αὐτὸς ἀμπελος, ἡμεῖς κλήματα· αὐτὸς

Ἔπειτα, εἶναι φανερό ὅτι τὰ μὲν εὐγενῆ «ἐποικοδομήματα» ἀντιστοιχοῦν στὴν ἀρετὴ, ἐνῶ τὰ εὐτελῆ καὶ ἀνόβλητα στὴν κακία. Καὶ ὁ ἀγώνας ἐνὸς χριστιανοῦ εἶναι παράλληλα ἀγώνας γιὰ τὴν ὑψωση τῆς ἀρετῆς καὶ ἀγώνας γιὰ τὴν καθαίρεση τῆς κακίας. Κατὰ τὸν ἅγιο Γρηγόριο Νύσσης, ἂν κάποιος ἐποικοδομεῖ χρυσὸ καὶ ἄργυρο καὶ τιμίους λίθους, «ταῦτα ἢ ἀρετὴ ὀνομάζεται», καὶ ὡς ξύλο καὶ χόρτος καὶ καλάμη «ἢ τῆς κακίας ἐρμηνεύεται φύσις».⁹ Καὶ ὀφείλουμε νὰ καθαίρεσουμε τὰ ἐποικοδομήματα τῆς κακίας, ὥστε νὰ ὑψώσουμε τὸ ἐποικοδόμημα τῆς ἀρετῆς.¹⁰ Ὡς θυμηθοῦμε ἐδῶ καὶ τὸ «Καιρὸς τοῦ καθελεῖν καὶ καιρὸς τοῦ οἰκοδομῆσαι».¹¹ Ἀλλὰ **ὁ ἀγώνας γιὰ τὴν ἀρετὴ εἶναι δύσκολος. Ἡ ἀνθρώπινη φύσις ἔχει τὸ «εὐόλισθον» πρὸς τὴν ἁμαρτία.** Καὶ τὸ χειρότερο, δὲν εἶναι εὐκόλο νὰ μιλάμε γιὰ μικρὰ καὶ μεγάλα ἁμαρτήματα. Ξέρετε τί ἀπάντησε ὁ Μέγας Βασίλειος, ὅταν ἐρωτήθηκε κάποτε πῶς πρέπει νὰ φερόμαστε σὲ αὐτοὺς ποὺ μένουν μακριὰ ἀπὸ τὰ μεγάλα ἁμαρτήματα, ἀλλὰ πράττουν συνεχῶς καὶ ἀδιακρίτως τὰ μικρά; Πρῶτον, ἀπάντησε, στὴν *Καينὴ Διαθήκη* δὲν θὰ βροῦμε τέτοια διάκριση μικρῶν καὶ μεγάλων ἁμαρτημάτων· καί, δεύτερον, ἂν ἔπρεπε ὅπωςοδήποτε νὰ διακρίνουμε ἀνάμεσα σὲ μικρὰ καὶ μεγάλα ἁμαρτήματα, ἐντελῶς αὐταπόδεικτα γιὰ τὸν καθένα μεγάλο εἶναι αὐτὸ ποὺ ὁ ἴδιος δὲν μπορεῖ νὰ ξεπεράσει καὶ μικρὸ αὐτὸ ποὺ νικᾷ.¹²

ὁ νυμφίος, ἡμεῖς ἡ νύμφη· αὐτὸς ὁ ποιμὴν, ἡμεῖς τὰ πρόβατα· ὁδὸς ἐκεῖνος, ἡμεῖς οἱ βαδίζοντες· ναὸς πάλιν ἡμεῖς, αὐτὸς ὁ νοικοκύριος· αὐτὸς ὁ πρωτότοκος, ἡμεῖς οἱ ἀδελφοί· αὐτὸς ὁ κληρονόμος, ἡμεῖς οἱ συγκληρονόμοι· αὐτὸς ἡ ζωὴ, ἡμεῖς οἱ ζῶντες· αὐτὸς ἡ ἀνάστασις, ἡμεῖς οἱ ἀνιστάμενοι· αὐτὸς τὸ φῶς, ἡμεῖς οἱ φωτιζόμενοι. Ταῦτα πάντα ἐνωσιν ἐμφαίνει, καὶ οὐδὲν μέσον κενὸν ἀφίπνουν εἶναι, οὐδὲ τὸ μικρότατον. Ὁ γὰρ μικρὸν ἀποστάς, καὶ πολὺ προῖον ἀποστήσεται. Καὶ γὰρ τὸ σῶμα, ἂν μικρὰν ἀπὸ ξίφους διάστασιν δέξεται, διαφθείρεται· καὶ ἡ οἰκοδομή, κὰν μικρὸν διακάνῃ, καταλύεται· καὶ τῆς ρίζης τὸ κλῆμα, κὰν μικρὸν ἀποκοπῇ, γέγονεν ἄχρηστον. Ὡστε τὸ μικρὸν τοῦτο οὐκ ἔστι μικρόν, ἀλλὰ καὶ σχεδὸν τὸ ὅλον ἐστίν».

9 Γρηγ. Νύσσης, Εἰς τὸν Ἐκκλησιαστικόν, ed. P. Alexander, vol. 5, 385.4-8.

10 Γρηγ. Νύσσης, ὁ.π., 385.18-19.

11 Ἐκκλ., γ' 3.

12 Μεγ. Βασ., «Ὅροι κατ' ἐπιτομήν», ed. J.-P. Migne, PG 31, 1288 BC: «ΕΡΩΤΗΣΙΣ: Πῶς δεῖ προσφύεσθαι τοῖς τὰ μέζονα τῶν ἁμαρτημάτων

3 Μεγ. Βασ., Περὶ φθόνου, ed. J.-P. Migne, PG 31, 381.40-42.

4 Α' Κορ., γ' 9.

5 Ὁριγ., Εἰς τὴν Α' Πρὸς Κορινθίους ἀποσπάσματα, ed. C. Jenkins, 15.56-59: «Τοῦτο τὸ λεχθένον ἐνὸς ἐκάστου ἡμῶν ἄπαιται».

λογικὸ εἶναι νὰ ἀναζητήσῃ ὁ ἄνθρωπος τὸ στήριγμα σὲ κάτι σταθερὸ καὶ ὄχι σὲ κάτι ποὺ κινεῖται καὶ φεύγει. Δέστε το αὐτὸ μὲ ἓνα παράδειγμα: Φαντασθεῖτε κάποιον ἄνθρωπο ποὺ σκοντάφτει στὴν ἄκρη τοῦ δρόμου καὶ κινδυνεύει νὰ πέσει· ἂν αὐτὸς γυρέψῃ νὰ στηριχθεῖ σὲ ἓνα στυλο, μπορεῖ νὰ ἐλπίζει ὅτι θὰ ἀποφύγῃ τὴν πτώση καὶ τὸν τραυματισμό· ἂν, ἀντίθετα, γυρέψῃ νὰ στηριχθεῖ σὲ ἓνα αὐτοκίνητο ποὺ διέρχεται μὲ ἱλιγγιώδη ταχύτητα, ὅχι μόνο δὲν θὰ παραμείνῃ ὀρθιος, ἀλλὰ καὶ θὰ παρασυρθεῖ ἀπὸ αὐτὸ καὶ θὰ τραυματισθεῖ δις καὶ τρις χειρότερα, ἴσως ἀκόμη καὶ θανάσιμα.

Καὶ τὸ ἀκόμα χειρότερο, τὸ νὰ κάνει κάποιος τὴ μιὰ τὰ ἔργα τῆς ἀρετῆς, καὶ τὴν ἄλλη νὰ ὀλισθαίνει στὰ ἔργα τῆς κακίας, μοιάζει, γιὰ νὰ θυμηθοῦμε τὴν ἐξοχὴ εἰκόνα τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, μὲ τὸ νὰ βάζει κάποιος στὸ πονεμένο μάτι του τὴ μιὰ κολλύριο, ... καὶ τὴν ἄλλη ἀσβέστη! ¹³ Σύμφωνα μὲ τὸν λόγο τῆς Σοφίας Σειράχ, «εἰς οἰκοδομῶν, καὶ εἰς καθαιρῶν· τί ὠφέλησαν πλεον ἢ κόπους;» (ὅταν τὴ μιὰ ἕνας οἰκοδομεῖ, καὶ τὴν ἄλλη ἕνας γκρεμίζει, τί ἄλλο ὄφελος ὑπάρχει πέρα ἀπὸ κόπους;). ¹⁴ [...]

Αὐτὸ ποὺ πρέπει πρὸ πάντων νὰ προσέχουμε, ἐποικοδομώντας τὸν βίον μας, εἶναι ἡ δυσκολία τοῦ ἀγῶνα νὰ μὴν ἀποτελέσει γιὰ μᾶς ἀφορμὴ παραίτησης. Διότι ἀκοῦμε συχνὰ πολλοὺς νὰ λένε: Καλὰ ὅλα αὐτὰ ποὺ ἐπιτάσσει τὸ εὐαγγέλιο, ἀλλὰ μόνον ἅγιοι μποροῦν νὰ τὰ κατορθώσουν. Καὶ ἐμεῖς ἅγιοι δὲν εἴμαστε, οὔτε μποροῦμε νὰ γίνουμε.

Τὴν ὑποκρισία μας ἐδῶ ἐλέγχει ἕνας λόγος ὅχι χριστιανοῦ διανοητῆ, ἀλλὰ ἀρχαίου Ἑλλήνα φιλοσόφου ἀπὸ αὐτοὺς ποὺ διὰ τοῦ *σπερματικοῦ λόγου* ἀξιώθηκαν νὰ ἀγγίξουν τὴ χριστιανικὴ ἀλήθεια: τοῦ στωικοῦ φιλο-

των παραιτουμένοις, τὰ δὲ μικρὰ ἀδιαφόρως ποιοῦσι. ΑΠΟΚΡΙΣΙΣ: Πρῶτον μὲν εἰδέναι χρὴ, ὅτι ἐν τῇ Καινῇ Διαθήκῃ ταύτην τὴν διαφοράν οὐκ ἔστι μαθεῖν... Ὅπως δέ, εἰ ἐπιτρεπόμεθα λέγειν μικρὸν καὶ μέγα ἀμάρτημα, ἀναντίρρητον ἔδει τὴν ἀπόδειξιν ἐκάστῳ μέγα εἶναι τὸ ἐκάστου κρατοῦν, καὶ μικρὸν τοῦτο, οὐ ἕκαστος κρατεῖ· ὥσπερ ἐπὶ τῶν ἀθλητῶν ὁ μὲν νικήσας ἐστὶν ἰσχυρότερος, ὁ δὲ ἡττηθεὶς ἀσθενέστερος τοῦ ἐπικρατεστέρου, ὅστις ἂν ᾖ.

¹³ Ἰω. Κλίμ., Κλίμαξ, Λόγος Δ', «Περὶ τῆς μακαρίας καὶ δαιμνήστου ὑπακοῆς», κεφ. νδ', ed. J.-P. Migne, PG 88, 708 D: «Ὁ ποτε μὲν ὑπακούων, ποτε δὲ παρακούων τοῦ πατρὸς, ὁμοίος ἐστὶν ἀνδρὶ, τῷ ποτε μὲν κολλούριον, ποτε δὲ ἀσβέστον τοῖς ἑαυτοῦ ἐπιτιθέοντι ὀφθαλμοῖς».

¹⁴ Σοφ. Σειρ., λδ' 23.

σόφου Ἐπικτήτου. Συχνὰ λέμε, γράφει ὁ Ἐπικτήτος, ὅτι τὸ «μέγα καὶ ἐξαιρετόν» περὶ τὴν ἀρετὴ ἀρμόζει σὲ ἄλλους, τὸν Σωκράτη καὶ τοὺς ὁμοίους μὲ αὐτόν, ποὺ ἐμεῖς εἴμαστε πολὺ ἀδύναμοι, γιὰ νὰ μιμηθοῦμε· ἐμεῖς, λένε, δὲν θὰ γίνουμε ποτε σὰν τὸ Σωκράτη· καὶ ἔτσι ἀμελοῦμε τὸν ἀγῶνα τῆς ἀρετῆς καὶ παραιτούμαστε ἀπὸ αὐτόν. Ἐ λοιπόν, αὐτὸ εἶναι ὑποκρισία. Γιατί, γράφει, καὶ σὰν τὸν Μίλωνα τὸν Κροτωνιάτη, τὸν περίφημο ἀθλητὴ, δὲν θὰ γίνουμε ἴσως ποτέ, ἀλλὰ δὲν ἀμελοῦμε ἐξ αὐτοῦ τοῦ λόγου τὴ φροντίδα καὶ τὴν ἀσκήση τοῦ σώματος καὶ σὰν τὸν Κροῖσο πλούσιοι δὲν θὰ γίνουμε ποτέ, ἀλλὰ δὲν παύουμε νὰ μεριμνᾶμε γιὰ τὰ χρήματα καὶ νὰ προσπαθοῦμε, εἰ δυνατόν, νὰ βάλουμε καὶ κάτι στὴν ἄκρη. Ἄν λοιπὸν πούθεν ἀλλοῦ ἢ δυσκολία κατάκτησης τῆς κορυφῆς δὲν ἀποτελεῖ γιὰ μᾶς λόγο ἐγκατάλειψης τῆς προσπάθειας, δὲν εἶναι ὑποκρισία νὰ προβάλουμε τέτοιες προφάσεις εἰδικὰ στὸν ἀγῶνα γιὰ τὴν ἀρετή; ¹⁵

Στὸ κάτω κάτω, ἂς παρηγορηθοῦμε σκεπτόμενοι ὅτι ἡ ἀρετὴ ἔχει πολλὰς ὁδούς. Ὁ Ἀπόστολος, γράφει ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ Χρυσόστομος, κάνει λόγο γιὰ χρυσὸ καὶ ἄργυρο καὶ τιμίους λίθους, «τὸ ποικίλον τῆς ἀρετῆς ἐμφαίνων». ¹⁶ «Δὲν μπορεῖς νὰ εἶσαι τίμιος λίθος; Γίνε χρυσός. Δὲν μπορεῖς νὰ εἶσαι χρυσός; Γίνε

ἄργυρος. Μόνο νὰ πατᾷς πάνω στὸ θεμέλιον». ¹⁷

Κάτι ἄλλο ποὺ πρέπει, ἐντελῶς αὐτονόητα, νὰ φροντίζουμε, **ὅταν οἰκοδομοῦμε πάνω στὸ θεμέλιο, ποὺ εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, εἶναι τὸ «ἐποικοδομημά» μας νὰ εἶναι τέτοιο, ποὺ νὰ ταιριάζει στὸ θεμέλιο.** Δυστυχῶς θὰ παρατηρήσουμε ὅτι καὶ ἐδῶ, σὲ αὐτὸ τὸ ἐντελῶς αὐτονόητο, οἱ ἀστοχίες περὶ τὸ «ἐποικοδομεῖν» δὲν εἶναι μικρές.

Γιὰ παράδειγμα, γνωρίζουμε ὅτι «ὁ Θεὸς ἀγάπη ἐστίν», ¹⁸ καὶ ἐπομένως, ἂν κάτι θὰ ἔπρεπε κατεξοχὴν νὰ χαρακτηρίζῃ ἐποικοδομημά μας, αὐτὸ εἶναι ἡ ἀγάπη. Ἄλλωστε, ὁ ἴδιος ὁ Χριστὸς λέγει: «*Ὁ τούτῳ γινώσκοντι πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐὰν ἀγάπην ἔχητε ἐν ἀλλήλοις*». ¹⁹ Καὶ ὅμως, πολλοὶ κατ' ὄνομα χριστιανοὶ ἀποδεικνύουμε ἰδιαίτερα ἐπινοητικοὶ στὸ νὰ βρίσκουμε τρόπους νὰ «ἐποικοδομοῦμε» πάνω στὸ θεμέλιο τῆς ἀγάπης ἐποικοδόμημα μίσους. Γιὰ παράδειγμα, ὅπως ἐξηγεῖ ἕνας ἀπὸ τοὺς πραγματικὰ μεγάλους χριστιανούς διανοητὲς τοῦ 20οῦ αἰῶνα, ὁ Ἀλέξανδρος Τσιριντάνης, συμβαίνει κάποτε τὸ ἐξῆς παράδοξο, τὸ μῖσος νὰ χρησιμοποιοῖται ὡς ὑποκατάστατο (Ersatz) τῆς γνήσιας συμμόρφωσης τῆς ζωῆς τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὴ διδασκαλία τοῦ Εὐαγγελίου, στὸ πλαίσιο μιᾶς κουτοπόνηρης προσπάθειας νὰ δωροδοκηθεῖ ἡ θεία δικαιοσύνη μὲ τὸ ἐξῆς ἀνόητο σκεπτικό: «Δὲν σοῦ προσφέρω μὲν, Θεέ μου,

¹⁵ Ἐπικτήτου, Πρὸς Ἀρριανὸν διατριβαί, ed. H. Schenkl, A' 2, 33.2-37.4: «Τὸ δὲ μέγα καὶ ἐξαιρετόν ἄλλοις τάχα προσήκει, Σωκράτει καὶ τοῖς τοιοῦτοις. [...] Οὐδὲ γὰρ Μίλων ἔσομαι καὶ ὅμως οὐκ ἀμελῶ τοῦ σώματος· οὐδὲ Κροῖσος καὶ ὅμως οὐκ ἀμελῶ τῆς κτήσεως· οὐδ' ἀπλῶς ἄλλοι τινὲς τῆς ἐπιμελείας διὰ τὴν ἀπόγνωσιν τῶν ἁκρῶν ἀφίστάμεθα».

¹⁶ Ἰω. Χρυσ., Εἰς τὰ ὑπόλοιπα κατὰ αἰρετικῶν, καὶ περὶ κρίσεως καὶ ἐλεημοσύνης, καὶ εἰς τὴν αἴτησιν τῆς μητρὸς τῶν υἱῶν Ζεβεδαίου, ed. J.-P. Migne, PG 48, 775.53-54.

¹⁷ Ἰω. Χρυσ., «Ὅτε τῆς ἐκκλησίας ἐξω εὐρεθείς Εὐτρώπιος ἀπεσπάσθη, καὶ περὶ παραδείσου καὶ Γραφῶν, καὶ εἰς τὸ «Παρέστη ἡ βασιλίσσα ἐκ δεξιῶν σου», ed. J.-P. Migne, PG 52, 410.22-25: «Ὁ δὲ δύνασαι εἶναι ὁ λίθος τίμιος; Γενοῦ χρυσός. Οὐ δύνασαι εἶναι χρυσός; Γενοῦ ἄργυρος, μόνον ἐν θεμελίῳ».

¹⁸ Α' Ἰω., δ' 8.

¹⁹ Ἰω., ιγ' 35.

βίο σύμφωνο με τὸ Εὐαγγέλιο, σοῦ προσφέρω ὅμως τὸ μῖσος ἐναντίον ἐκείνων πού πλανῶνται περὶ τὸ ὀρθὸ δόγμα»,²⁰ ἢ, θὰ προσθέταμε, περὶ τὸν ὀρθὸ βίο. Καὶ ἔτσι συμβαίνει κάποτε νὰ βλέπουμε τὸν λόγο ἀνθρώπων πού θεωροῦν ὅτι κτίζουν πάνω στὸ θεμέλιο, πού εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, νὰ μὴν ἀκτινοβολεῖ τὸ φῶς τῆς ἀγάπης, ἀλλὰ νὰ ἐκπέμπει τὴν ἀποφορὰ τοῦ μίσους καὶ τοῦ φανατισμοῦ. [...]

Στὴ διήμερη συνάντηση τῆς Ὁμοσπονδίας Συνεργαζομένων Χριστιανικῶν Σωματείων «Ο Ἀπόστολος Παῦλος» τὸ περασμένο Σαββατοκύριακο στὴν Ἁγία Παρασκευή, ὅπου, ὅπως κάθε Ὀκτώβριο, συναντήθηκαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ στὴν αἶθουσα ἐκδηλώσεων τῆς Ἀδελφότητας Θεολόγων «Ἡ Ζωή» ἐκπρόσωποι τῆς χριστιανικῆς κίνησης ἀπὸ ὅλη τὴν Ἑλλάδα, ἡ δασκάλα κυρία Καλούση ἀπὸ τὴ Λάρισα εἶχε μιὰ ἐξαιρετικὴ εἰσήγηση, στὴν ὁποία ἐπέμεινε σὲ αὐτὸ ἀκριβῶς τὸ σημεῖο: Στὸ «ἕκαστος δὲ βλέπετω πῶς ἐποικοδομεῖ», τόνισε, αὐτὸ τὸ «ἕκαστος» δὲν ἀφήνει περιθώρια γιὰ μετάθεση τῶν εὐθυνῶν σὲ ἄλλους. Ἡ πίστη δὲν πιστοποιεῖται μὲ τὴν κατάκριση καὶ τὴν καταδίκη. Βεβαίως, ἀποστολή μας δὲν εἶναι μόνο ἡ προσωπικὴ μας οἰκοδομή, ἀλλὰ καὶ ἡ οἰκοδομὴ ἀλλήλων πρὸς σωτηρίαν. Ὅμως, ἂν πρέπει νὰ δεῖξουμε στοὺς ἄλλους τί μπορεῖ νὰ κάνει ὁ Χριστὸς στὴ ζωὴ τους, ἕνας τρόπος ὑπάρχει νὰ τὸ ἐπιτύχουμε: δεῖχνοντάς τους τί ἔχει κάνει ὁ Χριστὸς στὴ δική μας ζωή. Γι' αὐτὸ καὶ ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος γράφει: «Καθαρθῆναι δεῖ πρώτον, εἶτα καθάραι· σοφισθῆναι, καὶ οὕτω σοφίσαι· γενέσθαι φῶς, καὶ φωτίσαι· ἐγγίσαι Θεῷ, καὶ προσαγαγεῖν ἄλλους· ἀγιοσθῆναι, καὶ ἀγιάσαι».²¹

Ἔχει δίκιο ὁ ἅγιος Γρηγόριος ὁ Θεολόγος, ὅταν τονίζει ὅτι τοὺς περισσότερους δὲν τοὺς πείθει τόσο ὁ λόγος, ὅσο ἡ πράξη, «ἡ σιωπῶσα παραίνεσις», ὅπως γράφει χαρακτηριστικά.²² Καὶ πολλὴ σωστὰ σχολιάζει

ὁ ἅγιος Γρηγόριος Νύσσης ὅτι ἔτσι μόνο θὰ μπορούσε νὰ εἶναι ἀξιόπιστη ἡ διδασκαλία τῶν ἀγαθῶν, ἂν ὁ βίος μιλοῦσε μαζὶ μετὰ τὰ λόγια – «οὕτω γὰρ ἂν ἀξιόπιστος ἦν τῶν ἀγαθῶν ἡ ὑφήγησις, τοῦ βίου τοῖς λόγοις συμφεγεγόμενου».²³ Ὅπως τονίζει ὁ ἴδιος, «ἡ πίστις τὴν ἀδελφὴν ἐαυτῆς, τὴν ἀγαθὴν πολιτεῖαν ἐπιζητεῖ».²⁴

Ἄν θέλαμε νὰ χωρέσουμε ὅλα τὰ παραπάνω σὲ ἓνα καὶ μόνο λόγο, θὰ λέγαμε ὅτι **ὅλες οἱ ἀστοχίες μας περὶ τὸ «ἐποικοδομεῖν» εἶναι ἀστοχίες περὶ τὴν συνέπεια: τὴ συνέπεια ἔργων καὶ λόγων, βίου καὶ πίστεως, ἐποικοδομήματος καὶ θεμελίου.** Γράφει, γιὰ παράδειγμα, ὁ Μέγας Βασίλειος: Ἄν μαθαίναμε ὅτι μοίραζαν στὴν Ἐκκλησία χρυσάφι, θὰ σπεύδαμε χωρὶς καθυστέρηση, καὶ μάλιστα θὰ δυσανασχετούσαμε μὲ τυχὸν ἀναβολή.²⁵ Τώρα βρίσκουμε μύριες προφάσεις νὰ ἀναβάλλουμε ἢ καὶ νὰ μένουμε μακριὰ ἀπὸ τὴν Ἐκκλησία. Καὶ αὐτὸ, ἐνῶ στὰ λόγια ἀναγνωρίζουμε ὅτι στὴν Ἐκκλησία θὰ βροῦμε κάτι πού εἶναι πιὸ πολύτιμο ἀπὸ χρυσάφι. Αὐτὴ εἶναι ἡ μεγάλη μας ἀντίφαση. Ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἀποψη, πράγματι, ὅλος ὁ ἀγώνας μας εἶναι ἀγώνας γιὰ τὴ συνέπεια.

ΤΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΟ ἜΡΓΟ

Κλείνοντας, δὲν πρέπει νὰ παραλείψουμε νὰ τονίσουμε ὅτι ὁ λόγος τοῦ Ἀποστόλου πού ἔχει ἐπιλεγεῖ ὡς σύνθημα γιὰ τὴ φετινὴ χρονιά ἔχει γιὰ ὅλους ἐμᾶς καὶ μιὰ ἄλλη, πολὺ σημαντικὴ ἀνάγνωση.

Γιὰ ὅλους ἐμᾶς πού βρισκόμαστε σὲ αὐτὸν ἐδῶ τὸν χώρο ταιριάζει ἀπόλυτα ὁ λόγος τοῦ Εὐαγγελίου: «Ἄλλοι κεκοπιάκασιν, καὶ ἡμεῖς εἰς τὸν κόπον αὐτῶν εἰσεληλύθαμεν».²⁶ **Τὸ χριστιανικὸ Ἔργο, πού ἐδῶ καὶ περισσότερο ἤδη ἀπὸ ἕναν**

αἰῶνα ἔχει ἀνθήσει κάτω ἀπὸ τὴν πνευματικὴ «ὀμπρέλλα» τῆς Ἀδελφότητας Θεολόγων «Ἡ Ζωή», ὑπῆρξε καρπὸς τοῦ ὁράματος καὶ τῶν ἁοκνῶν προσπαθειῶν ἐνὸς ἀνδρός, ἐνὸς ταπεινοῦ καὶ ἀκάματου ἐργάτη τοῦ εὐαγγελίου, τοῦ ἱερομόναχου πατρὸς Εὐσέβιου Ματθόπουλου, ὁ ὁποῖος πάνω στὸ στέρεο θεμέλιο, πού δὲν εἶναι καὶ δὲν μπορεῖ νὰ εἶναι παρὰ ἓνα καὶ μόνον, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, ἀγωνίσθηκε νὰ στήσει ὄχι ἀπλῶς τὴν προσωπικὴ του οἰκοδομή, ἀλλὰ καὶ τὸ ὄραμα τῆς ἀναμόρφωσης τῆς κοινωνίας μας μέσα ἀπὸ τὴ διάδοση, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐμπρακτὴ βίωση τῆς χριστιανικῆς ἀλήθειας.

Ὁ σπóρος πού φύτεψε ὁ ταπεινὸς ἐκεῖνος ἐργάτης τοῦ εὐαγγελίου μεγάλωσε καὶ ἔγινε δέντρο. Καὶ τὸ δέντρο φούντωσε καὶ ἔβγαλε κλαδιά. Καὶ τὰ κλαδιά πολὺ γρήγορα γέμισαν μὲ τοὺς πιὸ ἐκλεκτοὺς καρπούς. [...]

Ἐ λοιπόν, **εἶναι σημαντικὸ νὰ συνειδητοποιήσουμε ὅτι αὐτὸ τὸ θαυμαστὸ οἰκοδόμημα, πού εἶναι τὸ χριστιανικὸ Ἔργο, τὸ θεμελιωμένο στέρεα πάνω στὸ θεμέλιο, πού εἶναι ὁ Ἰησοῦς Χριστός, αὐριο δὲν θὰ εἶναι αὐτὸ πού κληρονομήσαμε, ἀλλὰ αὐτὸ πού ἐμεῖς θὰ παραδώσουμε στοὺς ἐπομένους, ἀνάλογα μὲ τὸ πῶς ἐμεῖς θὰ «ἐποικοδομήσουμε»: λαμπρό, ἂν τὸ λαμπρύνουμε, ζωντανό, ἂν τὸ ζοῦμε, ἐγκαταλελειμμένο, ἂν τὸ ἐγκαταλείψουμε, συλημένο, ἂν ἀφήσουμε νὰ τὸ συληθῇ.**

Ἄς μὴ μακρύνουμε ὅμως ἄλλο τὸν λόγο. Ἄς φέρομε γιὰ μιὰ ἀκόμη φορὰ στὸ μυαλό μας τὸ σύνθημα πού θὰ μᾶς ἐμπνέει, θὰ μᾶς προβληματίζει καὶ θὰ μᾶς συντονίζει τὴ φετινὴ χρονιά. Στὰ ἀμφιθέατρα τῶν πανεπιστημίων, στοὺς χώρους δουλειᾶς, στὶς σελίδες τῶν ἐντύπων μας, στὶς συχνότητες τοῦ ραδιοφώνου, στὴν πρόνοια, στὰ νοσοκομεῖα, στὶς φυλακές, στὸ Ἔργο αὐτὸ στὸ ὁποῖο προσφέρουμε καὶ τὸ ὁποῖο μᾶς προσφέρει, ἀλλὰ καὶ σὲ ὅλη τὴ ζωὴ μας, «ἕκαστος βλέπετω πῶς ἐποικοδομεῖ».

Επιμέλεια:

Δρ. Γιάννης Κ. Τσέντος
Διευθυντὴς Σύνταξης
περιοδικοῦ «ΑΚΤΙΝΕΣ»

20 Ἀλεξάνδρου Τσιριντάνη, Γιὰ μιὰ πορεία μετ' ἐπίγνωση, Ἐκδόσεις «Συζήτηση», Ἀθῆναι 1975, σελ. 122.

21 Γρηγ. Ναζ., Λόγος Β', Ἀπολογητικὸς τῆς εἰς τὸν Πόντον φυγῆς ἐνεκεν, καὶ αὐτῆς ἐπανόδου ἐκεῖθεν μετὰ τὴν τοῦ πρεσβυτέρου χειροτονίαν, ἐν ᾧ τί τὸ τῆς ἱερωσύνης ἐπάγγελμα, ed. J.-P. Migne, PG 35, 480 B.

22 Γρηγόριος Ναζιανζηνός, Θεοδώρῳ (Ἐπιστολὴ

OZ'), ed. P. Gallay, 4.3.-4 (= ed. J.-P. Migne, PG 37, 141 A): «Οὐ γὰρ οὕτως ὁ λόγος πείθει τοὺς πολλοὺς, ὡς ἡ πράξις, ἡ σιωπῶσα παραίνεσις».

23 Γρηγορίου Νύσσης, Πρὸς Ὀλύμπιον, Περὶ τελειότητος, ed. W. Jaeger, τόμ. VIII, I, 172.7-8 (= ed. J.-P. Migne, PG 46, 252 A): «Οὕτω γὰρ ἂν ἀξιόπιστος ἦν τῶν ἀγαθῶν ἡ ὑφήγησις, τοῦ βίου τοῖς λόγοις συμφεγεγόμενου».

24 Γρηγορίου Νύσσης, Πρὸς τοὺς βραδύνοντας εἰς τὸ βάπτισμα, ed. J.-P. Migne, PG 46, 432.7-8.

25 Μεγ. Βασ., Ὁμιλία προτρεπτικὴ εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα, ed. J.-P. Migne, PG 31, 429.10 κ.έ.

26 Ἰω., δ' 38.

ΕΛΛΑΔΑ ΚΥΠΡΟΣ ΙΣΡΑΗΛ

ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΑ «ΘΟΛΑ ΝΕΡΑ» ΜΙΑΣ ΙΣΛΑΜΙΚΗΣ ΜΕΣΗΣ ΑΝΑΤΟΛΗΣ

Η σύγχρονη επάνοδος του Ισλάμ στη Μέση Ανατολή έχει προκαλέσει τρόμο και δέος σε ολόκληρο τον πλανήτη, ενώ δημιουργεί στην ευρύτερη περιοχή μία «ισλαμική λίμνη» που απειλεί να επεκταθεί και να «πνίξει» όλους όσους βρίσκονται στις «όχθες» της.

Από το 1979, όταν το Ιράν έγινε το πρώτο σύγχρονο ισλαμικό κράτος, μέχρι την 11η Σεπτεμβρίου 2011, την επάνοδο του ισλαμισμού στην Τουρκία και την «αραβική άνοιξη» του 2011, έχει πλέον αναδυθεί μία Μέση Ανατολή εντελώς διαφορετική απ' ό,τι μισό αιώνα πριν. **Σήμερα, λοιπόν, οι περισσότερες χώρες της Μέσης Ανατολής, έχουν μετατραπεί, από κοσμικά-εθνικά, σε ισλαμικά καθεστώτα.** Ενδεικτικά αναφέρονται το Ιράν, η Τουρκία, η Τυνησία, η Λιβύη, η Σαουδική Αραβία, τα ΗΑΕ. Στις χώρες αυτές, είτε ισχύει πλέον κανονικά η σαρία ως νόμος του κράτους, είτε οι πολιτικές εξουσίες ακολουθούν ξεκάθαρη φιλο-ισλαμική πολιτική με

πολύ έντονα θρησκευτικά χρωματισμένο πολιτικό λόγο. Ταυτόχρονα, όσες χώρες του αραβικού-ισλαμικού κόσμου καταφέρνουν ακόμα να διατηρήσουν τα παραδοσιακά κοσμικά καθεστώτα τους, όπως η Αίγυπτος, σ' αυτές η εσωτερική κατάσταση παραμένει ασταθής και η ισλαμική λαίλαπα εξακολουθεί να λυμαίνεται την ύπαιθρο της χώρας. Στο σημείο αυτό πρέπει να σημειωθεί ότι υπάρχει η διαφορά σιιτών και σουνιτών μουσουλμάνων, επομένως και σιιτικών και σουνιτικών ισλαμικών κρατών. Η σημασία αυτής της διαφοράς θα φανεί παρακάτω.

Αντιμέτωπα με αυτή την σύγχρονη ισλαμική πλημμυρίδα στη Μέση Ανατολή βρίσκονται τα τρία και μοναδικά μη-μουσουλμανικά κράτη της ευρύτερης αυτής γεωγραφικής γειτονίας: η Ελλάδα, η Κύπρος και το Ισραήλ. Τρία κράτη που είναι άμεσοι γείτονες αυτού του νέου και απολύτως τρομακτικού κόσμου που έχει αναδυθεί και τα οποία αποτελούν και τις πύλες εισόδου – κυριο-

λεκτικά και μεταφορικά – της νέας αυτής παγκόσμιας απειλής στην Ευρώπη και από εκεί σε ολόκληρη τη Δύση. Η προσέγγιση και δημιουργία συμμαχίας μεταξύ Ελλάδας-Κύπρου-Ισραήλ, ενός «στρατηγικού τόξου», είναι θα έλεγε κανείς φυσικό επακόλουθο της νέας αυτής γεωπολιτικής κατάστασης.

Η Τουρκία έχει, εδώ και χρόνια πλέον, αλλάξει την στάση της από φιλική προς ανοικτά εχθρική απέναντι στο (άλλοτε παραδοσιακό της σύμμαχο) Ισραήλ, ενώ ταυτόχρονα η Κύπρος και η Ελλάδα αναδεικνύονται – αναπάντεχα τα τελευταία χρόνια – ως οι επόμενοι μεγάλοι ενεργειακοί κόμβοι της Ευρώπης και της Μέσης Ανατολής. **Το Ισραήλ έχει κάθε συμφέρον να επιδιώκει συνεργασία με την Κύπρο και την Ελλάδα ώστε να ωφεληθεί ενεργειακά, έχει όμως αναμφισβήτητα και επιτακτική ανάγκη από φυσικούς συμμάχους, σε μία περιοχή όπου ασφυκτιά ανάμεσα σε παλιούς και νέους εχθρούς.** Από το

1948 έως και σήμερα, όλα τα αραβικά μουσουλμανικά κράτη ήταν παραδοσιακοί εχθροί του Ισραήλ με μόνη αντίθεση την Τουρκία, το κεμαλικό καθεστώς της οποίας ήταν σαφώς φιλο-ισραηλινό και αντι-αραβικό. Εντούτοις, κατά τη δεκαετία του 1970 ακολούθησε μία περίοδος κατευνασμού στην ευρύτερη αραβο-ισραηλινή διαμάχη.

Η Ελλάδα, η Κύπρος και το Ισραήλ. Τρία κράτη που είναι άμεσοι γείτονες αυτού του νέου και απολύτως τρομακτικού κόσμου που έχει αναδυθεί και τα οποία αποτελούν και τις πύλες εισόδου – κυριολεκτικά και μεταφορικά – της νέας αυτής παγκόσμιας απειλής στην Ευρώπη και από εκεί σε ολόκληρη τη Δύση.

{ΑΟΖ}

- {1} Ελλάδας
- {2} Κύπρου
- {3} Αιγύπτου
- {4} Ισραήλ
- {5} Λιβάνου
- {6} Συρίας
- {7} Τουρκίας
- {8} Λιβύης

Έτσι ενώ το Παλαιστινιακό ζήτημα δεν επιλύθηκε ουσιαστικά ποτέ, από το 1970 και μετά η Αίγυπτος και τα σουνιτικά κράτη της αραβικής χερσονήσου προχώρησαν σε μία σταδιακή και σταθερή προσέγγιση και συνεργασία με το Ισραήλ.

Το κομβικό όμως σημείο καμπής ήταν το 1979. Τότε, όταν δηλαδή μετά την επανάσταση του Αγιατολάχ Χομείνι το σιιτικό Ιράν έγινε θεοκρατικό και κήρυξε ανοικτά ως «αιώνιο εχθρό» το Ισραήλ, τόσο το Ισραήλ όσο και οι δυτικοί σύμμαχοί του βασίστηκαν στον άλλο μεγάλο παραδοσιακό εχθρό των σιιτών, το σουνιτικό Ισλάμ για να αντιμετωπίσουν το Ιράν και να προωθήσουν τα ευρύτερα συμφέροντά τους στην περιοχή. Έτσι, εκτός από την Τουρκία που ήταν ήδη σύμμαχος του Ισραήλ, έκτοτε και οι σουνιτικές χώρες της αραβικής χερσονήσου άλλαξαν αισθητά την στάση τους, λόγω αμερικανικής επιρροής, σε φίλα κείμενη προς το Ισραήλ, συνασπισμένες εναντίον του σιιτικού Ιράν. Εξάλλου, την ίδια εποχή, δηλαδή τη δεκαετία του 1980, ακόμα και το Ιράκ του σουνίτη Σαντάμ Χουσεϊν χρησιμοποιήθηκε εναντίον του Ιράν.

Σήμερα, εν έτει 2014, πολλοί από αυτούς τους άλλοτε «κλασικούς» ρόλους στη Μέση Ανατολή έχουν πλέον μεταστραφεί. Βεβαίως, οι σουνιτικές χώρες της αραβικής χερσονήσου παραμένουν σταθεροί και πολύτιμοι σύμμαχοι της Δύσης

και εχθροί των σιιτών του Ιράν και του Ιράκ αλλά και της Συρίας του αλεβίτη προέδρου Άσαντ. Την ίδια όμως ώρα η Τουρκία των Ρ. Τ. Ερντογάν και Αχμέτ Νταβούτογλου είναι πλέον δηλωμένος εχθρός του Ισραήλ, ενώ το Ιράκ έχει, μετά την νατοϊκή επέμβαση του 2003, αποκτήσει σιιτική επίσημη κυβέρνηση, άρα σύμμαχο του Ιράν αλλά και της Ρωσίας. Η τελευταία ως αντίπαλο δέος της Δύσης ήταν ανέκαθεν υποστηρικτής οποιουδήποτε αντι-δυτικού στοιχείου στη Μέση Ανατολή. Είναι, λοιπόν, σε αυτήν ακριβώς την επιδίωξη του όπου το Ισραήλ έρχεται αντιμέτωπο με την Τουρκία, και τα συμφέροντά του ταυτίζονται – εν μέρει – με τα ελληνικά, στο χώρο της νοτιοανατολικής Μεσογείου.

Τα τελευταία δύο χρόνια έχουν συναντήσεις στο υψηλότερο κυβερνητικό επίπεδο ανάμεσα στις ελληνικές και κυπριακές και την αντίστοιχη ισραηλινή πολιτική ηγεσία. Έχει ήδη συζητηθεί σε θεωρητικό επίπεδο η δημιουργία αμυντικής συμμαχίας στο γεωγραφικό τόξο Ελλάδας-Κύπρου-Ισραήλ. Επίσης σημαντική πρόοδος σε πρακτικό επίπεδο, έχει σημειωθεί, με κοινές αεροναυτικές ασκήσεις Κύπρου και Ισραήλ, όμως, όχι ακόμα και Ελλάδας-Ισραήλ.

Εν πάση περιπτώσει, Κύπρος και Ισραήλ βρίσκονται ήδη αρκετά κοντά, και μάλιστα το Ισραήλ απέ-

δειξε έμπρακτα την στήριξή του στην πρόσφατη κρίση και μεγάλη τουρκική πρόκληση εντός της κυπριακής ΑΟΖ. Το Ισραήλ – όπως και η Ρωσία – έστειλε πολεμικά πλοία στην κυπριακή ΑΟΖ παρατάσσοντάς τα απευθείας αντιμέτωπα με τα τουρκικά σε περίπτωση ανάφλεξης και πιθανής κλιμάκωσης.

Εκεί, όμως, που η στάση του Ισραήλ παραμένει νεφελώδης και αποτελεί ακόμα αναπάντητο γρίφο, είναι απέναντι στο ISIL και την σουνιτική ισλαμική τρομοκρατία γενικότερα. Ενώ, δηλαδή, το Ισραήλ πολεμά την σουνιτική Χαμάς και βομβαρδίζει ανηλεώς τη Λωρίδα της Γάζας, ταυτόχρονα τάσσεται ενάντια στον αλεβίτη πρόεδρο Άσαντ της Συρίας, υποστηρίζοντας τους σουνίτες ισλαμιστές της συριακής αντιπολίτευσης. Το Ισραήλ μάλιστα, έχει επανειλημμένα βομβαρδίσει συριακά στρατιωτικά κομβία που μετέφεραν οπλισμό από και προς το Λίβανο, όπου εδρεύει η σιιτική Χεζμπολάχ, η οποία εδώ και χρόνια πολεμά μέσα στην Συρία στο πλευρό των σιιτών, αλεβιτών και χριστιανικών συριακών δυνάμεων του Άσαντ. Την ίδια ώρα το Ισραήλ επιδεικνύει εντελώς αδιάφορη στάση προς το σουνιτικό ISIL το οποίο άλλωστε στοχεύει και εξοντώνει παραδοσιακούς εχθρούς του Ισραήλ, δηλαδή τους σίιτες του Ιράκ και της Συρίας, ενώ έχει απερίφραστα δηλώσει ότι «δεν έχει πάρει εντολή από τον Αλλάχ να πολεμήσει το Ισραήλ»...

Με άπλα λόγια, η στάση του Ισραήλ απέναντι στην εξάπλωση του Ισλάμ στην ίδια τη Μέση Ανατολή δημιουργεί αντικρουόμενες εντυπώσεις. Αναμφίβολα η Ελλάδα και η Κύπρος έχουν κάθε λόγο και συμφέρον να επιζητήσουν και να συνάψουν – έστω και άτυπη – συμμαχία με το Ισραήλ κατά της Τουρκίας. Η γενικότερη όμως «περίεργη» στάση του Ισραήλ απέναντι στο σουνιτικό Ισλάμ και την ισλαμική τρομοκρατία (άρα και στην ίδια την Τουρκία) είναι μια παράμετρος που οι ιθύνοντες της ελληνικής εξωτερικής πολιτικής θα πρέπει να λάβουν σοβαρά υπ' όψιν.

{ Τι είναι το ISIL/ISIS; }

Η απότομη άνοδος και ραγδαία εξάπλωση της ισλαμικής τρομοκρατικής οργάνωσης ISIL (Islamic State of Iraq and Levante / Syria - Ισλαμικό Κράτος του Ιράκ και του Λεβάντε / ή της Συρίας) πλέον απλώς IS (Islamic State - Ισλαμικό Κράτος) ή απλά «χαλιφάτο», είναι μία ιστορία που έχει και αυτή τις απαρχές της στην ισλαμική επανάσταση του Αγιατολάχ Χομεϊνί στο Ιράν το 1979. Από τις αρχές και μέχρι τα μέσα του 20ου αιώνα όλα τα αραβικά και μουσουλμανικά κινήματα στη Μέση Ανατολή είχαν χαρακτήρα καθαρά κοσμικό και εθνικιστικό με ελάχιστη έως ανύπαρκτη θρησκευτική βάση. Τα δε αραβικά κράτη που προέκυψαν, μετά την κατάρρευση της Οθωμανικής Αυτοκρατορίας, μετά τον Α' Π.Π. ιδρύθηκαν και αυτά με καθεστώτα καθαρά κοσμικά, σε μν-ισλαμική βάση.

Το Ιράν, η Περσία των Σάκχδων, ήταν ένα από αυτά.

Η απότομη άνοδος και ραγδαία εξάπλωση της ισλαμικής τρομοκρατικής οργάνωσης ISIL ή απλά «χαλιφάτο», είναι μία ιστορία που έχει και αυτή τις απαρχές της στην ισλαμική επανάσταση του Αγιατολάχ Χομεϊνί στο Ιράν το 1979.

Η αλλαγή όμως του 1979 σήμανε την επάνοδο του πολιτικού Ισλάμ στην σύγχρονη εποχή. Οι Πέρσες ως έθνος ασπάζονται την σιιτική εκδοχή του Ισλάμ και έτσι το θεοκρατικό Ιράν του Αγιατολάχ, τάχθηκε από την πρώτη στιγμή ανοικτά κατά των σουνιτών αλλά, πρωτίστως, εναντίον της Δύσης και του Ισραήλ. Την ίδια εποχή οι σοβιετικοί επιτίθεντο στο ανίσχυρο Αφγανιστάν. Έτσι, στα πλαίσια της ψυχροπολεμικής αντιπαράθεσης, αποφασίστηκε στην Ουάσινγκτον να χρηματοδοτηθούν και να εξοπλιστούν οι σουνίτες

Ταλιμπάν του Αφγανιστάν για την αναχαίτιση των σοβιετικών αεροπορικών επιθέσεων. Η επιτυχής αναχαίτιση των σοβιετικών δεν ήταν, όμως, η μοναδική «εξυπηρέτηση» των Ταλιμπάν προς το Αφγανιστάν και τη Δύση. Όταν οι σοβιετικές επιθέσεις είχαν αναχαιτισθεί, οι Ταλιμπάν με την δύναμη που είχαν ήδη αποκτήσει από την ανοικτή υποστήριξη της Δύσης, κατέλαβαν την εξουσία, στο – επίσης – μέχρι τότε κοσμικό Αφγανιστάν. Ταυτόχρονα το ίδιο συνέβαινε στο Ιράκ, όπου με αμερικανική, πάλι, στήριξη ο σουνίτης Σαντάμ Χουσεϊν κατέλαβε την εξουσία και, σχεδόν αμέσως μετά, κήρυξε τον πόλεμο κατά του σιιτικού Ιράν.

Όλα αυτά συνέβησαν στην κομβικής σημασίας δεκαετία του 1980. Για την αντιμετώπιση, λοιπόν, του αντισημιτικού Ιράν και των σιιτών γενικότερα, οι ΗΠΑ δημιούργησαν και εξέθρεψαν τα δύο μεγάλα «θηρία» που έμελλε να βρουν πολύ σύντο-

Πόλεμος, και εναντίον του Ιράν αλλά στην συνέχεια χρησιμοποιήθηκε και εξακολουθεί να χρησιμοποιείται ως η πλέον εύκολη και πειστική αφορμή και δικαιολογία για πολιτική και στρατιωτική ανάμιξη της Δύσης στη Μέση Ανατολή. Δεν είναι εξάλλου καθόλου τυχαίο ότι όλες οι τρομοκρατικές ισλαμιστικές οργανώσεις, με πρώτη και κύρια την Αλ Κάιντα ήταν και είναι σουνιτικές – ποτέ σιιτικές – ενώ προέρχονται όλες από την αραβική χερσόνησο.

Στο ίδιο πλαίσιο, σουνιτικές αραβικές χώρες που τυγχάνει να είναι και αυτές ισλαμικές, όπως η Σ. Αραβία όπου εφαρμόζεται η σαρία πλήρως, και βέβαια πάντοτε και η Τουρκία, χρησιμοποιήθηκαν και πριμοδοτήθηκαν από τη Δύση ως αντισταθμιστικοί παράγοντες της ανόδου του σιιτικού Ισλάμ στη Μέση Ανατολή. Το οποίο σιιτικό Ισλάμ, ειρήσθω εν παρόδω, από την πρώτη στιγμή βρήκε «φυσικό» σύμμαχο στη Ρωσία άρα ταυτόχρονα έγινε και «φυσικός» εχθρός της Δύσης.

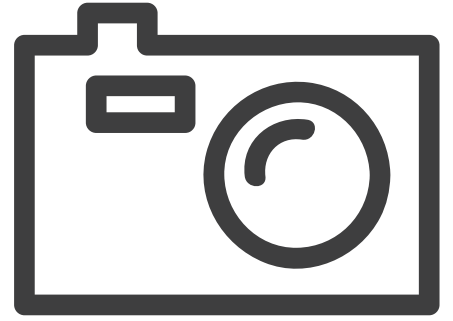
Το σημερινό, λοιπόν, φαινόμενο του «χαλιφάτου» του ISIL, δεν είναι απλώς το αποκορύφωμα της σύγχρονης αναβίωσης του πολιτικού Ισλάμ. Είναι και ο πιο πρόσφατος «καρπός» της δυτικής πολιτικής «διαίρει και βασίλευε» στη Μ. Ανατολή. Το σουνιτικό ISIL, από την πρώτη στιγμή στόχευσε κατά των σιιτών του Ιράκ και της Συρίας, πριν ακόμα στοχεύσει και κατά των χριστιανών και των, επίσης σουνιτών, Κούρδων.

Αυτή λοιπόν είναι η προέλευση και σημερινή κατάσταση του «ισλαμικού χαλιφάτου» της ISIL, την ίδια ώρα που η αμφίρροπη στάση του Ισραήλ απέναντι στο Ισλάμ (εχθρική κατά των σιιτών αλλά ενίοτε φιλική προς τους σουνίτες) θα πρέπει να ληφθεί σοβαρά υπ' όψιν όσον αφορά το αμυντικό τόξο Ελλάδας-Κύπρου-Ισραήλ κατά της Τουρκίας.

Επιμέλεια:

Ιωάννης Δανδουλάκης
Πολιτικός επιστήμων,
διεθνολόγος

Φωτογραφικός Διαγωνισμός Παρεμβολής

με θέμα: «εξωκκλήσια»

Μικρά εκκλησάκια μέσα στην πολύβουη Αθήνα και στα υπόλοιπα αστικά κέντρα! Τόσο κοντά, κι όμως, μας ταξιδεύουν τόσο μακριά. Μακριά από την φασαρία και τις κόρνες. Εκκλησάκια που δεν πιστεύει κανείς ότι υπάρχουν σε μια σύγχρονη πόλη. Αλλά και εξωκκλήσια στην κόψη των βράχων στα νησιά μας, σα να τα έχει φυτέψει εκεί ο Θεός άγρυπνους φύλακες...

Μια αγρυπνία σε ένα τέτοιο «εξωκκλήσι» του κέντρου της Αθήνας ήταν η αφορμή να εμπνευστούμε τον διαγωνισμό φωτογραφίας.

Όπερ και εγέννητο! Μέσα σε 2,5 μήνες τα e-mails που έφτασαν στο xfe@xfe.gr με την ένδειξη «Για τον διαγωνισμό φωτογραφίας» ξεπέρασαν τις προσδοκίες μας.

Οι φωτογραφίες σας, μας ταξίδεψαν σε νησιά, σε δάση ακόμα και στο εξωτερικό.

Η συντακτική επιτροπή, μαζί με μέλη της Χριστιανικής

Ένωσης Επιστημόνων αποφασίσαμε να επιλέξουμε τις 6 φωτογραφίες που μας φάνηκαν καλλιτεχνικά πιο άρτιες από τις υπόλοιπες, αποδίδοντας το θέμα, το συναίσθημα, τους ήχους, τα χρώματα και τις μυρωδιές που αποπνέουν τα εξωκκλήσια μας. Θα θέλαμε να σας ενημερώσουμε πως **οι φωτογραφίες που μας αποστείλατε, θα παισιώσουν την έκθεση φωτογραφίας που θα πραγματοποιηθεί στον 4ο όροφο του κτιρίου στην οδό Καρύτση 14, την Κυριακή 18 Ιανουαρίου 2015, στην εκδήλωση κοπής της Πρωτοχρονιάτικης βασιλόπιτας της Χριστιανικής Φοιτητικής Ένωσης.**

Ευχαριστούμε και συγχαίρουμε όλους για τη συμμετοχή! Υποσχόμαστε ότι ο διάλογος που «άνοιξε» μεταξύ των συντελεστών και των αναγνωστών του περιοδικού, θα συνεχιστεί μέσα και από άλλες ευκαιρίες.

1 Το εξωκκλήσι των αγίων Αναργύρων στην Αίγινα.

Ιωάννης
Σταυριανός

2 Στην ομίχλη της ιστορίας
Στις 24 Αυγούστου του 1779 ο άγιος Κοσμάς ο Αιτωλός μαρτύρησε δια απαγχονισμού στο χωριό Κολικόντασι της Β. Ηπείρου, κοντά στην πόλη Φίερι της σημερινής Αλβανίας. Το 1813, ο Αλή Πασάς που σεβόταν τον άγιο πρόσταξε να γίνει ανακομιδή του λειψάνου του και έχτισε μοναστήρι στο όνομά του, στον τόπο του μαρτυρίου του.

Στο πέρασμα των χρόνων, από τη μονή έμεινε μόνο το καθολικό κι αυτό μισοθαμένο στις προσχώσεις του ποταμού Άψου. Στο εξωτερικό της κόγχης του ιερού σώζεται ακόμη η επιγραφή: «ΑΝΗΓΕΡΘΗ ΕΚ ΒΑΘΡΩΝ Ο ΘΕΙΟΣ ΚΑΙ ΙΕΡΟΣ ΟΥΤΟΣ ΝΑΟΣ ΔΙΑ ΠΡΟΣΤΑΓΗΣ ΚΑΙ ΠΡΟΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΥΨΗΛΟΤΑΤΟΥΒΕΖΥΡΑΛΗ ΠΑΣΑ ΑΠΟ ΤΕΠΕΛΕΝΗ».

Το καλοκαίρι του 1995 είχαμε την ευλογία να συμμετάσχουμε με τη ΧΦΕ στην πρώτη κατασκήνωση της νεολαίας της Εκκλησίας της Αλβανίας και να ξεκινήσουμε την ανασκαφή για την αποκατάσταση του ναού. Τότε, ο ναός ήταν ένα απλό ξωκκλήσι. Σήμερα όμως το ιστορικό μοναστήρι έχει πλήρως ανακαινιστεί.

Βασίλης Λόντος

3 Η φωτογραφία απεικονίζει το εκκλησάκι της Αγίας Παρασκευής της Σκάλας Πάτμου, μετά την ανατολή της σελήνης.

**Νικόλαος
Π. Γεωργόπουλος**

4 Το ξωκκλήσι βρίσκεται στην Κέα, κοντά στο περίφημο "Λιοντάρι". ...μ' ένα έρημοκκλήσι φυτρωμένο στ' άγονα σπλάχνα του. Ή μικρή καμπάνα σήμανε τόν ὄρθρο καὶ ὁ ἀγνὸς ἀχὸς τῆς ἔδιωχνε, μὲς στὸ λυκαύγισμα, τὰ στερνὰ τελῶνια τῆς νύχτας. (ἀπὸ τὴν Μεγάλῃ Χίμαιρα τοῦ Καραγάτση)

Σοφία Μπουγά

5 Γενέθλιον
τῆς Θεοτόκου,
παραλία, Βιτάλι
Ἄνδρου
Ἦ γέννησίς σου
Θεοτόκε, χαρὰν
ἐμήνυσε πάσῃ τῇ
οἰκουμένῃ· ἐκ σοῦ
γὰρ ἀνέτειλεν ὁ
ἥλιος τῆς δικαιοσύ-
νης, Χριστὸς ὁ Θεὸς
ἡμῶν, καὶ λύσας τὴν
κατάραν, ἔδωκε τὴν
εὐλογίαν, καὶ καταρ-
γήσας τὸν θάνατον,
ἔδωρῆσατο ἡμῖν
ζωὴν τὴν αἰώνιον.

**Σοφία Ντιναλέξη,
Ιουλία Ντιναλέξη**

Η ΕΝΔΟΞΗ ΕΛΛΑΣ ΤΩΝ ΣΥΝΤΑΞΙΟΥΧΩΝ

Υπογεννητικότητα: Μια λέξη που σίγουρα όλοι την έχουμε ακούσει. Όλοι την έχουμε δει σε τίτλους ειδήσεων, πρωτοσέλιδα εφημερίδων... Όμως ποια είναι η αντίδραση μας σχετικά μ' αυτό το θέμα; Το παραπάνω ζήτημα είναι ένα πρόβλημα κοινωνικής βάσης που δε μαστίζει μόνο την Ελλάδα, αλλά κι άλλες (ευρωπαϊκές κυρίως) χώρες. **Η κοινωνία μας, δυστυχώς, βρίσκεται αντιμέτωπη με την υπέρμετρη αύξηση των ηλικιωμένων ατόμων.** Το φαινόμενο αυτό είναι εύλογο αποτέλεσμα της μείωσης των γεννήσεων κι είναι υπαίτιο για πολλές αρνητικές καταστάσεις, τις οποίες πρέπει να ξεπεράσει επιτυχώς η χώρα μας. Γι' αυτό το λόγο θα ήταν ωφέλιμο να εξετάσουμε τις αιτίες, για τις οποίες η σύγχρονη κοινωνία μας ταλανίζεται από το θέμα της υπογεννητικότητας και να προσπαθήσουμε, ο καθένας από τη μεριά του, να δώσουμε ένα μικρό στήριγμα, ώστε να ορθοποδήσει, σε κάποιο βαθμό, η χώρα μας.

Η οικονομική κρίση είναι αδιαμφισβήτητο το κυριότερο αίτιο. Ωστόσο, πιστεύω ότι η αποδυνάμωση και κρίση τόσο της οικογένειας όσο και του γάμου είναι ο «πυρήνας» του προβλήματος. Για τη συγκεκριμένη περίπτωση θα μπορούσαμε να εκθέσουμε πληθώρα παραδειγμάτων, αλλά, αρκεί να εστιάσουμε στο αυξημένο ποσοστό των αμβλώσεων και των διαζυγίων. Οι αμβλώσεις παίζουν ιδιαίτερα ση-

μαντικό ρόλο στην υπογεννητικότητα συμβάλλοντας δραματικά στη μείωση του πληθυσμού. Πρόσφατες έρευνες που έχουν δει το φως της δημοσιότητας αποκαλύπτουν ότι **το 22% των γυναικών έχουν υποβληθεί τουλάχιστον μια φορά στη διαδικασία της αμβλώσεως! Από το 1980 μέχρι το 2003 οι αμβλώσεις έχουν αυξηθεί σε πολύ μεγάλο ποσοστό (28,8% το 1980 και 50% το 2003¹).** Οι αμβλώσεις σε συνδυασμό με τα διαζύγια επιτείνουν σημαντικά την αύξηση της υπογεννητικότητας. Αξιοπρόσεκτοι είναι οι αριθμοί που έχουν αναρτηθεί από την Εθνική Στατιστική Υπηρεσία, η οποία επισημαίνει ότι **το 1984 το ποσοστό των διαζυγίων ήταν 8%, ενώ το 2005 είχε αγγίξει το 24%!**

Εξάλλου, η οικονομική κρίση διαδραματίζει σπουδαίο ρόλο και στη μείωση των αριθμών των προγραμματισμένων γεννήσεων. Την παραπάνω υπόθεση την επιβεβαιώνουν και στατιστικά αποτελέσματα που σημειώνουν ότι **οι γεννήσεις το 2008 ήταν 118.302 ενώ το 2012 μόλις 100.980!** Η μείωση αυτή μπορεί να εξηγηθεί αρκετά εύκολα. Τον καιρό που εμφανίστηκε η οικονομική ύφεση, πολλοί εργαζόμενοι έχασαν τη δουλειά τους με αποτέλεσμα **μέσα σε μια πενταετία η ανεργία ν' αυξηθεί 20,6%** (από 7,3% που ήταν το 2008 σε 27,9% το 2013). Επο-

¹ «Βήμα του Ασκληπιού», Τόμος 1ος, τ. Ιανουάριος-Μάρτιος 2011

μένως, τα έσοδα κάθε οικογένειας μειώθηκαν αισθητά. Κι επειδή οι γονείς επιδιώκουν να θρέψουν και να μεγαλώσουν τα παιδιά τους χωρίς να στερούνται τουλάχιστον τα βασικά αγαθά, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι για να συμβεί αυτό οι οικογένειες θα πρέπει να είναι ολιγομελείς (1 ή 2 παιδιά). Όπως, όμως, αν νοσήσει ένα κύτταρο σε έναν οργανισμό, τότε σίγουρα ότι θα επηρεαστεί όλος ο οργανισμός, έτσι ακριβώς συμβαίνει και με την οικογένεια: **Αν η οικογένεια αντιμετωπίζει δυσκολίες τότε αυτές λειτουργούν ως τροχοπέδη στην ανάπτυξη της κοινωνίας.**

Βεβαίως, τα αποτελέσματα ήδη έχουν αρχίσει να εμφανίζονται και θα φανούν στο μέλλον και εναργέστερα. Αναμφίβολα, μεγάλο «πλήγμα» θα υποστεί η οικονομία της χώρας μας, λόγω της μείωσης των ατόμων που βρίσκονται στη παραγωγική ηλικία (άτομα 15-64 χρονών) με ταυτόχρονη αύξηση των συνταξιούχων. Η προοπτική αυτή δε φέρνει πολλές ελπίδες για την οικονομία. Η χώρα οφείλει να παρέχει στους πρώην εργαζομένους ένα χρηματικό ποσό για όλα τα χρόνια εργασίας αντί του μισθού που είχαν ως εργαζόμενοι. Σε μια φυσιολογική κοινωνία οι νέοι εργάζονται με σκοπό η χώρα να δίνει επιτυχώς τις συντάξεις στους συνταξιούχους. Όμως, αν οι συνταξιούχοι υπερβαίνουν, αριθμητικά, τους νέους τότε η κατάσταση δυσχεραίνεται διότι η

...αν δεν υπάρξουν, ως γενική κατεύθυνση, εθνικές και πανευρωπαϊκές σημαντικές πρωτοβουλίες με στόχο την ενίσχυση και θωράκιση του θεσμού της οικογένειας, και μάλιστα, ιδιαίτερη προστασία για τις πολύτεκνες οικογένειες, όπως επιτάσσει το Σύνταγμά μας (άρθρο 21 παρ. 2), τότε η κατάσταση της υπογεννητικότητας και το φαινόμενο της γήρανσης δύσκολα θα μπορέσει να ανατραπεί.

χώρα δεν καταφέρνει να πληρώσει επαρκώς τις συντάξεις. Συνεπώς τόσο η οικονομία θα χειροτερεύει όσο κι η παραγωγικότητα της χώρας θα βρίσκεται σε πολύ χαμηλά επίπεδα.

Δε πρέπει να παραλείψουμε ωστόσο, και τα προβλήματα που εμφανίζονται λόγω της υπογεννητικότητας σε κοινωνικό και εθνικό επίπεδο με τη διεύρυνση των μεταναστευτικών ρευμάτων προς τη χώρα μας χωρίς ιδιαίτερες διατυπώσεις. Υπάρχουν περιοχές στην Ελλάδα σήμερα, στις οποίες ο αριθμός των παράνομων μεταναστών που ασχολούνται κυρίως με τις αγροτικές και κτηνοτροφικές εργασίες, ξεπερνά αριθμητικά ακόμη και τον αριθμό των κατοίκων της περιοχής, με ό,τι αυτό συνεπάγεται για την ρήξη του κοινωνικού ιστού, την αύξηση της εγκληματικότητας και την μειωμένη αίσθηση δημόσιας και εθνικής ασφάλειας.

Η λύση στο πρόβλημα δεν είναι εύκολη, ούτε αποτελεί αντικείμενο παρουσίας στο παρόν άρθρο. Ωστόσο, αν δεν υπάρξουν, ως γενική κατεύθυνση, εθνικές και πανευρωπαϊκές σημαντικές πρωτοβουλίες με στόχο την ενίσχυση και θωράκιση του θεσμού της οικογένειας, και μάλιστα, ιδιαίτερη προστασία για τις πολύτεκνες οικογένειες, όπως επιτάσσει το Σύνταγμά μας (άρθρο 21, παρ. 2), τότε η κατάσταση της υπογεννητικότητας και το φαινόμενο της γήρανσης δύσκολα θα μπορέσουν να ανατραπούν.

Επιμέλεια:

Παναγιώτης Τσιάπρας
Φοιτ. Φυσικοθεραπείας
ΤΕΙ Αθήνας

Τὰ Χριστούγεννα ἀνάμνη.

Ἄλλαξε ὁ Μανωλίδος κ' ἔβαλε τὰ ρούχα του ἄλλιως. Ὅλα τὰ ρούχα, τὰ ὑφάσματα καὶ τὰ ὑφαντά ἔχουν τὴ καλή τους πλευρά, ἔχουν καὶ τὴν ἄλλη, αὐτὴν ποὺ φαίνονται οἱ ραφές, τὰ ξέφτια καὶ οἱ κλωστές, αὐτὴν ποὺ ὀνομάζουμε ἀνάποδη. Ὑπάρχει, ἐπίσης, καὶ μιὰ ἄλλη παροιμία ποὺ ἔλεγε κάποτε μιὰ γιαγιά, καθὼς ἄλλαζε ἐσώρουχα στὸ κατοπινὸ λόγιό ἐγγόνι της: «Ἀλλάζει ὁ Χριστὸς κ' ἡ Παναγιά καὶ τ' ἀποφόρια τὰ φορεῖ ὁ ἐγγονός μου».

Ὁ Μανωλίδος δηλαδή, ὁ Ἐμμανουὴλ –ὁ Θεὸς μεθ' ἡμῶν–. Ὁ Θεὸς καταδέχεται νὰ γεννηθεῖ ἄνθρωπος. Ὁ Ἀχώρητος νὰ χωρέσει σὲ μήτρα παρθενική. Ὁ Ἄχρονος νὰ χωρίσει τὴν Ἱστορία στὰ δύο. Ὁ Ἄναρχος νὰ ὑπ-άρξει. **Ὁ Θεὸς φορᾷ ὅσῳ, σάρκα, νεῦρα, αἷμα. Ταπεινώθηκε, ἄραγε;** Ταπεινωση. Ὁ ἀχὸς τῆς λέξης δημιουργεῖ ἕναν παράξενο παρετυμολογικὸ συνειρμό. Ἡ τάπα, ἡ κατραπακιά ποὺ κλείνει τὴ δίοδο τοῦ ἀέρα ποὺ παίρνουν καὶ φουσκώνουν τὰ μυαλά. **Ἡ ταπει-**

νωσις κατὰ τοὺς Ἑλλήνες Πατέρες τῆς Ἐκκλησίας ὀνομάζεται στολὴ τῆς Θεότητος. Ἡ φορεσιά, τὸ ρούχο ποὺ στολίζει-σημασιοδοτεῖ τὸν ἴδιο τὸν Θεό, μήπως καὶ μπορέσουμε νὰ τὸν καταλάβουμε, νὰ τὸν ἐννοήσουμε. **Ἡ ταπεινωση, δηλαδή τὰ Χριστούγεννα, ἡ ἐνανθρώπιση τοῦ Θεοῦ, κ' ἔπειτα ἡ Βάπτισις, Ἀναμάρτητος.** «Ὅσοι εἰς Χριστὸν ἐβαπτίσθητε Χριστὸν ἐνεδύσασθε, Ἀληλούια». Μὰ ὁ Σωκράτης Μάλαμας σὲ λόγια τοῦ Θανάσιου Παπακωνσταντίνου τραγουδᾷ:

Στὴ κολυμπήθρα ρίξανε νερὸ ἀλκοολοῦχο

καὶ τ' ὄνομα ποὺ μοῦ 'δωσαν ἦταν χαμένο ρούχο.

Χαμένο ρούχο ἢ ἄλλιως χαμένο παρτάλι κι' ὁ Παπαδιαμάντης, ὁ Μέγιστος Ἑρωτικός, ὁ πάμπτωχος, ὁ ξένος καὶ ὁ ξενιστής, ὁ χιονιστὴς βορρᾶς, ὁ ἐπετειᾶκος Ἑλλήνας τεχνίτης τοῦ λόγου καὶ ὑμνητὴς τῶν Χριστουγέννων. Αὐτὸς γνώριζε πῶς νὰ μιλήσει γιὰ

τὴν ταπεινωση, ὅχι γιὰτὶ φοροῦσε φθαρμένα ρούχα, οὔτε γιὰτὶ ὅταν τὸν βράβευε ὁ κόσμος αὐτὸς εἶχε ἐξαφανισθεῖ ἀπὸ προσώπου γῆς τῶν Ἀθηνῶν, ἀλλ' ἐπειδὴ ἱστορήσε τὸν Φτωχὸ Ἅγιο, τὸν μπαρμπα-Κόλια τὸν Ἀλιβάνιστο, τὴν θεια-Ἀχτίτσα τὴν Σταχομαζώχτρα, τὸν μπαρμπα-Διόμα, τὸν Μανῶλη τὸ Ταπόι, τὸν Γιάννη τοῦ Λέκα, τὴν Σεραϊνὴ τὴν Κουμπίνα, τὴν Γιάνναϊνα τὴν Χτυπημένη, τὴν Ἀγγελικούλα τοῦ Νικόλα τοῦ Μπούκη, τὸν Κῶτσο τὸν Μοῦλο, τὸν Ἀποστόλη τὸν Κακόμη, τὸν Γιωργὴ τῆς Μπούρμπαινας, τὸν μπαρμπα-Γιαννὶ τὸν Ἑρῶντα. Αὐτὸς ὁ περιούσιος Παπαδιαμάντης κράτησε τὸν πόνο στὸ σωστό του τὸ ὕψος, μᾶς ὑπενθυμίζει ἰσοκρατώντας ὁ Νίκος Καρούζος, αὐτὸς, λοιπόν, ὁ Μεγαλέξαντρος ποὺ μὲ δυὸ τρία γραῖδια τοῦ χωριοῦ του ἀχρήστευσε τὸν Φρόνιτ κατὰ τὸν Γιάννη Τσαρούχη, διακήρυξε τὸ Πρόσωπο καὶ τὸ Συγκεκριμένο στὶς ἐποχὲς τῆς ἀπολυταρχικῆς γενέκευσης καὶ τῆς ἀοριστίας, «ἀγνοώντας τὸν αἰῶνα

τῆς καλπάζουσας ἐξυπνάδας, ὁ ἀνέσπερος!» **Αὐτὰ τὰ πρόσωπα ἔδειξε στὴν τότε πόλιν τῶν Ἀθηνῶν, τὴν πόλιν τῆς δουλοπαροικίας καὶ τῶν πλουτοκρατῶν, ποὺ μόλις εἶχε περάσει ἀπὸ Ὀλυμπιακοὺς Ἀγῶνες καὶ χρεοκοπία** καὶ συνεχίζει, βέβαια, νὰ μᾶς τοὺς προβάλει μὲ τὴν ἴδια ἐπίκαιρη ἔνταση στὴ σημερινὴ ἑλληνικὴ μᾶλλον ἐπικράτεια. Αὐτὸ, λοιπὸν, τὸ χαμένο παραταλικὸ, τὸ λερωμένο πανωφόρι, ὁ φθαρμένος ἐπενδύτης, ἔντυσε τὸν μπαρμπα-Γιαννὶ τὸν Ἑρωντα μὲ λευκὸ σεντόνι ἐκεῖνα τὰ Χριστούγεννα τοῦ 18.. γιὰ νὰ μὴν παρουσιασθεῖ γυμνὸς ἐνώπιον τοῦ Κριτοῦ, τοῦ Παλαίου τῶν Ἡμερῶν, τοῦ Τρισαγίου.

Ἡ Ταπείνωση, δηλαδὴ ἡ Σταύρωση κ' ἔπειτα ἡ Ἀνάσταση. Ἡ παραδοχὴ τῆς θλίψης στὴ ζωὴ μας, μὲ τὴν ἐν ταυτῷ ἐλπίδα ποὺ δίνει ὁ προσπλωθεὶς στὸν Σταυρὸ Θεάνθρωπος, ὁ ἡττημένος Θεὸς ποὺ νίκησε τὸν κόσμον. «Ἐν τῷ κόσμῳ θλίψην ἔξετε ἀλλὰ θαρσεῖτε ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον».

Ὅλα, λοιπὸν, αὐτὰ τὰ συγκεκριμένα πρόσωπα ποὺ μνημονεύσαμε παραπάνω κατ' ὄνομα, οἱ τεθλιμμένοι ἐργάτες τῆς ὁδύνης καὶ ἐραστὲς τῆς πραγματικότητας καὶ τόσοι ἄλλοι ἀνώνυμοι ἀγωνιστὲς ποὺ φόρεσαν τὴν Στολὴ τῆς Πίστης, **στολίστηκαν τὸν πόνο λευκὸ χιόνι ἢ «σὰ φανελάκι καλοκαιρινό», γιὰ νὰ ἐπανεέλθω στὸν περὶ ρούχου συλλογισμό,** πέρα, λοιπὸν, ἀπὸ τοὺς Λευκοφόρους ἀγίους καὶ τὰ Λευκοφορεμένα ἀγρίμια, ὅπως τοὺς ἀποκαλεῖ ὁ Ἑλύτης, ἡ κυρα-Παράδοση ἀναστενάζει καὶ γιὰ τοὺς μαυροφορεμένους:

*«Βαρύτερα ἀπ' τὰ σίδερα εἶναι τὰ μαῦρα ρούχα,
γιατὶ τὰ φόρεσα κ' ἐγὼ γιὰ μιὰν ἀγάπη πού 'χα...»,*

Καὶ χορεύουν οἱ κοινότητες χοροὺς κυκλωτικούς σὲ γάμους, σὲ βαφτίσια, σὲ κηδεῖες –γύρω γύρω ὅλοι καὶ στὴ μέση ὁ Μανώλης. Ἔτσι ἂς κυλᾷ ὁ Χρόνος στὴ ζωὴ μας, ὁ κάθε νέος Ἐνιαυτός, ὁ ἐνιαύσιος

Γύρος, κι' ὄχι ὁ χάππυ νιοῦ Γύαρ μᾶλλον, ἀλλὰ Γύρω-Γύρω ὅλοι καὶ στὴ μέση ὁ Ἐμμανουήλ, τὸ παιδίον νέον, κ' ἐμεῖς ἂς παίξουμε μαζί του.

Ἄς ντυθοῦμε τὰ Χριστούγεννα ἢ ἂς τὰ φορέσουμε ἀνάποδα, ἀπ' τὴν ἀνάποδη πλευρά, ἀπ' αὐτὴν ποὺ δὲν δείχνουν οἱ ὄσες βιτρίνες ἀπόμειναν πιά καὶ δὲν «ἐνοικιάζονται». Ἀπ' τὴν πλευρὰ ποὺ δὲν φωτίζουν τὰ ρυθμικὰ λαμπάκια, ἀπ' τὴν μεριὰ ποὺ δὲν καταδέχεται τὰ ψυχοπαθολογικὰ μηνύματα τῶν παραμυθιῶν, τὰ τηλεγκουρμὲ κορεσμένα βούτυρα καὶ τὴ φασίζουσα τηλετρομοκρατία. **Ἄς φορέσουμε τὰ Χριστούγεννα ἀπ' ἐκεῖνη τὴν πλευρὰ ποὺ τὸ ὕφασμα δείχνει τὴν τραχιά, τὴν ταπεινὴ ὑφὴ του, ποὺ γίνεται, ὅμως, δεκτικότερο καὶ ἀπορροφητικότερο τῆς δωρεὰν Χάριτος.**

Ἀλλάζει ὁ Χριστὸς κι' ἡ Παναγία καὶ τ' ἀποφόρια ἂς φορέσουμε, ὅπως ὁ προφήτ' Ἡλίας πέταξε τὸ πανωφόρι του στὸν Ἐλισσαῖο καὶ θαυματουργοῦσε ὁ μαθητὴς εἰς διπλοῦν, ὅπως ἡ τελευταία φανέλα τοῦ Ἁγίου Νεκταρίου ποὺ καθὼς τὸν ἄλλαζαν στὸ νεκρικὸ κρεβάτι, ἀκουμπώντας τὴν ὁ διπλανὸς ἀσθενὴς στὸ δωμάτιο τοῦ Ἀρεταίου Νοσοκομείου στὶς ἀρχὲς τοῦ 20ου, βρῆκε τὴν ὑγεία του, νὰ βροῦμε κ' ἐμεῖς, οἱ κατὰ φαντασίαν ὑγιεῖς στὶς ἀρχὲς τοῦ 21ου, τὴν ἴασιν. Ἀμήν.

Επιμέλεια:

Μν.Να.Σ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΑ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΑ ΚΑΙ ΛΕΣΧΕΣ

Ίσως ως πρωτοετής φοιτητής άκουγες από άλλους φοιτητές να αναφέρουν «Θα πάω να διαβάσω στο αναγνωστήριο» ή ίσως σου πρότειναν να πάτε μαζί, αλλά εσύ το αγνόησες. Ίσως βαρέθηκες ή δεν τα κατάφερες να διαβάσεις στο σπίτι, γιατί διάφοροι θόρυβοι σε αποσπούν και δε σε αφήνουν να συγκεντρωθείς. Πολλές φορές μας λείπει και το κίνητρο για κάτι τέτοιο...

Οπότε υπάρχει η λύση του Αναγνωστηρίου ή της Βιβλιοθήκης, ενός χώρου όπου αν πας δεν έχεις παρά να διαβάσεις, γιατί αυτός ήταν ο σκοπός της εξόρμησής σου εκεί. Η επιβεβλημένη τήρηση ησυχίας και το αίσθημα της μάζας που σου «επιβάλλουν» να συγκεντρωθείς στο

στόχο σου, γιατί δε γίνεται οι άλλοι να διαβάζουν τόσο συγκεντρωμένα κι εσύ να κοιτάξεις το κενό! Άε που θα σε δουν κιόλας! Όλα αυτά είναι παράγοντες που θα σε οδηγήσουν να στρέψεις το βλέμμα σου στις σελίδες του βιβλίου σου.

Φεύγοντας από εκεί, έχεις τουλάχιστον το αίσθημα ότι ασχολήθηκες με το βιβλίο σου και δεν έχασες χρόνο κάνοντας πράγματα άσχετα με το διάβασμά σου.

Γι' αυτό κι εμείς συγκεντρώσαμε και σου προτείνουμε κάποια γνωστά αναγνωστήρια και βιβλιοθήκες στο κέντρο της Αθήνας που αξίζει να επισκεφθείς.

ΠΑΠΟΥΛΑΚΕΙΟ ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Το Παπουλάκειο Αναγνωστήριο ανήκει στην Ιατρική, ωστόσο είναι επισκέψιμο από φοιτητές διαφόρων σχολών. Ανάμεσα στα πλεονεκτήματα, που το κάνουν να ξεχωρίζει είναι ότι είναι ανοιχτό όλο το 24ωρο, καθώς και ότι διαθέτει δωρεάν wi-fi για όλους τους φοιτητές. Η τοποθεσία του εν λόγω αναγνωστηρίου είναι αρκετά καλή, αφού έχει πολύ κοντά στάση λεωφορείου με γραμμές που έχουν συχνά δρομολόγια.

Διεύθυνση: Μικράς Ασίας 75, Γουδή, Αθήνα

Πρόσβαση με τα λεωφορεία: 140 , 622 , 815

Πληροφορίες: <http://school.med.uoa.gr/>

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΤΕΙΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ

Η Βιβλιοθήκη στεγάζεται στο κεντρικό, νεοκλασικό κτίριο του Πανεπιστημίου σε τέσσερα επίπεδα. Η συλλογή της περιλαμβάνει υλικό που καλύπτει το ευρύ φάσμα των κοινωνικών αλλά και πολιτικών επιστημών. Η βιβλιοθήκη λειτουργεί και ως αναγνωστήριο, καθώς διαθέτει άνετους χώρους και φωτισμό κατάλληλο για διάβασμα.

Όλα τα μέλη του Παντείου Πανεπιστημίου έχουν δικαίωμα χρήσης των υπηρεσιών της Βιβλιοθήκης, αφού προμηθευτούν την κάρτα Βιβλιοθήκης. Οι συλλογές ανοικτής πρόσβασης και οι χώροι ανάγνωσης της Βιβλιοθήκης είναι διαθέσιμοι και σε εξωτερικούς αναγνώστες, οι οποίοι μπορούν να αναζητήσουν υλικό και να μελετήσουν στο αναγνωστήριο.

Διεύθυνση: Λ. Συγγρού 136

Πρόσβαση με τα λεωφορεία: 040,10,106,126,136,137,550,A2,B2,E90

Πληροφορίες: <http://www.library.panteion.gr/index.php?lang=el>

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ (ΑΣΟΕΕ)

Η Βιβλιοθήκη του Οικονομικού Πανεπιστημίου Αθηνών λειτουργεί στον α΄ και στον β΄ όροφο του κεντρικού κτηρίου του Πανεπιστημίου. Διαθέτει πλούσια και πλήρως αυτοματοποιημένη έντυπη και ψηφιακή συλλογή, η οποία είναι οργανωμένη σύμφωνα με τα διεθνή βιβλιοθηκονομικά πρότυπα, αφομοιώνοντας σε όλες τις εφαρμογές της τα επιτεύγματα της νέας τεχνολογίας. Το μεγαλύτερο μέρος του υλικού είναι στην ελληνική και αγγλική γλώσσα, ενώ περιορισμένος αριθμός στη γαλλική και γερμανική. Η ψηφιακή βιβλιοθήκη παρέχει πρόσβαση σε πλούσιο περιεχόμενο σε όλους τους τομείς της επιστήμης και της τεχνολογίας που καλλιεργεί το Πανεπιστήμιο. Διαθέτει δυνατότητα για άμεση, μεθοδική και φιλική αναζήτηση και ανάκτηση περιεχομένου. Εμπλουτίζεται διαρκώς και, χάρη στην ψηφιακή μορφή της, ανταποκρίνεται λειτουργικά στην ταχύτητα και στην ποσότητα παραγωγής της νέας γνώσης.

Η Βιβλιοθήκη είναι δανειστική για τα μέλη της, σε όλες τις συλλογές της, εκτός της συλλογής των περιοδικών, σύμφωνα με τον εσωτερικό κανονισμό λειτουργίας της. Στην είσοδο του Αναγνωστηρίου λειτουργεί η υπηρεσία δανεισμού και διαδανεισμού των βιβλίων.

Διεύθυνση: Πατισίων 76

Πρόσβαση: με τον ΗΣΑΠ στάση Βικτώρια, με τα λεωφορεία

11, 13, 14, 3, 5, 608, 622, A8, B8

Πληροφορίες: www.lib.aueb.gr

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ

Η Κεντρική Δημοτική Βιβλιοθήκη του Δήμου Αθηναίων, είναι μία από τις πιο παλιές βιβλιοθήκες στη Ελλάδα. Ιδρύθηκε από τον δήμαρχο Ανάργυρο Πετράκη το 1835 και στεγάζεται σήμερα στο παραδοσιακό κτίριο επί της οδού Δομοκού 2 στο Σταθμό Λαρίσης. Η συλλογή της βιβλιοθήκης περιλαμβάνει σπάνιο εκδοτικό υλικό και αποτελείται από 55.000 τίτλους βιβλίων ποικίλης θεματολογίας, αρχείο εφημερίδων από το 1863 έως σήμερα, αρχείο 900 τίτλων περιοδικών από το 1834 έως σήμερα, αρχείο ΦΕΚ από το 1833 έως σήμερα, πλούσιο βιβλιακό και φωτογραφικό υλικό για την ιστορία της πόλης της Αθήνας. Στη διάθεση των ενηλίκων αναγνωστών υπάρχουν δύο φωτεινά και άνετα αναγνωστήρια με ελεύθερη πρόσβαση στο διαδίκτυο. Η βιβλιοθήκη διαθέτει ειδικούς χώρους για τα παιδιά, οι οποίοι είναι καταλληλά διαμορφωμένοι, ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες τους για γνώση, ψυχαγωγία και δημιουργία. Στα πλαίσια της ανάπτυξής της λειτουργούν το Παιδικό Τμήμα και η Μουσική Βιβλιοθήκη.

Διεύθυνση: Δομοκού 2, Σταθμός Λαρίσης

Πρόσβαση: Με τη γραμμή 2 του μετρό στάση Σταθμός Λαρίσης, με τον προαστιακό στάση Αθήνα, με τα λεωφορεία B5, 024, 719

Πληροφορίες: www.cityofathens.gr/texnes-politismos/xoroi-politismoy/bibliothikes/dimotiki-bibliothiki

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΕΙ ΑΘΗΝΑΣ

Η Βιβλιοθήκη του ΤΕΙ Αθήνας στεγάζεται στο κεντρικό κτίριο του ΤΕΙ στην οδό Αγίου Σπυρίδωνος στο Αιγάλεω. Η Κεντρική Βιβλιοθήκη έχει αρκετές χιλιάδες αναγνώστες εβδομαδιαίως, ως αποτέλεσμα των υπηρεσιών που προσφέρει, αλλά και της φιλικότητας του χώρου. Το περιβάλλον του αναγνωστηρίου είναι ιδιαίτερα ευχάριστο, καθώς διαθέτει ευρύχωρα γραφεία και ήσυχο κλίμα για την ομαλή διεξαγωγή της μελέτης των αναγνωστών. Χρήστες της Βιβλιοθήκης αποτελούν όλοι ανεξαιρέτως (καθηγητές, επιστημονικό και ερευνητικό προσωπικό, προπτυχιακοί και μεταπτυχιακοί φοιτητές, διοικητικοί υπάλληλοι καθώς και εξωτερικοί αναγνώστες). Οι αναγνώστες μπορούν να επισκέπτονται τη Βιβλιοθήκη καθημερινά από τις 9:00 το πρωί έως τις 19:00 (εκτός Σαββάτου, Κυριακής και αργιών).

Διεύθυνση: Αγ. Σπυρίδωνα και Δημητσάνης, Αιγάλεω

Πρόσβαση: Με τα λεωφορεία 731, 750, 845, A15, B15, Γ16

Πληροφορίες: www.library.teiath.gr

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΜΕΤΣΟΒΙΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ

Η Κεντρική Βιβλιοθήκη βρίσκεται στους Ζωγράφου, στην Πολυτεχνειούπολη. Υπάρχουν δυο παραρτήματα στην Πατισίων: Βιβλιοθήκη/Αναγνωστήριο Κτιρίου Αβέρωφ (Ροτόντα) και Κτιρίου Μπουμπουλίνας (5ος όροφος) Εξυπηρετεί συνολικά 25.000 μέλη της πολυτεχνειακής κοινότητας (μέλη ΔΕΠ, φοιτητές και προσωπικό Ε.Μ.Π.) καθώς και εξωπανεπιστημιακούς αναγνώστες. Για χρήση του χώρου της φύλαξης των προσωπικών αντικειμένων, υποχρεωτική για όποιον φέρει σακίδιο, είναι απαραίτητη η επίδειξη πολυτεχνικής ταυτότητας. Για χρήση του χώρου της φύλαξης των προσωπικών αντικειμένων, υποχρεωτική για όποιον φέρει σακίδιο, είναι απαραίτητη η

επίδειξη πολυτεχνικής ταυτότητας. Η Κεντρική Βιβλιοθήκη του Ε.Μ.Π. στη σημερινή κοινωνία της πληροφορίας αποτελεί αναπόσπαστο κρίκο της αλυσίδας της ερευνητικής και εκπαιδευτικής διαδικασίας του Ιδρύματος. Η βιβλιοθήκη, άνευ απορόπτου, παραμένει ανοικτή Δευτέρα έως Παρασκευή, 8:30- 20:00.

Διεύθυνση:

Κεντρική Βιβλιοθήκη: Πολυτεχνειούπολη Ζωγράφου

Βιβλιοθήκη Κτιρίου Αβέρωφ (Ροτόντα), Βιβλιοθήκη Κτιρίου Μπουμπουλίνας (5ος όροφος):

28ης Οκτωβρίου 53, Αθήνα

Πρόσβαση: Κεντρική Βιβλιοθήκη με τα λεωφορεία, 242, 140, 230, 608

Βιβλιοθήκη Κτιρίου Αβέρωφ, Βιβλιοθήκη Κτιρίου Μπουμπουλίνας με τα λεωφορεία 046, 060, 2, 4, 3, 5, 11 13, 15, 608, 622, Α8, Β8, 022, 054

Πληροφορίες: <http://www.lib.ntua.gr/>

ΑΝΑΓΝΩΣΤΗΡΙΟ Ε.Κ.Π.Α. (ΙΠΠΟΚΡΑΤΟΥΣ)

Στην οδό Ιπποκράτους 15 βρίσκεται η Πανεπιστημιακή λέσχη του Εθνικού Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών. Ειδικότερα στον 2ο και 4ο όροφο στεγάζονται δύο μεγάλοι χώροι που αποτελούν αναγνωστήρια ανοικτά στο κοινό χωρίς επίδειξη κάποιας κάρτας. Είναι ανοικτά από Δευτέρα έως Παρασκευή, 8:15-20:45. Τα αναγνωστήρια διαθέτουν ατομικά θρανία, μεγάλα τραπέζια και κεκλιμένες έδρες ανάλογα με την προτίμηση κάθε φοιτητή. Το κλίμα στο αναγνωστήριο είναι πολύ φιλικό και ζεστό και αποτελεί σημείο συγκέντρωσης φοιτητών από διάφορες σχολές, οπότε σίγουρα παράλληλα με το δικό σου διάβασμα θα ρίξεις και μια ματιά στα βιβλία των άλλων!

Διεύθυνση: Ιπποκράτους 15, Αθήνα

Πρόσβαση: Με τη γραμμή 2 του μετρό στάση Πανεπιστήμιο

Πληροφορίες: <http://lesxi.uoa.gr/foithtiki-merimna/foithtika-anagnwstiria-kai-biblio8ikh.html>

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΓΑΛΛΙΚΟΥ ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟΥ (Octave Merlier)

Ανφορίζοντας στην οδό Σίνα στον αριθμό 31 και διασχίζοντας τους διαδρόμους του Γαλλικού Ινστιτούτου και, αφού πρώτα έχεις πάρει μία γεύση από την culture francaise, θα εντοπίσεις την ήσυχη γαλλική βιβλιοθήκη με το αναγνωστήριο. Η Βιβλιοθήκη Octave Merlier διαθέτει υπολογιστές με πρόσβαση στο ίντερνετ και μια υπηρεσία ηλεκτρονικής πληροφόρησης, ένα φωτοτυπικό, μια υπηρεσία δανεισμού ανάμεσα σε βιβλιοθήκες, και ασύρματο ίντερνετ. Ιδιαίτερα χρήσιμη είναι η βιβλιοθήκη για φοιτητές που κάνουν έρευνα και αναζητούν ξενόγλωσσες πηγές, καθώς εκεί θα βρουν πληθώρα γαλλικών βιβλίων και περιοδικών ειδικευμένων σε ιατρικά, κοινωνικά, ιστορικά, γλωσσολογικά, πολιτιστικά και άλλα θέματα. Δίπλα να συνεχίζει: Η βιβλιοθήκη λειτουργεί Τρίτη έως Παρασκευή, 10:00 π.μ.- 7:00 μ.μ.

Διεύθυνση: Σίνα 31, Αθήνα

Πρόσβαση: Με τη γραμμή 2 του μετρό στάση Πανεπιστήμιο

Πληροφορίες: <http://ifgrece.opac3d.fr>

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΜΕΓΑΡΟΥ ΜΟΥΣΙΚΗΣ ΑΘΗΝΩΝ

Η Μεγάλη Μουσική Βιβλιοθήκη της Ελλάδας «Αίλιαν Βουδούρη» δημιουργήθηκε από το Σύλλογο οι Φίλοι της Μουσικής για όλους τους Έλληνες. Σκοπός της είναι να προσφέρει, για πρώτη φορά στην Ελλάδα, επιστημονική πληροφόρηση στο χώρο της μουσικής στους επισκέπτες αλλά και στους χρήστες από απόσταση. Το υλικό της βιβλιοθήκης επικεντρώνεται στη Δυτική Μουσική, ενώ σχετικά με την Ελληνική Μουσική καλύπτει την αρχαία, τη βυζαντινή, τη δημοτική, τη ρεμπέτικη και τη λόγια μουσική. Οι επισκέπτες έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο και σε online βάσεις δεδομένων, στις οποίες η Βιβλιοθήκη έχει συνδρομή, όπως μουσικολογικά λεξικά (Grove Music Online), βιβλιογραφικές πηγές (RILM, Proquest) κ.ά. Σημαντικό έργο της Βιβλιοθήκης αποτελεί η Ψηφιακή Βιβλιοθήκη από όπου παρέχεται ελεύθερα στο διαδίκτυο όλο το ελεύθερο πνευματικών δικαιωμάτων ψηφιοποιημένο υλικό της. Στους χώρους της Μουσικής Βιβλιοθήκης λειτουργεί και μία Παιδική Βιβλιοθήκη με βιβλία μουσικού ενδιαφέροντος. Νέο απόκτημα της Βιβλιοθήκης αποτελεί το πιάνο μελέτης, που βρίσκεται σε μία από τις δύο αίθουσες δοκιμών, και στο οποίο οι επισκέπτες μπορούν να μελετούν κατόπιν ραντεβού. Η Βιβλιοθήκη είναι ανοικτή σε όλους. Για να γίνει κανείς τακτικό μέλος πρέπει να έχει μαζί του την αστυνομική του ταυτότητα και να είναι τουλάχιστον 16 ετών. Η βιβλιοθήκη λειτουργεί: Δευτέρα, Τρίτη, Πέμπτη, Παρασκευή από 10:00 έως 16:45 και Τετάρτη από 10:00 έως 19:00.

Διεύθυνση: Βασ. Σοφίας & Κόκκαλη,

Πρόσβαση: Με τη γραμμή 3 του μετρό στάση Μέγαρο Μουσικής

Πληροφορίες: <http://www.mmb.org.gr>

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΥΓΕΝΙΔΕΙΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ

Η βιβλιοθήκη του Ιδρύματος Ευγενίδου λειτουργεί από το 1966 ως δανειστική και ανοιχτής πρόσβασης, με εξειδίκευση στους θεματικούς τομείς της Τεχνολογίας και των Θετικών Επιστημών. Αρχικά, ήταν εγκατεστημένη στο δεύτερο όροφο του κτηρίου του Ιδρύματος, όμως η αύξηση του αριθμού και των αναγκών των επισκεπτών της Βιβλιοθήκης, καθώς και οι εξελίξεις στους τομείς των νέων τεχνολογιών που ενσωματώθηκαν στις υπηρεσίες της, οδήγησαν σε σημαντικές αλλαγές.

Η Βιβλιοθήκη είναι δανειστική. Η χρήση της είναι ελεύθερη για όλους. Οι επισκέπτες έχουν πρόσβαση στα βιβλιοστάσια και στο υλικό της και μπορούν να χρησιμοποιούν τα αναγνωστήριά της. Στα μέλη της Βιβλιοθήκης παρέχεται επιπλέον η δυνατότητα δανεισμού βιβλίων. Η Βιβλιοθήκη λειτουργεί: Δευτέρα, Τρίτη, Τετάρτη, Πέμπτη 8:30 - 20:00, Παρασκευή 8:30 - 15:30, Σάββατο 8:30 - 15:30.

Διεύθυνση: Συγγρού 387 (είσοδος από οδό Πεντέλης 11) Π. Φάληρο

Πρόσβαση: Με τα λεωφορεία: Β2 , 550, Ε2 , Ε22, Α2, 126

Πληροφορίες: <http://www.eugenfound.edu.gr>

ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΕΙΡΑΙΑ

Το Αναγνωστήριο βρίσκεται στον 3ο όροφο της Κεντρικής Βιβλιοθήκης και διαθέτει περισσότερες από 35 θέσεις ανάγνωσης. Οι αναγνώστες μπορούν να αναζητήσουν πληροφορίες από το υλικό της Βιβλιοθήκης, αλλά και να χρησιμοποιήσουν το αναγνωστήριο για τη μελέτη του δικού τους υλικού. Στη βιβλιοθήκη θα βρείτε περιοδικά, αρχείο ΦΕΚ, παλιές συλλογές και χειρόγραφα, αλλά και αρχείο Τύπου, όπου μπορείτε να αναζητήσετε πληροφορίες.

Διεύθυνση: Ελευθερίου Βενιζέλου 22 και Κολοκοτρώνη, Πειραιάς

Πρόσβαση: 040, 130, 217, 218, 229, 232, Α1, Β1, Ε90

Πληροφορίες: <http://www.pireasnet.gr>

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

Η βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Πειραιώς λειτουργεί καθημερινά από 08.00-20.00 στο δεύτερο υπόγειο του κεντρικού κτιρίου του Πανεπιστημίου Πειραιώς, παρέχει πρόσβαση και σε υλικό της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέσω του Ευρωπαϊκού Κέντρου Τεκμηρίωσης, καθώς και υπηρεσίες συνεργασίας με άλλες ελληνικές βιβλιοθήκες μέσω του Δικτύου «Ερμής».

Διεύθυνση: Καραολή & Δημητρίου 80, Πειραιάς

Πρόσβαση: Με τα λεωφορεία Α1, Β1, Ε1, Ε96, 040, 049, 101, 130, 217, 218, 229, 232, 300, 904, 906, 909, 915, 20

Πληροφορίες: <http://www.lib.unipi.gr>

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΕΘΝΙΚΟΥ ΙΔΡΥΜΑΤΟΣ ΕΡΕΥΝΩΝ

Η Βιβλιοθήκη Επιστήμης και Τεχνολογίας του Εθνικού Κέντρου Τεκμηρίωσης στο Εθνικό Ίδρυμα Ερευνών ιδρύθηκε το 1958. Στεγάζεται στο κτίριο του Εθνικού Ιδρύματος Ερευνών (ΕΙΕ), εκτείνεται σε τρία επίπεδα, -ισόγειο, ημιόροφο και υπόγειο-, καταλαμβάνοντας χώρο συνολικής έκτασης 1.400τ.μ.

Στο ισόγειο βρίσκονται τα τρέχοντα τεύχη των περιοδικών εκδόσεων και το πληροφοριακό υλικό, ενώ στον ημιόροφο και το υπόγειο βρίσκεται υλικό παλαιότερων ετών. Στο ισόγειο της Βιβλιοθήκης λειτουργεί το κλασικό Αναγνωστήριο, καθώς και το Ηλεκτρονικό Αναγνωστήριο, το οποίο εξυπηρετεί χρήστες που επιθυμούν να χρησιμοποιήσουν το υλικό της Ψηφιακής Βιβλιοθήκης Ε&Τ.

Διεύθυνση: Βασ. Κωνσταντίνου 48, Αθήνα

Πρόσβαση: Με τα λεωφορεία 054, 203, 204, 250, 10, 732, 550 και με τη γραμμή 3 του μετρό στάση Ευαγγελισμός

Πληροφορίες: <http://www.eie.gr/library-gr.html>

Επιμέλεια:

Φωτεινή Τερζάκη

Φοιτ. Τμήμ. Εργοθεραπείας Α.Τ.Ε.Ι Αθήνας

Θάρρος εν ελευθερία

«Θαρσείτε», ώρα για αγώνα, «Θαρσείτε» ο εχθρός προκαλεί
«Θαρσείτε» του Χριστού μας το αίμα σε ουνάνια ζωή μας καλεί...

Και φέτος το καλοκαίρι, διοργανώθηκε για 4η συνεχόμενη χρονιά το τετραήμερο φοιτητών-αποφοίτων της **Χριστιανικής Φοιτητικής Ένωσης Καβάλας**. Το φοιτητικό τετραήμερο διεξήχθη στις 16-19 Αυγούστου στην καταπράσινη κατασκήνωση της Νέας Ηρακλείτσας Καβάλας.

Σύνθημα στην φετινή κατασκήνωτική χρονιά ήταν το «Θαρσείτε», μια λέξη με μεγάλο νόημα στην σημερινή εποχή. Σε μια εποχή φόβου, αδυναμίας, αδίστακτης κρίσης αξιών και ηθών. Σε μια εποχή που η πίστη σου κλονίζεται, εσύ καθημερινά καλείσαι, ορθώνοντας το βλέμμα στα πάθη, τα λάθη και τις αμαρτίες, να πιστέψεις στο τόσο διαχρονικό παρά ποτέ «Θαρσείτε». Αυτό προσπαθήσαμε να αφουγκρα-

στούμε για 4 ημέρες 50 άτομα, φοιτητές, απόφοιτοι, νέοι, στην όμορφη πλαγιά της Ηρακλείτσας που καλεί σε ένα άλλο τρόπο ζωής. Σε μια πρόγευση του παραδείσου μακριά από κάθε φόβο, έρεβος και πειρασμό.

Ανάμεσα στις ομιλίες και στους καλεσμένους, κεντρικοί ομιλητές-εισηγητές ήταν ο κ. Γιώργος Παύλος, Αναπληρωτής Καθηγητής στην Πολυτεχνική Σχολή του Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης (Δ.Π.Θ.), γνωστός για το επιστημονικό και φιλοσοφικό του έργο, όσο και για την κοινωνική του δραστηριότητα, και ο κ. Αθανάσιος Ρακοβαλής, καθηγητής Φυσικής και συγγραφέας.

Στην εναρκτήρια ομιλία του Σφοιτητικού τετραημέρου ο κ. Παύλος αναφέρθηκε στα θέματα της

Θ' αλλάξουν τα πράγματα. Θα σε ψάχνουν οι άνθρωποι, θα σε τραβάνε απ' το μανίκι και θα σου λένε «έλα δω, πες μας για το Χριστό, τι ξέρεις για το Χριστό», θα θέλουν οι άνθρωποι να ακούσουν το Χριστό.

ανθρώπινης ύπαρξης και σοφίας, της ουσίας του ανθρώπου και της στάσης των νέων μέσα στην παγκοσμιοποιημένη κοινωνία. «Δεν είναι πολυτέλεια το να έχει ένας νέος άνθρωπος σοφία...», τόνισε. **«Ο κάθε ένας από εσάς έχετε έναν κόσμο, κουβαλάτε έναν κόσμο... Από 'κει να ξεκινήσετε. Έτσι θα γίνετε σοφοί, εάν αρχίσετε να βλέπετε, να αισθάνεστε, να αποκρυπτογραφείτε αυτό που έχετε μέσα σας, ο κάθε ένας. Και να μην νομίζετε ότι είστε παρακατιανοί... Ο κάθε ένας από εσάς είναι κάτι πολύ μεγάλο... Δεν πρέπει να αδικείτε τον εαυτό σας».** Τίθεται, όμως, το ερώτημα: Αν έχεις τα βασικά, ένα αυ-

τοκίνητο, καλή δουλειά, κτλ, **γιατί χρειάζεσαι σοφία;** «Εκεί αρχίζει ο άνθρωπος να φαίνεται ως άνθρωπος, δηλαδή να ξεχωρίζει από την κατάσταση της φυσικής ανάγκης...και να περνάει στην εποχή της ελευθερίας. Ο άνθρωπος μπορεί να λειτουργήσει ως ένα φυσικό ον, με ανάγκες (πείνα, δίψα, επιβίωση, διαιώνιση του είδους του, όλες τις ανάγκες που έχει το ανθρώπινο ον)... και μπορεί να περάσει και στην εποχή της ελευθερίας, δηλαδή να ερμηνεύσει πλέον τον εαυτόν του, τις ανάγκες του, μέσα από την προσωπική ελευθερία... Αυτό είναι κεντρικό θέμα, δηλαδή είναι η αρχή για να αρχίσει ο άνθρωπος να υπάρχει...».

Στην συνέχεια της ομιλίας του, αναφερόμενος στο βιβλίο «Η καταγωγή του τεχνικού πνεύματος» του Σ. Κυριαζόπουλου, όπου μιλάει για το πώς στην Ευρώπη καλλιεργείται τεχνικό πνεύμα, το οποίο δεν ταυτίζεται με την τεχνική και την τεχνολογία, ανέφερε: **«Τι σημαίνει ότι έχουμε τεχνικό πνεύμα;** Σημαίνει ότι έχουμε νεκρό πνεύμα κατ' αρχάς, δεν έχουμε πνεύμα δηλαδή. Δηλαδή είμαστε νεκροί και ζούμε ως μηχανές. **Ο άνθρωπος, επειδή έχει ελευθερία, αν δεν ενεργοποιήσει την ελευθερία, είναι χειρότερος κι από ένα ζωάκι.** Τα ζώα είναι χαριτωμένα και τα λουλούδια έχουν σοφία και ομορφιά, αλλά εμείς πολλές φορές στερούμαστε αυτής της ομορφιάς διότι έχουμε νεκρώσει το πνεύμα μας, δηλαδή την ελευθερία μας, δηλαδή έχουμε νεκρώσει την προσωπική μας ταυτότητα και ζούμε ως μηχανές. Ντυνόμαστε ίδια, τρώμε ίδια, ονομάζουμε τα πράγματα ίδια,

όλα ίδια. Συντονιζόμαστε όλοι στο απρόσωπο, δηλαδή δε λειτουργούμε προσωπικά... Δεν ξυπνάει μέσα στον άνθρωπο αυτό που ο Θεός θέλει... να γίνει ο ίδιος εξαρχής ο εαυτός του, να χτίσει ο ίδιος τον εαυτόν του στην ελευθερία. **Εμείς παίρνουμε στα σοβαρά τον εαυτό μας, πολύ σοβαρά τον παίρνουμε, σε βαθμό που να μη σκεφτόμαστε τίποτ' άλλο παρά μόνο τον εαυτό μας και να είμαστε δυστυχείς, επειδή κάτι δεν πάει καλά με τον εαυτό μας.** Γιατί; Διότι δεν έχουμε αυτήν την παιδεία του Ιώβ, δηλαδή την παιδεία της ελευθερίας, ότι όλα είναι δώρο... Θα πρέπει να χτίσουμε μία θεωρία περί της ζωής, περί του κόσμου, περί του εαυτού μας, ξεκινώντας με την προϋπόθεση ότι ήταν δυνατόν και να μην υπάρχουμε κι ότι δεν ήταν ανάγκη να υπάρχουμε.

Είναι δυνατόν ο άνθρωπος να καταστρέψει τη Γη. Τα πυρηνικά όπλα που υπάρχουν σήμερα στη Γη, είναι δυνατόν να τη μετατρέψουν σε Κρανίου Τόπο. Είναι μία πρόκληση αυτό. Οι άνθρωποι, οι οποίοι πραγματικά είναι ενήμεροι αυτής της επικίνδυνης κατάστασης για το ανθρώπινο γένος είναι κλεισμένοι σε σπηλιές και προσεύχονται. Υπάρχουν άνθρωποι, οι οποίοι ζουν αυτή την πρόκληση του κακού... την ζουν προσωπικά και όλη τους η ζωή είναι μια προσευχή για τον κόσμο», ανέφερε ο κ. Παύλος κλείνοντας την ομιλία του.

Η δεύτερη κεντρική ομιλία του φοιτητικού τετραμήνου ήταν έντονα διαποτισμένη από τις αναφορές στο γέροντα Παΐσιο, τον οποίον ο ομιλητής μας είχε τη εξαίρετη ευ-

Τα ζώα είναι χαριτωμένα και τα λουλούδια έχουν σοφία και ομορφιά, αλλά εμείς πολλές φορές στερούμαστε αυτής της ομορφιάς διότι έχουμε νεκρώσει το πνεύμα μας, δηλαδή την ελευθερία μας, δηλαδή έχουμε νεκρώσει την προσωπική μας ταυτότητα και ζούμε ως μηχανές. Ντυνόμαστε ίδια, τρώμε ίδια, ονομάζουμε τα πράγματα ίδια, όλα ίδια. Συντονιζόμαστε όλοι στο απρόσωπο.

λογία να γνωρίσει από κοντά. Ένα από τα σημαντικότερα μηνύματα, και μάλιστα προσωπικό του ομιλητή μας, ήταν ότι «ζωή χωρίς Χριστό δεν αντέχεται». Ο άνθρωπος είναι πλασμένος για το Θεό. **«Η ανθρώπινη ψυχή έχει βγει απ' τον Θεό και δεν ικανοποιείται με τίποτ' άλλο.** Κι όσοι τυχόν έχουν παραμερίσει τον Θεό από τη ζωή τους, ζούνε μέσα στο άγχος, όπως ζούσα κι εγώ, προσπαθούμε να κερδίσουμε λίγη χαρά με τις ηδονές, αλλά δεν έρχεται η χαρά με τις ηδονές, έρχεται πόνος και λύπη. **Κι όσο περισσότερο μπλέξεις με τις ηδονές, τόσο περισσότερο λύπη έχεις...** δηλαδή ζούνε την κόλαση απ' αυτή τη ζωή», δήλωσε ο κ. Ρακοβαλής.

Αναφερόμενος στην πρώτη του συνάντηση με τον γέροντα Παΐσιο, ο κ. Ρακοβαλής είπε: «Εγώ είδα μπροστά μου έναν θεωμένο άνθρωπο. Γιατί ο άνθρωπος έχει αυτή τη δυνατότητα, να ενωθεί με τον Θεό και να γίνει Θεός κατά χάριν. Κι αυτός είναι ο σκοπός της ζωής μας. Η θέωση. Ιεραρχικά η πρώτη προσπάθεια που πρέπει να έχει κανείς στη ζωή του είναι να γνωρίσει τον Θεό και μετά όλα τ' άλλα». Όπως είπε, «την χαρά

και την πληρότητα που δίνει ο Χριστός δεν θα τη βρείτε πουθενά αλλού, γιατί ο άνθρωπος είναι πλασμένος να ζει κοντά στον Θεό...». **Συνήθιζε να λέει ο γέροντας: «Στην εποχή μας οι άνθρωποι δεν θέλουν ν' ακούσουν για τον Χριστό. Τους μιλάς για τον Χριστό και σου γυρίζουν την πλάτη, σου λένε «άσε τώρα έχω δουλειές, πού ν' ακούω αυτά, δεν ευκαιρώ»... Όμως θα συμβούν γεγονότα που θα συνταράξουν τα έθνη. Δεν θα είναι η Δευτέρα Παρουσία, αλλά θα είναι θεία επέμβαση στην Ιστορία της ανθρωπότητας... Μετά απ' αυτά, θ' αλλάξουν τα πράγματα. Θα σε ψάχνουν οι άνθρωποι, θα σε τραβάνε απ' το μανίκι και θα σου λένε «έλα δω, πες μας για τον Χριστό, τι ξέρεις για τον Χριστό», θα θέλουν οι άνθρωποι να ακούσουν τον Χριστό. Θα εξαπλωθεί το Ευαγγέλιο σ' όλον τον πλανήτη και θα αλλάξει η διάθεση των ανθρώπων».** Αναφορικά με τη Νέα Εποχή (New Age), ένα παγκόσμιο κίνημα, ο ομιλητής τόνισε ότι αυτή έχει ως βασικό σύνθημα το «μία φυλή, μία γλώσσα, μία κυβέρνηση, μία θρησκεία».

Ένα από τα βασικότερα μηνύματα που θέλησε να μας δώσει ο κ. Ρακοβαλής ήταν ότι αξία στη ζωή μας έχει ο Χριστός, όχι η πολιτική, τα χρήματα... **Πρέπει να ελευθερωθούμε από την κακία που κουβαλάμε μέσα μας. «...Έχουμε εντολή απ' τον Χριστό να γίνουμε άγιοι...».** Σχετικά με το κατά πόσο όσα ακούμε τα έχει πει όντως ο γέροντας Παΐσιος, ο κ. Ρακοβαλής μάς είπε ότι ως «συνταγή» για να συκοφαντήσεις κάποιον είναι να κρατήσεις κάτι που είπε και να «κολλήσεις» άλλα πράγματα που δεν είπε, π.χ. μια χρονολογία. Όπως ανέφερε, «υπάρχουν και πολλοί αφελείς Χριστιανοί που αναπαράγουν αυτά τα πράγματα και γίνεται ζημιά», πέρα από αυτούς που με πονηριά διαστρεβλώνουν την αλήθεια.

Ηταν μία πολύ ωφέλιμη πνευματική ευκαιρία η φετινή κατασκηνωτική περίοδος, κατά τη διάρκεια της οποίας εκτός των εισηγήσεων απολαύσαμε την φύση και την καλή παρέα μεταξύ μας!

Επιμέλεια:

Δημήτρης Ράπτης
Φοιτ. ΣΣΑΣ Ιατρικής
Κλεάνθης Νιζάμης
Τελειόφ. Βιολογίας ΑΠΘ

Η ανακοίνωση που μας ήρθε από τη Χ.Φ.Ε. προσκαλούσε την Κυριακή 2 Νοεμβρίου 2014, στο ετήσιο μνημόσυνο για τη ψυχή του Ιωάννου Ζαρταλούδη, του «κ. Γιάννη», επί χρόνια Υπευθύνου της Χριστιανικής Φοιτητικής Ένωσης. «Πέρασε κιόλας ένας χρόνος», ρωτούσε ο ένας τον άλλον. Ένας χρόνος στον οποίο η απουσία και η παρουσία του εκλιπόντος έπαιζαν κρυφτό.

Ο κ. Γιάννης παρέδωσε στο Θεό την ελαφριά του ψυχή, στις 27 Οκτωβρίου 2013. Δύο μήνες μετά, το Διοικητικό Συμβούλιο θα ξεκινούσε για την εξόρμηση των Χριστουγέννων, σ' έναν προορισμό που, πέραν από αναγκαίος, ήταν και επιθυμία του κεκοιμημένου, τη Θράκη. Πώς να ετοιμάσεις εξόρμηση Χριστουγέννων χωρίς κ. Γιάννη, τη στιγμή που όλες οι αναμνήσεις σου, όλες οι εμπειρίες σου, οι προετοιμασίες, τα δεκάδες τηλεφώνια, τα βραδινά τηλεφωνήματα, οι κούτες με τις σοκολάτες «ΙΟΝ», οι εκατοντάδες ατζέντες του νέου έτους που προμηθευόταν και τόσα άλλα ήταν – είναι! – συνυφασμένα με την παρουσία του κ. Γιάννη; Πώς να ξεκινήσεις για την εξόρμηση χωρίς να ξέρεις ότι στον ημιφωτισμένο ναό στο Καρύτση, την ώρα της προσευχής, στέκει όρθιος στα πίσω καθίσματα ο Υπεύθυνος με το μπλε μονιγκόμερ; Πώς να αντιμετωπίσεις τα απρόοπτα, τις δυσκολίες του καιρού και των ανθρώπων, όταν δεν έχεις τη βεβαιότητα ότι στο δεύτερο κάθισμα του πούλμαν θα βρεις γραμμένο με μολύβι το plan-b που θα σου λύσει τα χέρια, πίσω από ένα πρόχειρο χαρτί μηχανογράφησης της abbott; Κι αργότερα, το Πάσχα, πώς να ξεκινήσεις για τη Σερβία με τόσους ανθρώπους; Και το καλοκαίρι πώς να ξεπεράσεις τα τόσα εμπόδια που υπαγορεύει ο Πειρασμός στις σκέψεις των ανθρώπων και να ετοιμάσεις φοιτητική κατασκήνωση στη Χίο; Ποιος να γεμίσει την αδειανή καρέκλα στο τραπέζι έξω από την κουζίνα, εκεί όπου λαμβάνονταν όλες οι αποφάσεις με το Συμβούλιο για την πορεία της κατασκήνωσης; Πώς να γυρίσεις το βλέμμα κατά την Παράκληση, στο τελευταίο στασίδι, στα δεξιά της πόρτας του ξεκκλησιού του

Προφήτη-Ηλία στην κατασκήνωση, γνωρίζοντας ότι δε θα δεις τη φλόγα από το κερί, να φωτίζει τα σαρκώματα από το κουρασμένο πρόσωπό του; Ποτέ δεν τον ακούσαμε να ψάλλει. Κι όμως! Εμείς με δυνατές φωνές ψάλλαμε την Παράκληση, εκείνος με τη σιωπή του πράγματι παρακαλούσε τη Θεοτόκο. Εμείς γοητευόμασταν από τη συντονισμένη μελωδία που εγκλωβιζόταν στο εκκλησάκι και γυρνούσε πίσω στα φίλαυτα αυτιά μας. Εκείνος συντόνιζε τη σιωπηλή του προσευχή που τρυπούσε τη στέγη του ναού και έφθανε στο Θρόνο του Δημιουργού. «Αυτή είναι η τελευταία μου κατασκήνωση», είπε σε μία κυρία της κουζίνας το καλοκαίρι του '13.

Εδώ κι ένα χρόνο, όμως, δεν Εγκατέλειψε «τους φοιτητές» του. **Η σιωπηρή του παρουσία καθοδόγησε, ενέμπνευσε, διευκόλυνε συνεργασίες, απέτρεψε χειρότερα λάθη απ' όσα η πνευματική μας ρηχότητα υπαγόρευσε.** Είμαστε βέβαιοι ότι στην αιώνια εξόρμηση στον Παράδεισο, στην ουράνια κατασκήνωση όπου βρίσκεται, δίπλα στο Θεό, προσεύχεται και παρακαλάει για όλους όσοι είμαστε πίσω. Σε μία κρίσιμη στιγμή πέρσι, σε ανύποπτο χρόνο κάποιο βράδυ λίγο πριν την αναχώρηση της Χ.Φ.Ε. για τη Θράκη, υπήρξε η ανάγκη για ένα ποσό που είχε αναπάντεχα προκύψει. Δεν θα ξεχάσω ποτέ ότι

χρειάστηκαν μόλις λίγα λεπτά για να απαντηθεί η εσωτερική μας ανησυχία «τι κάνουμε τώρα;». Ένα τηλεφώνημα μας ενημέρωνε ότι βρέθηκε στα πράγματα του κ. Γιάννη ένας φάκελος σφραγισμένος που έγραφε «για τη ΧΦΕ» και ο οποίος είχε μέσα... το ποσό που χρειαζόμασταν, εκείνη τη στιγμή, εκείνο το βράδυ, σχεδόν δύο μήνες μετά την εκδημία του. Πολλές φορές η παρουσία του υπογράμμιζε όλη αυτή τη χρονιά τις πράξεις μας ή την απραξία μας και μας έδινε την εσωτερική πληροφόρηση για τις κρίσιμες αποφάσεις. Οι φωτογραφίες του (άνω των 17.000 σκαναρισμένων slides) και τα χειρόγραφα του που έρχονται στο φως, εκτός από την πίστη και την ευαισθησία του, έχουν να μας διδάξουν πολλά και στο σκέπτεσθαι κατά τις ώρες του διοικείν.

Αν θα θέλαμε να γράψουμε για τον χρόνο που πέρασε χωρίς τον κ. Γιάννη (ή καλύτερα με τη σιωπηλώς φωνάζουσα παρουσία του), θα μπορούσαμε να γράψουμε πολλά. Εξάλλου, αν θελήσει ο Θεός, θα δημοσιεύσουμε προσεχώς αποσπάσματα προσωπικών του σημειώσεων, ωφέλιμων για όλους. Κλείνοντας, παραθέτουμε όσα είπε ο **κ. Κωνσταντίνος Κορναράκης, Αναπλ. Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής Αθηνών**, συνεργάτης επί χρόνια του εκλιπόντος, στη σεμνή εκδήλωση αγάπης που ακολούθησε του μνημοσύνου:

«Συνεργαστήκαμε με το Γιάννη Ζαρταλούδη, για πάνω από δέκα χρόνια, για τα Ημερολόγια της Χ.Φ.Ε. Και μέσα από αυτά τα δέκα χρόνια, μπορώ να πω ότι διδάχθηκα πάρα πολλά πράγματα. Αυτό που συνάντησα στο πρόσωπο του ήταν η ανιδιοτελής προσφορά στον άλλο και κυρίως στους νέους. Γι' αυτό μπορώ να πω ότι το μόνο που μου έμεινε όταν ο Γιάννης Ζαρταλούδης έφευγε από την επίγεια ζωή ήταν η απορία πώς ένας αιώνιος έφηβος μπορεί να φύγει από κοντά μας! Γιατί ήταν αιώνιος έφηβος και η ζωτικότητα του ήταν τόσο δυναμική, ώστε κατέκτησε εμάς τους νεότερους. Σκεφτόμαστε ότι σε σχέση με εκείνον, δε μπορούμε να φθάσουμε ούτε στο μέσο της δικής του προσπάθειας. Θυμάμαι, σε πάρα πολλές περιπτώσεις που συνεργαζόμασταν, το πόσο ήθελε το Ημερολόγιο να βγάξει προς τα έξω το δυναμισμό της Χ.Φ.Ε. **Γιατί ήξερε ότι οι νέοι πρέπει να έχουν δυναμισμό και αυτός να φαίνεται!** Όμως, δυναμισμό που να έχει την αφετηρία του την πηγή του μέσα στην Εκκλησία. Γιατί οι χριστιανοί νέοι δεν είναι μεν κάτι διαφορετικό από τους άλλους νέους: έχουν τα ίδια προβλήματα, έχουν τις ίδιες έγνοιες, έχουν τις ίδιες λύπες. Ωστόσο, αυτό που έχουν οι χριστιανοί νέοι και τους ξεχωρίζει είναι η ελπίδα που είναι βασισμένη στο Χριστό! Και αυτό το πράγμα δεν υπάρχει σε άλλους νέους. **Γι' αυτό βλέπουμε ότι η νεολαία σήμερα «βολοδέρνει», γιατί δεν έχει μία άγκυρα. Και η άγκυρα είναι ο Χριστός.** Αυτό το πράγμα ο Γ.Ζ. ήθελε να το περάσει και μέσα από το Ημερολόγιο. Γιατί η σύνταξη και η προσπάθεια σύνταξης του Ημερολογίου ήταν από μόνα τους μια διαδικασία ωρίμανσης γι' αυτούς τους νέους.

Πολλές φορές τον έλεγα “κ. Γιάννη, να κάνουμε κάτι άλλο, όταν είναι η εποχή που θα ξεκινάμε για το Ημερολόγιο, να μαζευόμαστε κάποια στιγμή και να συζητάμε μεταξύ μας. Να δούμε τι έχουν υπόψη τα παιδιά. Να ανταλλάσουμε σκέψεις ώστε τα κείμενα να είναι πιο δυναμικά και πιο «στρογγυλά» και να μην επαναλαμβάνονται”. Του άρεσε η ιδέα, αλλά πολλές φορές μου έλεγε: “Κώστα, τα παιδιά είναι πάρα πολύ καλά, τα θαυμάζω, αλλά, βρε παιδί μου, παρασύρονται πολύ από το πνεύμα της εποχής. Θα πρέπει να έχουν λίγο μεγαλύτερο δυναμισμό! Τα θέλω, να βγάζουν προς τα έξω, αυτό που ζούμε με λίγο πιο δυναμικό τρόπο”.

Αγαπούσε τους νέους και γι' αυτό το λόγο έδινε τη ζωή στους γι' αυτούς. Και βλέπουμε ότι πάρα πολλές φορές, μέσα από το Ημερολόγιο, έβγαζε αυτό το δυναμισμό που δείχνει τον άνθρωπο που πιστεύει, τον άνθρωπο που αγωνίζεται. Θυμάμαι, πριν από μερικά χρόνια, σε κάποιο από τα Ημερολόγια, με ρώτησε πού θα μπορούσαμε να συναντηθούμε για να δούμε τις φωτογραφίες. “Έχω πολλές φωτογραφίες”, μου είπε. **Ξέρουμε όλοι ότι ο Γιάννης Ζαρταλούδης ήταν ένας ποιητής και θεολόγος μέσα από τις εικόνες.** Και είχε έναν απaráμιλλο τρόπο να εκφράζει αυτό που ήθελε να πει μέσα από τις εικόνες. Του είπα: “κ. Γιάννη, δεν προλαβαίνω και τα όρια που μου θέτετε είναι πολύ δύσκολα... Μπορείτε να ‘ρθείτε στη Σχολή;”. “Βεβαίως” μου λέει, “θα ‘ρθω στη Σχολή!”. Πήρε το μπαστούνάκι του, πήρε τα λεωφορεία, κι ήρθε. Κατέβηκα να τον υποδεχτώ κάτω στη Σχολή. Και είδα ένα γεροντάκι, με ένα μπαστούνάκι που πήγαινε κούτσα-κούτσα... Αισθάνθηκα εκείνη τη στιγμή τόσες ενοχές και τύψεις γιατί, επειδή δεν μου το επέτρεπε ο χρόνος να πάω εγώ σ' εκείνον, είχε έρθει εκείνος

σε μένα. Όμως, όταν μπήκε στο γραφείο –ξέρουμε όλοι πόσο πεισματάρης ήταν και ότι αν έβαζε κάτι στο μυαλό του, δεν άλλαζε!- και άνοιξε ο υπολογιστής και άρχισε να βλέπει τις φωτογραφίες, **αμέσως κάθηκε αυτό το γεροντάκι, έγινε και πάλι ένας δυναμικός έφηβος, ο οποίος ήξερε ακριβώς τί θέλει, πώς το θέλει, πού πρέπει να μπει κάθε τι, γνωρίζοντας και να το αιτιολογήσει.** Η συνεργασία μου με τον Γιάννη Ζαρταλούδη με έκανε σαφώς πιο πλούσιο γιατί μου ξύπνησε μέσα μου, ή αν θέλετε ενίσχυσε μέσα μου, αυτό το πνεύμα διακονίας. Και θυμάμαι πάντοτε τώρα που έχω και τον π. Θεολόγο δίπλα μου, ότι θαύμαζε το πόσο αγωνίζεται μέσα στην ιεραποστολή. Για το τι βλέπουν τα μάτια του και πώς παλεύει για την πίστη μας σε χώρες πολλές φορές αφιλόξενες. Και πόσο ο ίδιος ο Γιάννης Ζαρταλούδης ήθελε να αποτυπώνεται αυτός ο αγώνας μέσα στο Ημερολόγιο. Και αυτή τη διακονία, η οποία είναι μία διακονία αυτοπροσφοράς και ανταπόδοσης μπόρεσα κι εγώ να το καταλάβω περισσότερο μέσα απ' αυτό το πνεύμα.

Δορω απ' αυτό το θέμα της νεότητας. Υπάρχουν νέοι οι οποίοι έχουν πεθάνει και δε το ξέρουν. **Και υπάρχουν νέοι, οι οποίοι προσπαθούν να κάνουν μία ρήξη με τον καθωσπρεπισμό, με τη συμβατικότητα, με όλα αυτά που τους παγιδεύουν.** Τα παιδιά της Χ.Φ.Ε. είναι υποχρεωμένα να είναι αυτά που κάνουν τη ρήξη με τη συμβατικότητα, τη ρήξη με όλες αυτές τις εξαρτήσεις που κρατάνε τον άνθρωπο καθηλωμένο στη γη. Πάνω απ' όλα, ο Γιάννης Ζαρταλούδης θα ήταν χαρούμενος να βλέπει τη Χ.Φ.Ε. δυναμική, να βλέπει τη Χ.Φ.Ε. να αγωνίζεται με ακόμα μεγαλύτερο τρόπο σ' αυτές τις εποχές της ανυδρίας της πνευματικής, της ξηρασίας, τις εποχές της καθήλωσης, σ' αυτό που λέμε κρίση αξιών. Νομίζω ότι όλοι πρέπει να ξαναστοχαστούμε πάνω σ' αυτό το πνεύμα της διακονίας που μας δίδαξε και να δούμε πώς μπορούμε να γίνουμε καλύτεροι. Δυστυχώς πολλές φορές εφησυχάζουμε. **Το μεγαλύτερο πρόβλημα για όλους μας, μεγάλους και μικρούς, είναι ότι η συνθήκη γίνεται ταυτότητα.** Είμαστε Χριστιανοί, γιατί είμαστε στην Ελλάδα και είναι καλό να είμαστε Χριστιανοί. Είμαστε Χριστιανοί γιατί έτσι μεγαλώσαμε. **Όμως αυτό δεν είναι ο αυθεντικός Χριστιανισμός. Χριστιανός δεν είσαι στην ταυτότητα. Είσαι μέσα από την προσπάθεια.** Νομίζω, λοιπόν, ότι αν έχουμε μέσα μας αυτό που λένε οι Πατέρες της Εκκλησίας το «τυπικό βίωμα», δηλαδή να είμαστε πάντα σε εγρήγορση, να είμαστε πάντα έτοιμοι να θυσιάσουμε το «εγώ» μας, τότε πραγματικά βιώνουμε το Χριστιανισμό. Και τότε πραγματικά τα νιάτα, και τα νιάτα της Χ.Φ.Ε. που για μένα είναι η μεγαλύτερη ελπίδα, όχι μόνο για την προσπάθεια, αλλά και για την ίδια την κοινωνία μας, θα μπορούν να έχουν έναν ουσιαστικό ρόλο, ο οποίος θα ενισχύει τους φοιτητές, αυτούς που δεν ξέρουν πολλά πράγματα, θα ενισχύει τους συμπολίτες μας, την κοινωνία όλη. Εύχομαι κι ελπίζω, ο κ. Γιάννης από κει που βρίσκεται να δέεται για εμάς κι αυτή την προσπάθεια, στην οποία έδωσε όλη του τη ζωή να παρακαλεί το Θεό να την ενισχύει και να την ευλογεί. Να έχουμε όλοι την ευχή του».

Επιμέλεια:

Παναγιώτης Φαραντάτος

Συμβαίνουν...

ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ

Ο νέος ιστότοπος της Εταιρείας Παπαδιαμαντικών Σπουδών, <http://papadiamantis.net/>, προσφέρει στους αναγνώστες και στους μελετητές του Παπαδιαμάντη όλα τα απαραίτητα εργαλεία για την προσέγγιση του έργου του.

Οι επισκέπτες του μπορούν να έχουν πρόσβαση στα Άπαντα του σκιαθίτη πεζογράφου στην πεντάτομη κριτική έκδοση των εκδόσεων Δόμος από τον Ν. Δ. Τριανταφυλλόπουλο, στα τρία μυθιστορήματα και σε όλα του τα διηγήματα, ποιήματα και άρθρα, μεταφράσεις του, αλλά και σε ψηφιοποιημένες παλιές εκδόσεις: η Φόνισσα (Φέξης, 1912), τα αδημοσίευτα εν ζωή διηγήματα της συλλογής Τα μετά θάνατον (Φέξης, 1914). Τα πρωτότυπα αυτά κείμενα συνοδεύουν ψηφιοποιημένες μελέτες, διατριβές και αφιερώματα περιοδικών, άρθρα, τα πρακτικά της Εταιρείας, αλλά και φωτογραφίες του Παπαδιαμάντη, εικαστικά πορτρέτα του, αναπαραγωγές χειρογράφων του, εξώφυλλα πρώτων εκδόσεων, εικονογραφήσεις διηγημάτων του, αλλά και οπτικοακουστικό υλικό και ντοκιμαντέρ για τον Παπαδιαμάντη και τον κόσμο του.

Ανάμεσα σε αυτά υπάρχει και εγκωμιαστικό άρθρο του Γ. Βερίτη στο περιοδικό Ακτίνες (Πάσχα 1943).

ΝΕΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΕΛ.ΑΣ. ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΣΦΑΛΗ ΠΛΟΗΓΗΣΗ ΤΩΝ ΠΑΙΔΙΩΝ

Cyberkid ονομάζεται η νέα εφαρμογή για έξυπνα κινητά τηλέφωνα (smartphones application) που δίνει τη δυνατότητα στα παιδιά να επικοινωνούν σε πραγματικό χρόνο σε περίπτωση κινδύνου ή απειλής με τη Δίωξη μέσω κλήσης ή αποστολής ηλεκτρονικού μηνύματος. Η εφαρμογή αυτή παρουσιάστηκε από τον Διευθυντή της Δίωξης Ηλεκτρονικού Εγκλήματος, Ταξίαρχο κ. Μανώλη Σφακιανάκη, παρουσία των Υπουργών Δημόσιας Τάξης και Παιδείας. Παράλληλα, καθιερώνεται η Ασφαλής Πλοήγηση στο Διαδίκτυο ως μία διαρκής ενημερωτική δράση στα σχολεία.

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΑΝΑΓΛΥΦΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΟΥ π. ΕΥΣΕΒΙΟΥ ΜΑΤΘΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙ Π. ΤΡΕΜΠΕΛΑ

Σε μία ξεχωριστή εκδήλωση, ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητσάνης, Γόρτυνος και Μεγαλουπόλεως, κ. Ιερεμίας απέδωσε τιμή στον Αρχιμανδρίτη π. Ευσέβιο Μαθόπουλο και στον Παναγιώτη Τρεμπέλα, Καθηγητή της Θεολογικής Σχολής, Ιδρυτή και εκ των συνιδρυτών, αντίστοιχα, της Ιεραποστολικής Αδελφότητας Θεολόγων «Ζωή». Αμφότερες οι δύο λαμπρές μορφές της νεότερης εκκλησιαστικής ιστορίας της Ελλάδας κατάγονταν από την οικεία Μητρόπολη. Ιδιαίτερα τιμητική είναι και η πλάκα που συστήνει στον κόσμο την οσιακή μορφή του π. Ευσεβίου ως «Άγιο εργάτη του Ευαγγελίου», «Κήρυκα των Ορθοδόξων Παραδόσεων» και «Ιδρυτή Ορθοδόξου Ιεραποστολικής Αδελφότητας», εκείνης της «Ζωής». Ευχόμαστε οι προτομές αυτές να υπενθυμίζουν στους συνεχιστές του χριστιανικού έργου τη σοβαρή, συστηματική και πρωτοπόρα ιεραποστολική εργασία των δύο ανδρών στην Ελλαδική Εκκλησία και να εμπνέουν για νέους πνευματικούς αγώνες.

ΣΥΝΕΛΗΦΘΗΣΑΝ 28 ΧΡΙΣΤΙΑΝΟΙ ΣΕ ΠΑΡΑΝΟΜΗ ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΣΤΗ ΣΑΟΥΔΙΚΗ ΑΡΑΒΙΑ

Οι 28 χριστιανοί συνελήφθησαν την ώρα που προσεύχονταν από το Αστυνομικό Σώμα Ηθών της Σαουδικής Αραβίας, σε ένα σπίτι που ανήκει σε Ινδό μετανάστη και το οποίο χρησιμοποιούσαν κρυφά ως εκκλησία. Τονίζεται ότι στην Σαουδική Αραβία, που αποτελεί το επίκεντρο της Μουσουλμανικής θρησκείας, δεν υπάρχει θρησκευτική ανοχή (ανεξιθρησκεία). Σε περίπτωση δε που κάποιος πολίτης του κράτους αυτού εγκαταλείψει το Ισλάμ για να ασπαστεί κάποια άλλη θρησκεία καταδικάζεται σε θάνατο δι' αποκεφαλισμού.

ΣΚΟΠΙΑΝΟΙ ΠΡΟΚΑΛΟΥΝ ΣΤΟΝ ΜΥΤΙΚΑ!

Στον Μύτικα, την ψηλότερη κορυφή της Ελλάδας, ύψωσε τη σκοπιανή σημαία με τον ήλιο της Βεργίνας ο αντιπρόεδρος της Βουλής των Σκοπίων, πρώην υπουργός Εξωτερικών και στενός συνεργάτης του Πρωθυπουργού Νίκολα Γκρούφσκι, Αντόνιο Μιλόσοσκι. Οι προκλητικές φωτογραφίες δημοσιεύθηκαν στο πρωτοσέλιδο της εφημερίδας Vest των Σκοπίων, μαζί με το σχόλιο Μιλόσοσκι στο Twitter: «Μακεδονική» αποστολή στον Όλυμπο, κορυφή Μύτικας σε υψόμετρο 2917 μέτρων». Ο Εκπρόσωπος του Υπουργείου Εξωτερικών, Κωνσταντίνος Κούτρας, δήλωσε τα εξής: «Ευχαριστούμε τον κ. Μιλόσοσκι που επισκέφθηκε τη χώρα μας, προκειμένου να φωτογραφηθεί, εντός της Ελλάδας, με τον Ήλιο της Βεργίνας, ένα ελληνικό εθνικό σύμβολο. Δεν τον παροτρύνουμε, όμως, να το κάνει και στη χώρα του, καθώς αυτό θα συνιστούσε ακόμα μία παραβίαση της Ενδιάμεσης Συμφωνίας και του Μνημονίου Πρακτικών Μέτρων. Οι προκλήσεις μπορεί να δικαιώνουν τις ελληνικές θέσεις απέναντι σε κάθε είδους αλυτρωτισμό, αλλά δεν βοηθούν κανέναν. Και σίγουρα όχι την πΓΔΜ και το λαό της».

ΒΥΖΑΝΤΙΝΟΣ ΒΑΣΙΛΙΚΟΣ ΤΑΦΟΣ ΚΑΤΑΝΤΗΣΣ ΕΚΟΥΠΙΔΟΤΟΠΟΣ ΣΤΗΝ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΗ

Βεβίλωση, κλοπή αρχαιοτήτων και καταστροφή της «Κρύπτης της Σηλυβρίας», που βρίσκεται στη λεγόμενη νεκρόπολη του Θεοδοσίου Β', καταγγέλλει η εφημερίδα «Hurriyet» και επιρρίπτει ευθύνες στις δημοτικές αρχές της Κωνσταντινούπολης. Η κρύπτη, η οποία χρονολογείται στον 4ο αιώνα επί αυτοκράτορα Θεοδοσίου Β', ανακαλύφθηκε το 1988 από τον Τούρκο καθηγητή Ουμίτ Σερντιρόγλου. Στη συνέχεια, αναστηλώθηκε από το Δήμο και έγιναν πρόχειρες εργασίες συντήρησης των νωπογραφιών και μωσαϊκών στους τοίχους της. Οι αρχαιοκάπηλοι, όμως, ξήλωσαν τις νωπογραφίες και απέσπασαν λίθους και πλάκες από το δάπεδο... Τα τελευταία χρόνια τόσο η κρύπτη όσο και ο χώρος γύρω της έχουν γίνει τόπος διαμονής αστέγων και υπόπτων.

ΠΡΩΤΟΤΥΠΗ ΔΙΑΜΑΡΤΥΡΙΑ ΜΕ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑ ΤΗΣ ΣΟΠΡΑΝΟ ΣΟΝΙΑΣ ΘΕΟΔΩΡΙΔΟΥ ΣΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ.

Η διεθνούς φήμης σοπράνο Σόνια Θεοδωρίδου που συνοδεύταν από έξι Ελληνίδες ντυμένες στα λευκά, ως άλλες Καρυάτιδες, μπήκαν στο Βρετανικό Μουσείο αναζητώντας την χαμένη «αδερφή τους», προκαλώντας το ενδιαφέρον των επισκεπτών. Τα φλας άναψαν και όλοι αναρωτιόνταν τι συμβαίνει. Ακόμη και οι υπεύθυνοι του μουσείου. Μαζί τους ήταν ο διεθνούς φήμης μαέστρος Θεόδωρος Ορφανίδης και ο συνθέτης Παντελής Παυλίδης. Η αποστολή, αφού συντονισμένα έκανε μια βόλτα στην αίθουσα με τα Γλυπτά του Παρθενώνα, άρχισε να αναζητεί μέσα στο μουσείο την χαμένη Καρυάτιδα. Όταν την βρήκαν η συγκίνηση τους ήταν απερίγραπτη. Η πρωτότυπη αυτή διαμαρτυρία έγινε στα πλαίσια του κινήματος «Beautiful Greece», που έχει οργανώσει η διεθνής σοπράνο με τον σύζυγό της, για να προσελκύσουν την προσοχή του κόσμου σχετικά με το θέμα της επιστροφής των γλυπτών του Παρθενώνα που βρίσκονται στο Βρετανικό μουσείο.

ΘΥΡΑΝΟΙΞΙΑ ΤΟΥ ΠΑΡΕΚΚΛΗΣΙΟΥ ΑΓΙΟΥ ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΣΤΟΝ ΠΕΙΡΑΙΑ ΣΤΟ ΚΤΗΡΙΟ ΤΟΥ ΟΡΘΟΔΟΞΟΥ ΙΕΡΑΠΟΣΤΟΛΙΚΟΥ ΣΩΜΑΤΕΙΟΥ «ΠΕΙΡΑΪΚΟΣ ΦΑΡΟΣ», ΑΠΟ ΤΟΝ ΣΕΒ. ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, κ. ΣΕΡΑΦΕΙΜ

Πραγματοποιήθηκαν την Πέμπτη 30 Οκτωβρίου 2014 τα θυρανοίξια του παρεκκλησίου, που είναι αφιερωμένο στον Άγιο Αντώνιο, στο κτήριο του Ορθόδοξου Ιεραποστολικού Σωματείου «Πειραιϊκός Φάρος» από τον Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Πειραιώς, κ. Σεραφείμ. Ο Σεβασμιώτατος στο χαιρετισμό του εξήρε το έργο του «Πειραιϊκού Φάρου» και ευχήθηκε το Παρεκκλήσιο αυτό να γίνει ένας «λιμνών σωτηρίας». Η Πρόεδρος του «Πειραιϊκού Φάρου», κα Μαρία Τζερμπίνου-Μιχαλακοπούλου τόνισε πως το Παρεκκλήσιο αφιερώθηκε στον Άγιο Αντώνιο, στη μνήμη του Αντωνίου Δημάδη, πρώτου προέδρου του «Πειραιϊκού Φάρου», με την χρηματοδότηση του οποίου χτίστηκε όλο αυτό το πενταόροφο κτήριο.

Θέματα Πνευματικής Ζωής

ΤΑ ΘΑΝΑΣΙΜΑ ΑΜΑΡΤΗΜΑΤΑ

Ἀμαρτία κατὰ τὴν πατερικὴ παράδοση τῆς Ἐκκλησίας μας σημαίνει τὴν ἀστοχία, τὴν ἀποτυχία τοῦ ἀνθρώπου νὰ φθάσει στὸν σκοπὸ τῆς ὑπάρξεώς του, νὰ ὀδηγηθεῖ δηλ. στὴν ὁμοίωσή του μὲ τὸν Θεό, τὴν θέωση. Οὐσία τῆς ἀμαρτίας εἶναι ἡ ἀπομάκρυνση τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ τὸ ἅγιο θέλημά Του καὶ ἡ αὐτόνομη πορεία του ἐπὶ τῆς γῆς.

Στὴν Παλαιὰ Διαθήκη ὑπῆρχε διάκριση τῶν ἀμαρτημάτων σὲ αὐτὰ ποὺ συγχωροῦντο καὶ σὲ αὐτὰ ποὺ ἐπέφεραν στὸν δράστη τὴν ποινὴ τοῦ θανάτου· «θανάτῳ θανατούσθω» ὄριζε ὁ μωσαϊκὸς νόμος (Ἀριθμ. 15: 35). Στὴν ἀρχὴ ἡ ἐντολὴ ἐρμηνεύετο κυριολεκτικὰ καὶ εἶχε ὡς ἀποτέλεσμα τὸν λιθοβολισμὸ τοῦ ἀμαρτήσαντος, κατόπιν μὲ τὴν πάροδο τῶν αἰώνων, ἡ θανάτωση ἀντικατεστάθη μὲ τὸν ἐξοβελισμὸ ἀπὸ τὴν Συναγωγὴν.

Στὴν Καινὴ Διαθήκη διακρίνονται οἱ ἀμαρτίες σὲ συγγνωστὰ καὶ θανάσιμες. Ὁ εὐαγγελιστὴς Ἰωάννης ἀναφέρει: «ἔστιν ἀμαρτία πρὸς θάνατον ... καὶ ἔστιν ἀμαρτία οὐ πρὸς θάνατον» (Α' Ἰω. 5: 16-17).

Ἡ διάκριση συγγνωστῶν καὶ θανασίμων ἀμαρτιῶν διατηρήθηκε στὴν Ἐκκλησία. Θανάσιμη ἀμαρτία εἶναι κάθε ἀμαρτία ποὺ ὀδηγεῖ στὸν «θάνατο» τῆς ψυχῆς, δηλ. στὴν πρόσκαιρη ἢ στὴν αἰώνιο ἀπομάκρυνση τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸν Θεό. Ὁ πνευματικὸς θάνατος, κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῶν ἁγίων Πατέρων, εἶναι ὁ χωρισμὸς τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὸν Θεό, ἐξ αἰτίας τῆς ἀμαρτίας. «Οὗτός ἐστιν ὁ κυ-

ρίως θάνατος, τὸ διαζευχθῆναι (νὰ χωριθεῖ) τὴν ψυχὴν τῆς θείας χάριτος καὶ τῇ ἀμαρτίᾳ συζυγῆναι», ὑπογραμμίζει ὁ ἅγιος Γρηγόριος Παλαμᾶς (Πρὸς Ξένην μοναχὴν, 12, Συγγράμματα, τόμ. Ε', σ. 198).

Θανάσιμες ἀμαρτίες θεωροῦνται κυρίως οἱ βαρεῖς ἀμαρτίες, τὰ μεγάλα ἐγκλήματα: φόνος, πορνεία, ψεῦδος, κλοπὴ, κ.λπ. Ἀλλὰ καὶ μικρότερα ἀμαρτήματα, τὰ ὅποια μπορεῖ νὰ ὀδηγήσουν σὲ ἀπομάκρυνση ἀπὸ τὸν Θεὸ καὶ ἀπώλεια τῆς πνευματικῆς μας υγείας θεωροῦνται καὶ αὐτὰ ὡς θανάσιμα.

Στὴν Δυτικὴ Ἐκκλησία ἐπικράτησε ἕνας κατάλογος μὲ ἑπτὰ θανάσιμα ἀμαρτήματα, ὅπως τὰ περιέγραψε ὁ Γρηγόριος Διάλογος: ὀκνηρία, ἀλαζονεία, λαιμαργία, λαγνεῖα, ἀπληστία, ὀργή, ζηλοφθονία. Στὴν Ἀνατολὴ ἔχουμε δύο καταλόγους ἀπὸ ὅκτώ «πνεύματα ἢ λογισμοὺς τῆς πονηρίας» ἀπὸ τοὺς Εὐάγριο Ποντικὸ καὶ Κασσιανὸ τὸν Ῥωμαῖο. Σύμφωνα μὲ αὐτοὺς τὰ ὅκτώ θανάσιμα ἀμαρτήματα εἶναι: γαστριμαργία, πορνεία, φιλαργυρία, ὀργή, λύπη, ἀκηδία, κενοδοξία, ὑπερηφάνεια.

Οἱ λογισμοὶ (ἢ τὰ πνεύματα, δηλ. οἱ δαίμονες) τῆς πονηρίας ὠθοῦν τὸν ἄνθρωπο στὴν πώση σὲ κάποιο ἀπὸ τὰ ἀναφερόμενα ἀμαρτήματα. Ἀλλὰ ἀπὸ αὐτὰ εἶναι περισσότερο σωματικά, ὅπως ἡ γαστριμαργία, πορνεία, ἀλλὰ περισσότερο ψυχικά, ὅπως ἡ λύπη, ἀκηδία, κενοδοξία καὶ ὑπερηφάνεια, καὶ ἄλλα συνδυασμὸς ψυχικῶν καὶ σωματικῶν παθῶν, ὅπως ἡ φιλαργυρία καὶ ἡ ὀργή. «Ὅλα, ὅμως, ὀδηγοῦν στὴν αἵχμα-

λωσία τῶν δυνάμεων τῆς ψυχῆς ἀπὸ τὸ κακό, τὴν λήθη τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν ἐγκλωβισμὸ τοῦ ἀνθρώπου σὲ δαιμονικὲς καταστάσεις.

Γιὰ τὴν Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία δὲν ὑπάρχουν ἀσυγχώρητες ἀμαρτίες. Ἀκόμη καὶ τὰ φοβερώτερα ἀμαρτήματα συγχωροῦνται, ἐὰν ὑπάρχει πραγματικὴ μετάνοια καὶ διακοπὴ τῆς ἀμαρτίας. Κατὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς Ζ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου ἡ μοναδικὴ θανάσιμη ἀμαρτία εἶναι ἡ ἀμετανοσία: «ἀμαρτία πρὸς θάνατόν ἐστιν, ὅταν τινὲς ἀμαρτάνοντες ἀδιόρθωτοι μένωσι».

Ἡ ἀντιμετώπιση τῶν πνευμάτων (ἢ τῶν λογισμῶν) τῆς πονηρίας συντελεῖται μὲ τὴν μυστηριακὴ καὶ ἀσκητικὴ ζωὴ τῆς Ἐκκλησίας. Μὲ τὰ ἱερὰ Μυστήρια (Μετάνοια καὶ θεία Εὐχαριστία) ὁ χριστιανὸς λαμβάνει τὴν θεία Χάρη καὶ μὲ τὴν προσωπικὴ του ἀσκησιμὸ καὶ τὸν ἀγῶνα καλλιιεργεῖ τὴν ψυχὴ του, ἀπομακρύνει τὰ ἀμαρτωλὰ πάθη καὶ τὴν στολίζει μὲ τὶς οὐράνιες ἀρετές. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπο, μὲ τὴν Χάρη τοῦ Θεοῦ, ἀποκρούει τοὺς πειρασμοὺς τῆς ἀμαρτίας καὶ ὁμοιώνεται κατὰ τὸ δυνατόν μὲ τὸν ἅγιο καὶ ἀναμάρτητο Κύριο. «Οἶδατε ὅτι ἐκεῖνος ἐφανερώθη ἵνα τὰς ἀμαρτίας ἡμῶν ἄρῃ, καὶ ἀμαρτία ἐν αὐτῷ οὐκ ἔστι. πᾶς ὁ ἐν αὐτῷ μένων οὐκ ἀμαρτάνει ... Πᾶς ὁ γεγεννημένος ἐκ τοῦ Θεοῦ ἀμαρτίαν οὐ ποιεῖ ... οὐ δύναται ἀμαρτάνειν, ὅτι ἐκ τοῦ Θεοῦ γεγέννηται!» (Α' Ἰω. 3: 5-6, 9).

Επιμέλεια:

Ἰ.Κ. Ἀγγελόπουλος

Η φωνή των Πατέρων

Μεγάλου Βασιλείου

ΕΙΣ ΤΟΝ ΛΓ' ΨΑΛΜΟ

«ΟΣΟΙ ΠΙΣΤΕΥΟΥΝ ΘΑ ΣΩΘΟΥΝ»

«Ἐκέκραξαν οἱ δίκαιοι, καὶ ὁ Κύριος εἰσήκουσεν αὐτῶν, καὶ ἐκ πασῶν τῶν θλίψεων αὐτῶν ἐρρύσατο αὐτούς». Νοπή είναι η κραυγή των δικαίων, διότι η μεγαλοφωνία ευρίσκεται εἰς το κρυπτόν της καρδίας, ἡ οποία δύναται να φθάσει καὶ σε αὐτὰ τα αὐτιά του Θεοῦ. Διότι ἐκεῖνος που ζητεῖ μεγάλα καὶ εὐχεται γὰ τα ἐπουράνια, αὐτός κράζει καὶ στέλνει προσευχή στον Θεό που ἀκούγεται. «Ἐκέκραξαν», λοιπόν, «οἱ δίκαιοι». Δεν ζήτησαν τίποτε μικροπρεπές, οὔτε φθαρτό, οὔτε ταπεινό. Διὰ τοῦτο ὁ Κύριος δέχθηκε τὴν φωνή αὐτῶν καὶ ἀπὸ

ὅλες τις θλίψεις τοὺς τοὺς γλύτωσε γλύτωσε· ὅχι τόσο με το να τοὺς ἐλευθερώνει ἀπὸ τις θλίψεις, ὅσον με το να τοὺς ἀναδεικνύει ἀνωτέρους ἀπὸ τα συμβάντα. «Ἐγγὺς Κύριος τοῖς συντετριμμένοις τὴν καρδίαν καὶ τοὺς ταπεινοὺς τῷ πνεύματι σώσει». [...]

Επειδὴ, λοιπόν, ἀπεστέλλετο ἱατρός τοὺς συντετριμμένους τὴν

καρδίαν, διὰ τοῦτο λέγει· «Ἐγγὺς Κύριός ἐστιν»· σ' ἐσὰς λέγω τοὺς ταπεινοὺς που ἔχετε συντρίψει τὸ φρόνημά σας, σας χαροποιῶ καὶ σας κάμνω μακρόθυμους με τὴν χαρὰ των ἀναμενομένων. Συντρίβη καρδίας εἶναι ἡ ἐξαφάνιση των ἀνθρωπίνων λογισμῶν. Εκείνος που κατεφρόνησε τὰ παρόντα καὶ παρέδωσε τὸν

Εκεῖνος που λέγει ὅτι δεν ἀρμόζει στον δίκαιο ἡ θλίψη, τίποτε ἄλλο δεν λέγει παρά ὅτι δε ἀρμόζει στον ἀθλητὴ ὁ ἀνταγωνιστής. Εἴαν δεν ἀγωνίζεται ὁ ἀθλητής, ποιες ἀφορμές θα ἔχει διὰ να στεφανωθεί;

εαυτὸν τοῦ στον λόγο του Θεοῦ καὶ προσφέρει τὸν νηγιμόνα νουν στα υπεράνθρωπα καὶ θεῖα νοήματα, αὐτός θα ἠδύνατο να εἶναι ἐκεῖνος που ἔχει συντετριμμένη τὴν καρδιά καὶ τὴν προσφέρει θυσία, ἡ οποία δεν περιφρονεῖται ἀπὸ τὸν Κύριο. Διότι «καρδίαν συντετριμμένην καὶ τεταπεινωμένην ὁ Θεὸς οὐκ ἐξουδενώσει». [...]

Διὰ τοῦτο λέγει καὶ ὁ Κύριος τοὺς μαθητὲς του· «ἐν τῷ κόσμῳ θλίψιν ἔξετε· ἀλλὰ θαρσεῖτε, ἐγὼ νενίκηκα τὸν κόσμον». Ὅστε εἴαν δεις ποτὲ τοὺς δικαίους να ευρίσκονται σε ἀσθένειες, σε ἀναπηρίες τοῦ σώματος, στον θάνατο συγγενῶν, σε χτυπήματα, σε ἀτιμίες, σε κάθε πτωχεία καὶ στέρψη των ἀναγκαιῶν, θυμήσου, ὅτι «πολλὰ αἱ θλίψεις τῶν δικαίων, καὶ ἐκ πασῶν αὐτῶν ῥύσεται αὐτοὺς ὁ Κύριος». Εκείνος που λέγει ὅτι δεν ἀρμόζει στον δίκαιο ἡ θλίψη, τίποτε ἄλλο δεν λέγει παρά ὅτι δε ἀρμόζει στον ἀθλητὴ ὁ ἀνταγωνιστής. Εἴαν δεν ἀγωνίζεται ὁ ἀθλητής, ποιες ἀφορμές θα ἔχει διὰ να στεφανωθεί;

ΕΠΕ 5, 241-247

(ἀπλοποίηση γλωσσικῶν τύπων:

«Παρεμβολή»)

Επιμέλεια:

Μανώλης Αναγνώστου
Φοιτ. Ιατρικῆς Σχολῆς

Δραστηριότητες

21 Σεπτεμβρίου: Εκκλησιασμός στον Ιερό Ναό Αγ. Γεωργίου Καρύτση και καλωσόρισμα των πρωτοετών φοιτητριών στο εντευκτήριο του 5ου ορόφου.

2 Οκτωβρίου: Έναρξη αγιογραφικών Κύκλων για τους φοιτητές.

18 Οκτωβρίου: Εορτή Έναρξης των εργασιών της Χριστιανικής Φοιτητικής Ένωσης για το ακαδημαϊκό έτος 2014-2015.

20 Οκτωβρίου: Έναρξη Κύκλων μελέτης Αγίας Γραφής για τις φοιτήτριες.

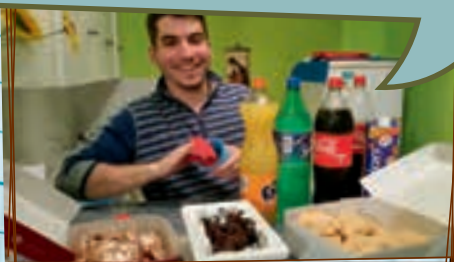
20 Οκτωβρίου: Συνάντηση των αρθρογράφων του περιοδικού της Χ.Φ.Ε. «Παρεμβολή».

21 Οκτωβρίου: Συνάντηση της δημοσιογραφικής συντροφιάς των «Ραδιοκαταγραφών».

2 Νοεμβρίου: Ετήσιο μνημόσυνο του αείμνηστου Γιάννη Ζαρταλούδη στον Ιερό Ναό Αγ. Σοφίας Ν. Ψυχικού με τη συμμετοχή του Δ.Σ. και μελών της Χ.Φ.Ε.

9 Νοεμβρίου: Μετακατασκηνωτική συνάντηση των φοιτητών για τη Χίο.

10 Νοεμβρίου: Συνάντηση των Αρθρογράφων του περιοδικού της Χ.Φ.Ε. «Παρεμβολή».

14-17 Νοεμβρίου: Τριήμερη εκδρομή φοιτητριών σε Θεσσαλονίκη, Παναγία Σουμελά, Βεργίνα, Έδεσσα, Σέρρες.

17 Νοεμβρίου: Μονοήμερη εκδρομή φοιτητών στην Αίγινα.

22 Νοεμβρίου: Συμμετοχή του περιοδικού «Παρεμβολή» στην Ημερίδα για την Κατήχηση που διοργάνωσαν οι εκδόσεις «Εν Πλω» στο ξενοδοχείο Caravel, στα πλαίσια της 3ης Έκθεσης Ορθόδοξου Χριστιανικού βιβλίου και μοναστηριακών προϊόντων.

23 Νοεμβρίου: Εκκλησιασμός στην Ιερά Μονή Πεντέλης- Εξόρμηση για το Ημερολόγιο της Χ.Φ.Ε. και επίσκεψη αγάπης φοιτητριών στο ΠΙΚΠΑ Πεντέλης.

24 Νοεμβρίου: Έναρξη μαθημάτων βυζαντινής μουσικής για τους φοιτητές, με τον κ. Ιωάννη Χούπα.

ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗΣ ΦΟΙΤΗΤΙΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ 2015

Όπως κάθε χρόνο έτσι και φέτος, με την βοήθεια του Θεού, η Χριστιανική Φοιτητική Ένωση προβαίνει στην έκδοση του ετήσιου ημερολογίου της. Φοιτητές, φοιτήτριες, αλλά και αξιόλογοι συνεργάτες της Χ.Φ.Ε. εργάστηκαν όλοι μαζί με πολύ ζήλο, μεράκι, ενθουσιασμό και όρεξη εμπλουτίζοντάς το με επίκαιρα μηνύματα.

Θέμα του φετινού ημερολογίου ο «ηρωισμός» που χρειάζεται να διαθέτουμε σε κάθε τομέα της ζωής, από την καθημερινότητα μέχρι την εργασία και την πνευματική ζωή. Τα κείμενα του ημερολογίου προσφέρουν στο πνεύμα ερεθίσματα αφύπνισης και υπενθυμίζουν πόσο σημαντικός είναι ο ηρωισμός, ιδιαίτερα, στη ζωή των χριστιανών. Όλοι καλούμαστε να αγωνιστούμε ενάντια στις ματαιόδοξες ιδέες που κυριαρχούν, με οδηγό μας τον Χριστό, ο οποίος είναι το πραγματικό νόημα της ζωής, είναι ο Ίδιος Ζωή. Σε αυτό το συναρπαστικό και επίπονο ταξίδι, αναγκαία εφόδια αποτελούν η ανάγνωση της Αγίας Γραφής και των Πατέρων της Εκκλησίας μας, η συμμετοχή μας στα μυστήριά της, συνοδευόμενα από πνεύμα αισιοδοξίας και ελπίδας μέσα στο σκοτάδι που πνίγει τη σημερινή κοινωνία.

Τέλος, και στο φετινό ημερολόγιο όλες οι φωτογραφίες προέρχονται από το φωτογραφικό υλικό του αείμνηστου

Γιάννη Ζαρταλούδη, ο οποίος αφιέρωσε τη ζωή του στο έργο της Χ.Φ.Ε. συμβουλευοντας τους φοιτητές και προσφέροντάς τους νέες ιδέες για την δράση τους. Έτσι, με τις φωτογραφίες του, μας στέλνει σε ένα κόσμο αισιοδοξίας και πλημμυρισμένο από την πρόνοια του Θεού.

Το φετινό ημερολόγιο θα μας συντροφεύσει καλαίσθητα και πνευματικά, κάθε μέρα, καθ' όλη την διάρκεια του 2015. Είναι, επίσης, ένα πολύ ωραίο δώρο. Τιμάται 5 ευρώ και, όπως κάθε χρόνο, το κέρδος από την πώλησή του, θα χρηματοδοτήσει δράσεις της Ορθόδοξης Εξωτερικής Ιεραποστολής.

Για παραγγελίες μπορείτε να στέλνετε email στο xfe@xfe.gr ή να τηλεφωνείτε στο 210-32.37.154.

Επιμέλεια:

Ασπασία Σταυριανού

Φοιτ. Ηλεκτρολόγων Μηχανικών
& Μηχανικών Υπολογιστών ΕΜΠ

Έντεχνο

βιβλίο

«Το Τίμημα»
Μετάφραση:
Α. Αρναούτη

Εκδ. Πορφύρα
Αθήνα 2014

«Ο μουσουλμάνος Joseph Fadelle ένιωσε τη Θεία χάρη και με συγκλονιστικό αυθορμητισμό αποφάσισε να ακολουθήσει το Χριστό. Όμως, η ίδια η οικογένειά του έγιναν διώκτες και καταδότες του. Στο πρόσωπο του αποδείχτηκε αληθινός ο λόγος του Χριστού: «Αδελφός θα παραδώσει αδελφό στο θάνατο, ο πατέρας το παιδί του....θα σας μισήσουν οι πάντες για το όνομα μου» (Μαρκ. 13,12-13). Ο σεβασμός της ελευθερίας του ανθρώπου είναι ακατανόητος για όσους αρνούνται το ανεκτίμητο δώρο του Θεού προς τον άνθρωπο, την ελευθερία. Όμως, η βία και η στέρψη της ελευθερίας είναι ξένα προς το ευαγγέλιο», σημειώνει, μεταξύ άλλων, στον πρόλογο του βιβλίου αυτού,

ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Αργολίδος, κ. Νεκτάριος. Ακόμα και γαλλικά περιοδικά, όπως το La Nef, αναφέρονται στο συγκεκριμένο βιβλίο, λέγοντας πως: «...πρέπει να αφεθείτε, γιατί το βιβλίο αυτό είναι κάτι πολύ περισσότερο από μια μαρτυρία...»

Ο Μοχάμεντ, μετέπειτα Γιουσέφ (Joseph), νεαρός γιος του ηγέτη περιώνυμης μουσουλμανικής φυλής και προοριζόμενος διάδοχός του, κατά την περίοδο της στρατιωτικής του θητείας συστεγάζεται με ένα χριστιανό στον ίδιο κοιτώνα. **Σε εκείνες τις ημέρες της συγκατοίκησης, κατά έναν θαυμαστό τρόπο ο Μοχάμεντ γνωρίζει το Χριστιανισμό**, και του γεννάται η επιθυμία να βαπτιστεί εις το Όνομα του Τριαδικού Θεού και να κοινωνήσει των Αχράντων Μυστηρίων. Για μεγάλο χρονικό διάστημα αυτός, αλλά και η οικογένειά του (η σύζυγος και το παιδί τους), στην οποία είχε φανερώσει και μεταλαμπαδεύσει τον πόθο του, ανήκαν στην τάξη των Κατηχούμενων. Ύστερα από ένα ατυχές περιστατικό, με το οποίο φανερώνεται πως όλη η οικογένεια έχει ασπαστεί το Χριστιανισμό, η ευρύτερη οικογένεια των γονέων του Μοχάμεντ-Joseph ασκεί σφοδρές πιέσεις με σκοπό να απαρνηθούν την «αρρώστια» αυτή, όπως αποκαλούσαν το Χριστιανισμό και να γίνουν όλα, όπως παλιά, επιστρατεύοντας κάθε μέσον: ξυλοδαρμούς, απειλές, φυλακίσεις, εκφοβισμούς, βασανιστήρια κ.ά.

Τελικά, έπειτα από όλη αυτή

την κούραση και τις κακουχίες, τις οποίες πέρασαν η αγάπη τους προς την Αγάπη, δηλαδή το Χριστό, αποδείχτηκε πως δεν ήταν μάταιη.... Ο Θεός θα ευλογεί και θα προστατεύει το Γιουσέφ συνεχώς και τελικά θα τον αξιώσει και πραγματοποιήσει την επιθυμία του: να βαπτιστεί η οικογένειά του «εις τὸ Ὄνομα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ καὶ τοῦ Ἁγίου Πνεύματος». Όμως, μια νέα περίοδος διωγμού και κατατρεγμού θα ξεκινήσει, την οποία ο Ιησούς θα τη μετατρέψει σε ένα ελαφρύ φορτίο, καθώς θα φέρει στην πορεία τους ανθρώπους που θα τους βοηθούν να ξεπεράσουν τις δυσκολίες, όπως ο Αμπουνά Γαβριήλ και άλλοι πολλοί!

Συνοψίζοντας, στο βιβλίο αυτό παρουσιάζεται στον αναγνώστη η μαρτυρία ενός ανθρώπου, ο οποίος από παραδοσιακός μουσουλμάνος και αντίπαλος των χριστιανών έγινε ένθερμος υποστηρικτής του Χριστού, όπως ο απόστολος Παύλος και τόσοι άλλοι άγιοι και μάρτυρες. Καθώς όμως η μαρτυρία είναι άρρηκτα συνδεδεμένη με το μαρτύριο, το βιβλίο μας δείχνει «Το Τίμημα», το οποίο καλείται να πληρώσει ο άνθρωπος αυτός για τη μεταστροφή του στο Χριστό, όπως άλλωστε και κάθε άνθρωπος που θέλει να αποκτήσει την ιδιότητα του μαθητή Εκείνου.

Επιμέλεια:

Νίκος-Δημήτρης Τριαντόπουλος
Φοιτ. Θεολογικής Σχολής Αθηνών

«Το τσίρκο της Πεταλούδας»

«Το τσίρκο της Πεταλούδας» είναι μία πολυβραβευμένη ταινία μικρού μήκους των Joshua και Rebekah Weigel και πρωταγωνιστή τον Νικ Βούιςιτς που γυρίστηκε το 2009. Κέρδισε διάφορα βραβεία σε φεστιβάλ σε διάφορα μέρη του κόσμου και έχει συγκεντρώσει στο διαδίκτυο πάνω από δέκα εκατομμύρια θεάσεις.

Υπόθεση: Στο αποκορύφωμα της Μεγάλης Ύφεσης (1930), ο παρουσιαστής ενός φημισμένου και μαζί ιδιαίτερου τσίρκου ανακαλύπτει έναν άντρα χωρίς μέλη που τον εκμεταλλεύονται ως ζωντανό έκθεμα για πρόκληση αρνητικών εντυπώσεων. Μετά από τη συναρπαστική συνάντηση με τον παρουσιαστή, ο άνθρωπος αυτός βρίσκει μια πρωτόγνωρη ελπίδα και πίστη στην εαυτό του.

Ο πρωταγωνιστής, ο «άνθρωπος χωρίς μέλη», είναι ο παγκόσμιος γνωστός Αυστραλιανός ομιλητής

Νικ Βούιςιτς. Ο Νικ Βούιςιτς που γεννήθηκε χωρίς χέρια και πόδια, έκανε σε αυτή την ταινία την πρώτη του κινηματογραφική εμφάνιση και κέρδισε το Βραβείο του Καλύτερου Ηθοποιού για την ερμηνεία του ως Γουίλ (ο ήρωας της ταινίας) το 2010 στο Φεστιβάλ Ανεξάρτητου Κινηματογράφου Method Fest.

«Το τσίρκο της Πεταλούδας» είναι, θα λέγαμε, μία ταινία- ύμνος στη δύναμη της ανθρωπίνης θέλησης και της ελευθερίας. Είναι αλήθεια ότι στη ζωή γεννιόμαστε μέσα σ' ένα συγκεκριμένο σκηνικό με διαφορετικά εφόδια και χαρίσματα ο ένας από τον άλλο. Όλοι, όμως, θα δώσουμε τη δική μας παράσταση. Δυστυχώς οι άνθρωποι-κοινό δεν κρίνουν πάντα σωστά και, συνήθως οι ευάλωτοι και οι αδύναμοι πρωταγωνιστές, όπως ο Γουίλ, πτοούνται και καταδικάζονται ως λάθη της

φύσης που δεν έχουν χώρο στον κόσμο μας. Η ουσία είναι αυτοί οι άνθρωποι να βρουν τη δύναμη να μην εγκαταλείψουν την παράσταση της ζωής τους. **Όλοι ανεξαιρέτως έχουμε εισιτήριο στη ζωή. Το θέμα είναι αν θα το επικυρώσουμε και με τι κόστος.** Και ο Νικ Βούιςιτς ήδη το έκανε. Τι του προσέφερε; Ίσως μια θέση στον παράδεισο για εκείνον και για εκείνους που αφέθηκαν στο άγγιγμά του. Στο άγγιγμα μιας πεταλούδας που πολλοί άνθρωποι, ίσως και 'μεις ονομάζουμε κάμπια.

Επιμέλεια:

Σοφία Αθανασίου

Φοιτ. Ψυχολογίας Παντείου

* Την ταινία μπορείτε να την αναζητήσετε και στο youtube <https://www.youtube.com/user/ENPLOEDITIONS>

Λόγω έλλειψης χώρου, η στήλη "Παρεμβολές στην Παρεμβολή" θα δημοσιευθεί στο επόμενο τεύχος. Υπενθυμίζουμε ότι επιστολές δημοσιεύονται μόνον εφόσον είναι επώνυμες και έχουν κάποια στοιχεία επικοινωνίας (τηλέφωνο ή ταχυδρομική διεύθυνση και email), δια των οποίων να είναι δυνατή η διασταύρωση της ακρίβειας των στοιχείων του αποστολέα.

Χριστιανική Φοιτητική

«Κύριος στερέωμά μου καὶ καταφυγή μου καὶ ῥύστης μου», (Ψαλμ. 17, 3)

«μηδεὶς σου τῆς νεότητος καταφρονεῖτω» (Α' Τιμ. 4, 12)

Ἑνωση

οὐ γὰρ εἰσὶ δύο ἢ τρεῖς συνηγμένοι εἰς τὸ ἑμὸν
ὄνομα, ἐκεῖ εἰμι ἐν μέσῳ αὐτῶν» (Ματθ. 18, 20)

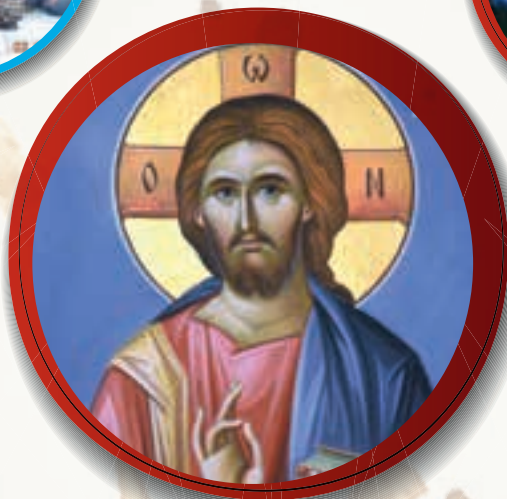
Παρέα

Αγάπη

Δράση

Μαθητεία

Πορεία

Μοίρασμα

...έλα στη φοιτητική συντροφιά μας!

ΚΑΘΕ ΕΒΔΟΜΑΔΑ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ ΜΕΛΕΤΗΣ ΤΗΣ ΑΓΙΑΣ ΓΡΑΦΗΣ:

Φοιτητριών: Δευτέρα 19.30-21.00 μ.μ., Τρίτη 19.30-21.00 μ.μ., Σάββατο 17.00-18.30 μ.μ.

Φοιτητών: Πέμπτη 20.00-22.00 μ.μ.

Οδός: Καρύτση 14, Αθήνα (πρόσβαση από μετρό Συντάγματος ή Πανεπιστημίου)

☎ 210 32 37 154 🌐 www.xfe.gr ✉ xfe@xfe.gr

📘 Χριστιανική Φοιτητική Ένωση, Περιοδικό Παρεμβολή

🐦 [xfe_net](https://twitter.com/xfe_net)

**ΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΗ
ΦΟΙΤΗΤΙΚΗ
ΕΝΩΣΗ**

Ἐγὼ πατήρ, ἐγὼ ἀδελφός, ἐγὼ Νυμφίος, ἐγὼ οἰκία, ἐγὼ τροφεύς, ἐγὼ ἱμάτιον, ἐγὼ ρίζα, ἐγὼ θεμέλιος. Πᾶν ὅπερ ἄν θέλης ἐγώ. Μηδενὸς ἐν χρεία καταστῆς. Ἐγὼ δουλεύσω. Ἦλθον γὰρ διακονῆσαι, οὐ διακονηθῆναι. Ἐγὼ καὶ φίλος καὶ ξένος καὶ κεφαλὴ καὶ ἀδελφὸς καὶ μήτηρ. Πάντα ἐγώ· **μόνον οἰκεῖως ἔχε πρὸς ἐμέ.** Ἐγὼ πένης διὰ σέ, καὶ ἀλήτης διὰ σέ, ἐπὶ τοῦ Σταυροῦ διὰ σέ, ἐπὶ τάφου διὰ σέ, ἄνω ὑπὲρ σοῦ ἐντυγχάνω τῷ Πατρί, κάτω ὑπὲρ σοῦ πρεσβευτὴς παραγέγονα παρὰ τοῦ Πατρός. Πάντα μοι σὺ καὶ ἀδελφὸς καὶ συγκληρονόμος καὶ φίλος καὶ μέλος. Τί πλέον θέλεις;

Ἐγὼ εἶμαι πατέρας, ἐγὼ ἀδελφός, ἐγὼ νυμφίος, ἐγὼ οἰκία, ἐγὼ τροφή, ἐγὼ ἔνδυμα, ἐγὼ ρίζα, ἐγὼ θεμέλιον, κάθε τι τὸ ὁποῖον θέλεις ἐγώ· νὰ μὴν ἔχεις ἀνάγκην ἀπὸ τίποτε. Ἐγὼ καὶ θὰ σὲ ὑπηρετήσω· διότι ἦλθα νὰ ὑπηρετήσω, ὅχι νὰ ὑπηρετηθῶ. Ἐγὼ εἶμαι καὶ φίλος, καὶ μέλος τοῦ σώματος καὶ κεφαλὴ καὶ ἀδελφός, καὶ ἀδελφὴ καὶ μητέρα, ὅλα ἐγώ· **ἄρκεῖ νὰ διάκεισαι φιλικὰ πρὸς ἐμέ.** Ἐγὼ ἔγινα πτωχὸς διὰ σέ· ἔγινα καὶ ἐπαίτης διὰ σέ· ἀνέβηκα ἐπάνω εἰς τὸν Σταυρὸν διὰ σέ· ἐτάφην διὰ σέ· εἰς τὸν οὐρανὸν ἄνω διὰ σέ παρακαλῶ τὸν Πατέρα· κάτω εἰς τὴν γῆν ἐστάλην ἀπὸ τὸν Πατέρα ὡς μεσολαβητὴς διὰ σέ. Ὅλα δι' ἐμὲ εἶσαι σὺ· καὶ ἀδελφός καὶ συγκληρονόμος καὶ φίλος καὶ μέλος τοῦ σώματος. Τί περισσότερο θέλεις;

Ἀγίου Ἰωάννου τοῦ Χρυσοστόμου
ἀπόσπασμα ἐκ τῆς οστ' (76) ὁμιλίας
(ΕΠΕ τόμ. 12, σελ. 34)

